

פקודת בזיון בית משפט

רבדים בחקיקה

בתי משפט וסדרי דין – בתי משפט ובתי דין – בזיון בית משפט

תוכן ענינים

2	Go	השם הקצר	סעיף 1
2	Go	פירוש	סעיף 2
2	Go	דין עד המסרב להשיב על שאלות	סעיף 5
2	Go	המסרב לציית לצווי בית המשפט	סעיף 6
2	Go	ירידה לנכסים	סעיף 7
3	Go	ערעורים	סעיף 8
3	Go	הפקודה תנהג לגבי בירור משפטי בפני פקידים מסדרים	סעיף 9
3	Go	אין כותרת	סעיף 10

פקודת בזיון בית משפט*

חא"י, פרק כ"ג

מס' 12 לש' 1929

פקודה הקובעת עונש על בזיון בית המשפט

- השם הקצר .1 פקודה זו תיקרא פקודת בזיון בית משפט.
- פירוש .2 בפקודה זו יהא למונח "בית משפט" הפירוש דלקמן מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר –
- "בית משפט" פירושו - כל בית משפט אזרחי ובית משפט עירוני.
- (1) (תיקון מס' 1 תשי"ז-1957) (בוטל).
- (2) (תיקון מס' 1 תשי"ז-1957) (בוטל).
5. סירב עד להיחקר עפ"י החוק או להשיב על אותן שאלות שהוצגו לפניו כחוק, ולא הראה כל טעם צודק לסירובו, רשאי בית המשפט לתתו מיד במאסר למועד שלא יעלה על חודש אחד, חוץ אם הסכים בינתיים, לפני סיום המשפט, להיחקר ולהשיב על שאלות.
6. (1) בית המשפט העליון, בית משפט מיוחד שנתכונן עפ"י סעיף 55 של דבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1922, בית המשפט המחוזי ובית משפט השלום, תהא להם הסמכות לכונן אדם בקנס או במאסר לציית לכל צו שניתן על ידם והמצוה לעשות איזה מעשה או האוסר לעשות כל מעשה.
- (2) לא יינתן צו המטיל קנס או מאסר אלא אם כן הוזמן הממרה להופיע ונענה להזמנה, או כשלא בא מעצמו, הובא לפני בית המשפט בצו תפיסה כדי להראות טעם מדוע לא ינתן נגדו צו כזה.
- (3) הטיל בית משפט מאסר לפי סעיף קטן (1), יודיע על כך ליועץ המשפטי לממשלה.
- (4) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא את ענינו של אסיר לפי סעיף קטן (1) לפני בית המשפט שהטיל עליו את המאסר, לשיקול נוסף, כשראה צורך בכך ולא פחות מאחת לששה חודשים מיום תחילת המאסר.
- (5) בשיקול הנוסף רשאי בית המשפט, לאחר שנתן לאסיר ולכל בעל דין אחר בהליך שבו הוטל המאסר הזדמנות להשמיע טענותיהם, לקיים את הצו, לשנותו, להתנותו בתנאים או לבטלו או ליתן כל הוראה אחרת שימצא לנכון.
- (6) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין בשיקול נוסף לפי סעיף זה.
7. (1) מי שהאשימוהו בהמראה ואי אפשר למצוא אותו בתוך תחומי שיפוטו של כל בית משפט בישראל, רשאי בית המשפט ליתן צו המטיל קנס או מאסר ככל אשר ימצא לצודק, או לצוות שינתן כתב ירידה לנכסיו, ואותו כתב ירידה לנכסים ישעבד את נכסי המקרקעים שלו באותו אופן ובאותו שיעור מכל הבחינות כדין צו ירידה לנכסים במשפט אזרחי.
- (2) כתב ירידה לנכסים יהא ערוך אל שני אנשים או אל יותר משניים שיתמנו לכך ע"י בית המשפט, ובו יצטוו ויורשו לרדת לכל נכסי המקרקעים של האדם שניתן נגדו הכתב, ולגבות וליטול ולקבל לרשותם לא רק את דמי השכירות והרווחים של מקרקעיו האסורים, אלא גם את סחורותיו, כליו ומטלטליו, ולעכבם ולהחזיקם בידם בתורת עיקול, עד שיופיע לפני בית המשפט ויסיר מעליו

* פורסמה חא"י, כרך א', (ע) 332, (א) 356.

תוקנה ע"ר מס' 660 מיום 22.1.1937, תוס' 1, עמ' (ע) 1, (א) 1.

ע"ר מס' 1612 מיום 20.9.1947, עמ' (ע) 240, (א) 296.

ס"ח תשי"ז מס' 233 מיום 1.8.1957 עמ' 154 (ה"ח תשט"ו מס' 226 עמ' 64) – תיקון מס' 1 בסעיף 48(4) לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957; תחילתו ביום 28.8.1957.

ס"ח תשכ"ג מס' 382 מיום 1.1.1963 עמ' 10 (ה"ח תשכ"ב מס' 527 עמ' 315) – תיקון מס' 2.

את אשמת הבזיון, או עד שבית המשפט יצווה אחרת; רשאי בית המשפט לצוות לשלם מתוך ההכנסות המתקבלות מאותם הנכסים שירדו אליהם, את כל ההוצאות הכרוכות בהוצאה לפועל של הירידה לנכסים, לרבות אותו השכר ההוגן לאנשים שנתמנו להוציא לפועל את הירידה לנכסים, ככל אשר ימצא בית המשפט לנכון לפסוק.

(3) בכל משפט נגד אדם על המראה, יתן בית המשפט שבפניו מתברר הענין אותו צו שימצא לנכון ביחס לתשלום ההוצאות שנגרמו מתוך כך.

8. (1) צו המטיל עונש שניתן ע"י בית משפט מחוזי או בית משפט שלום עפ"י סעיף 6 יהא ניתן לערעור באותם התנאים הנוהגים בערעור על פסק דין פלילי המטיל עונש כיוצא בזה.

(2) בכפוף להוראות סעיף 3(2), אין לערער על כל צו המטיל עונש שניתן על ידי כל בית משפט עפ"י סעיף 3(1).

9. ההוראות דלעיל שבפקודה זו תחולנה על כל פעולה משפטית של פקיד מסדר בבירור תביעות עפ"י פקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין), כאילו היה אותו פקיד בחזקת בית משפט וכאילו היה העונש שהוטל ע"י פקיד מסדר עונש שהוטל ע"י שופט שלום.

10. (בוטל).

ערעורים
פק' 50 לשנ' 1947

הפקודה תנהג לגבי
בירור משפטי בפני
פקידים מסדרים

פק' 1 לשנ' 1937

בתי דין דתיים

חוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), תשט"ז-1956

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	דרכי דיון	סעיף 1א
2	Go	הזמנת בעלי דין	סעיף 2
2	Go	הזמנת עדים	סעיף 3
3	Go	כפיית התייצבות	סעיף 4
3	Go	ירידה לנכסים ולזכויות	סעיף 4א
3	Go	חובה להיענות	סעיף 5
3	Go	תשלומי דמי בטלה	סעיף 6
3	Go	הזמנת אדם כלוא בבית סוהר	סעיף 7
3	Go	בזיון בית הדין	סעיף 7א
3	Go	עיכוב יציאה מן הארץ	סעיף 7ב
3	Go	עיקול זמני	סעיף 7ג
4	Go	כינוס נכסים	סעיף 7ד
4	Go	התקנת תקנות	סעיף 7ה
4	Go	שמירת דינים	סעיף 7ו
4	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 8

בתי דין דתיים

חוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956*

(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 3)
תשס"א-2001

1. **ב*חוק זה** –
"בית דין" –
- (1) בית דין רבני כמשמעותו בדבר-המלך-במועצתו, 1922-1947, ובחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953;
(2) בית דין דתי כמשמעותו בדבר-המלך-במועצתו, 1922-1947.
- א.1. (**א***) בית דין, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, למעט בעניני ירושה, ידון בדלתיים סגורות, זולת אם ראה בית הדין לקיים את הדיון בפומבי, ואולם רשאי בית הדין להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.
- (ב) על דיון בפומבי ועל דיון בדלתיים סגורות כאמור בסעיף קטן (א), יחולו ההוראות בדבר איסור פרסום המפורטות, בסעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, לפי הענין ובשינויים המחוייבים.
2. **ב*בית דין**, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, רשאי להזמין כל אדם לבוא לפניו כדי להשיב על התביעה שהוגשה נגדו או לטעון לתביעה שהגיש.
3. **ב*בית דין**, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, רשאי להזמין כל אדם לבוא לפניו כדי להעיד או להגיש מסמך שברשותו, והכל במידה הדרושה לבירור הענין.
4. **א*דם** שהוזמן כאמור בסעיף 2, והענין שבקשר אליו הוזמן הוא בשיפוטו הייחודי של בית הדין, וכן אדם שהוזמן כאמור בסעיף 3, ולא התייצבו במועד ובמקום שנקבעו בהזמנה ולא נתנו נימוק לכך להנחת דעתו של בית הדין, רשאי בית הדין ליתן צו מעצר לשם כפיית התייצבותו של המוזמן; ורשאי הוא, אם ניתן צו כאמור ואם לאו, לחייבו בתשלום ההוצאות, כולן או מקצתן שנגרמו מחמת אי-התייצבותו ולקנסו בסכום שלא יעלה על מחצית הקנס האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה – חוק העונשין).
- א.4. (**א***) הגיש אדם לבית דין תביעת גירושין שבשיפוטו הייחודי, והנתבע נמלט מהארץ או מסתתר ואין אפשרות למצאו, רשאי בית הדין, לבקשת התובע, ואם הוא סבור שהדבר עשוי להביא להתייצבותו של הנתבע, לצוות על –
- (1) תפיסת כל נכס מנכסיו של הנתבע, מיטלטלין או מקרקעין, לרבות חשבון בנק והזכות להשתמש בכרטיס חיוב, רישום עיקול עליהם או מינוי כונס נכסים

דרכי דיון
(תיקון מס' 3)
תשס"א-2001

הזמנת עדים
(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008

כפיית התייצבות
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 3)
תשס"א-2001

ירידה לנכסים
ולזכויות
(תיקון מס' 2)
תשנ"ב-1992

* פורסם **ס"ח תשט"ז מס' 200** מיום 22.3.1956 עמ' 40 (**ה"ח תשט"ו מס' 238** עמ' 152).

תוקן **ס"ח תשמ"א מס' 1026** מיום 27.5.1981 עמ' 284 (**ה"ח תשמ"א מס' 1536** עמ' 348) – תיקון מס' 1.

ס"ח תשנ"ב מס' 1389 מיום 19.3.1992 עמ' 138 (**ה"ח תשנ"ב מס' 2112** עמ' 208) – תיקון מס' 2.

ס"ח תשס"א מס' 1779 מיום 15.3.2001 עמ' 154 (**ה"ח תש"ס מס' 2840** עמ' 189) – תיקון מס' 3; תחילתו שלושה חודשים מיום פרסומו.

ס"ח תשס"ח מס' 2168 מיום 21.7.2008 עמ' 665 (**ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 216** עמ' 232) – תיקון מס' 4 בסעיף 2 לחוק בתי המשפט (תיקון מס' 51), תשס"ח-2008; תחילתו 18 חודשים מיום פרסומו.

עליהם, ולהורות לכונס הנכסים מה ייעשה בנכס ובפירותיו כל עוד הצו בתקפו; צו לפי פסקה זו לא יפגע בזכותו של נושה, לרבות כל מי שתלוי בנתבע, לרדת לאותם נכסים;

(2) אי מתן דרכון ישראלי שניתן לפי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952, אי-הארכת תקפו או קיצור תקופת תקפו, או קביעה שהוא יהיה תקף לשיבה לישראל בלבד, ועל החזרתו למשרד הפנים; לא יינתן צו לפי פסקה זו אם בזמן הגשת התביעה היה הנתבע בחוץ לארץ, אלא לאחר שבית הדין שוכנע כי נעשו מאמצים סבירים למצוא את הנתבע ולהביא לידיעתו את דבר הגשת התביעה ואת זימונו להתייצב בפני בית הדין.

(ב) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי בית הדין, לפי בקשת הנתבע או כל מי שעלול להיפגע מהצו, לבטל את הצו או לשנותו.

5. א*דם שהתייצב או הובא לפני בית דין כאמור, וסירב למסור עדות, או להגיש מסמך שברשותו, או להשיב על השאלה שהוצגה לו, ולא נתן לסירובו נימוק להנחת דעתו של בית הדין, רשאי בית הדין לקנסו בסכום שלא יעלה על מחצית הקנס האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין, ולחייבו בתשלום ההוצאות כולן או מקצתן, שנגרמו מחמת סירובו; אך בית הדין לא יהיה מוסמך לקנסו או לחייב אדם על שלא השיב על שאלה או שלא הגיש מסמך שלדעת בית הדין לא היה חייב להשיב או להגיש על פי הדין המחייב בבית המשפט.

חובה להיענות
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 3)
תשט"א-2001

6. ב*ית דין רשאי לצוות, שבעל דין ישלם לאדם שהוזמן והתייצב לפניו דמי בטלה בשיעור שייקבע בתקנות.

תשלומי דמי בטלה

7. (א*) בית דין המזמין אדם לפי סעיף 2 כשהענין הוא בשיפוטו הייחודי, או המזמין אדם לפי סעיף 3, והאדם כאמור כלוא בבית סוהר או נתון במעצר, רשאי להורות בצו ערוך אל הממונה על בית הסוהר או על מקום המעצר, להביאו לפני בית הדין; צו שניתן לפי סעיף זה כוחו יפה לשיבה אחת בלבד של בית הדין.

הזמנת אדם כלוא
בבית-סוהר

(ב) ההוראות שבסעיף 95(2), (3) ו-4) שבפקודת בתי הסוהר, 1946, יחולו בשינויים המחוייבים לפי הענין, על הבאתו של אדם כאמור, על שמירתו ועל הפקדת הוצאות הכרוכות בהבאתו.

7א. (א*) לבית דין, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, יהיו כל הסמכויות על פי סעיפים 6 ו-7 לפקודת בזיון בית המשפט, בשינויים המחוייבים.

בזיון בית הדין
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1981

(ב) הודעה בכתב על קנס או מאסר שהוטלו מכוח סעיף קטן (א) תינתן מיד לנשיא בית המשפט העליון; הנשיא, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך, רשאי, לאחר שזימן את הנידון אם ביקש זאת, לבטל את הקנס או המאסר או לשנותם לקולה.

7ב. ה*וכח להנחת דעתו של בית דין, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, כי קיימות ראיות מהימנות לכאורה התומכות בעילת התובענה, וכן אחד מאלה:

עיכוב יציאה מן
הארץ
(תיקון מס' 3)
תשט"א-2001

(1) הנתבע עומד לצאת את הארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת, והעדרו מן הארץ עלול להכביד באופן ממשי על בירור המשפט או על ביצוע פסק הדין;

(2) אם הנתבע, בתביעה לגירושין או לשלום בית, יצא מן הארץ – יש חשש ממשי כי הדבר יביא לעיגון;

רשאי הוא לתת צו האוסר על הנתבע לצאת מן הארץ, וכן להורות על הפקדת דרכונו או תעודת המעבר שלו או להתנות תנאים ליציאתו, והכל אם לא ניתן להבטיח את בירור המשפט או את ביצוע פסק הדין בדרך של מתן ערובה מתאימה או בדרך אחרת, לרבות בדרך של השלשת גט.

7ג. (א*) בית דין, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, רשאי לתת צו עיקול זמני על נכסי נתבע שבידי הנתבע או שבידי התובע, וכן על נכסי הנתבע שבידי אדם אחר (בסעיף זה –

עיקול זמני
(תיקון מס' 3)
תשט"א-2001

המחזיק), לרבות כל חוב וזכות, בין שהגיע זמן פירעונם ובין אם לאו, אם הוכח להנחת דעתו כי קיימות ראיות מהימנות לכאורה התומכות בעילת התובענה וכי אי מתן הצו עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.

(ב) אין לעקל נכס הפטור מעיקול על פי דין.

(ג) המחזיק רשאי להגיש לבית הדין התנגדות לעיקול; התנגד המחזיק לעיקול, רשאי מבקש העיקול להגיש לבית המשפט לעניני משפחה, שבתחום שיפוטו נמצא בית הדין מטיל העיקול, בקשה לאישור העיקול.

(ד) הגיש מבקש העיקול בקשה לאישור העיקול, יעמוד העיקול בתוקפו עד להחלטה בבקשה או עד לדחיית תביעת התובע או ביטולה, לפי המוקדם; לא הגיש מבקש העיקול בקשה כאמור – יפקע העיקול.

(ה) זכה התובע בתביעתו, ימשיך העיקול לעמוד בתוקפו עד שפסק הדין יבוצע.

(ו) בסעיף זה, "בקשה לאישור העיקול" – כמשמעותה בתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (בחוק זה – תקנות סדר הדין האזרחי).

7ד. (*א) בית דין, כשהוא דן בענין שבשיפוטו, רשאי למנות כונס נכסים (בסעיף זה – הכונס) על נכס מסוים של נתבע, אם הוכח להנחת דעתו, כי קיימות ראיות מהימנות לכאורה התומכות בעילת התובענה וכי קיים צורך מיוחד במינוי הכונס לשם ביצוע פסק הדין, ולענין זה יחולו, בכפוף להוראות סעיף זה, הוראות סעיפים 53 עד 57 ו-60 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, וכפי שיתוקן מעת לעת, בשינויים אלה:

(1) בכל מקום בסעיפים האמורים, במקום "ראש ההוצאה לפועל" יבוא "בית הדין";

(2) בסעיף 57, במקום "בית המשפט" יבוא "בית המשפט לעניני משפחה שבתחום שיפוטו נמצא בית הדין".

(ב) בית הדין יקבע את שכרו של הכונס, בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי החלות בתובענות בעניני משפחה.

7ה. ה*שר לעניני דתות¹ יתקין, בהסכמת שר המשפטים, תקנות לענין סעיפים 7ב עד 7ד, לרבות תקנות בדבר סדרי הדין בהליכים לפי הסעיפים האמורים.

7ו. *אין בהוראות סעיפים 7ב עד 7ד כדי לגרוע מסמכות אחרת הנתונה לבית דין לפי דין.

8. ש*ר הדתות¹ ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

כינוס נכסים
(תיקון מס' 3)
תשס"א-2001

התקנת תקנות
(תיקון מס' 3)
תשס"א-2001

שמירת דינים
(תיקון מס' 3)
תשס"א-2001
ביצוע ותקנות

משה שפירא
שר הדתות

דוד בן גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

¹ סמכויותיו הועברו לשר המשפטים לענין בתי הדין הדתיים שאינם בתי הדין הדרוזיים ובתי הדין השרעיים ב"פ [תשס"ד מס' 5266](#) מיום 21.1.2004 עמ' 1642.

בתי דין דתיים

חוק בתי-דין דתיים (מניעת הפרעה), תשכ"ה-1965

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	הגדרה	סעיף 1
2	Go	איסור הפרעה חוק תשלט 1979	סעיף 2
2	Go	גביית קנס	סעיף 3

בתי דין דתיים

חוק בתי-דין דתיים (מניעת הפרעה), תשכ"ה-1965*

1. בחוק זה "בית-דין" - בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי בשבתם לדין על-פי סמכותם הקבועה בחוק.
2. (א) אדם העושה אחד המעשים שלהלן בעת דיוני בית הדין, באולם בית הדין, בלשכתו של דיין, קאדי או קאדי מד'הב או סמוך למקום הדיון, רשאי בית הדין לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באדם להימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר בקנס או במאסר עד שלושה חדשים:
- (1) מתנהג בדרך של אלימות או איומים או בדרך פרועה או מבישה;
 - (2) מקים רעש כדי להביע הסכמה או אי הסכמה לפעולה משפטית או להחלטה של בית דין;
 - (3) מאיים על פקיד בית הדין או מפריע לו בצורה אחרת למלא תפקידו;
 - (4) מפריע בדרך אחרת לדיוני בית הדין.
- (ב) על עונש שהוטל לפי סעיף קטן (א) יתן בית הדין מיד הודעה בכתב לנשיא בית המשפט העליון; הנשיא, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהנשיא קבע לכך, רשאי, לאחר שזימן את הנידון אם ביקש זאת, לבטל את העונש או לשנותו לקולה.
- (ג) סעיף זה לא יחול על מי שנתון באותו ענין לשיפוט משמעתי על פי חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, והוא נמצא באולם בית הדין לרגל תפקידו.
3. קנס שהוטל לפי חוק זה ייגבה כדרך שגובים קנס שהוטל על-ידי בית-משפט.

הגדרה

איסור הפרעה
(תיקון מס' 1)
תשל"ט-1979

גביית קנס

זרח ורהפטיג
שר הדתות

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

* פורסם ס"ח תשכ"ח מס' 452 מיום 18.3.1965 עמ' 115 (ה"ח תשכ"ה מס' 630 עמ' 52).
תוקן ס"ח תשל"ט מס' 925 מיום 1.2.1979 עמ' 46 (ה"ח תשל"ח מס' 1366 עמ' 353) – תיקון מס' 1.

נישואין וגירושין

חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), תשנ"ה-1995

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	ציות לפסק דין של גירושין	סעיף 1
2	Go	תוכנו של צו הגבלה	סעיף 2
3	Go	צו הגבלה עיכוב ושליה של גמלה או קצבה	סעיף 2א
2	Go	צו הגבלה מאסר כפיה	סעיף 3
2	Go	צו הגבלה בידוד	סעיף 3א
2	Go	הדיון בצו ההגבלה או בשינויו	סעיף 4
3	Go	פקיעת צו ההגבלה	סעיף 5
3	Go	כפיה למתן חליצה	סעיף 6
3	Go	שמירת דינים	סעיף 7
3	Go	תחולה	סעיף 8
3	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 9
3	Go	ללא כותרת	סעיף 10
3	Go	תיקון חוק שיפוט בתי דין רבניים	סעיף 11

נישואין וגירושין

חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995*

1. (א) קבע בית דין רבני, בפסק דין או בהחלטה (בחוק זה – פסק דין), שאיש יתן גט לאשתו, והאיש לא קיים את פסק הדין, רשאי בית הדין, במטרה להביא לקיום פסק הדין, ליתן נגדו בהתאם להוראות סעיף 4, צו הגבלה כמשמעותו בסעיף 2, צו הגבלה בדרך של עיכוב או שלילה של גמלה או קצבה כמשמעותו בסעיף 2א או צו הגבלה בדרך של מאסר כפיה כמשמעותו בסעיף 3 או צו הגבלה בדרך של בידוד בהתאם להוראות סעיף 3א (להלן – צו הגבלה).

(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1998
ציות לפסק דין של גירושין
(תיקון מס' 4)
תש"ס-2000
(תיקון מס' 5)
תשס"ד-2004
(תיקון מס' 6)
תשס"ז-2007

(ב) לענין סעיף זה, אין נפקה מינה אם ננקטה בפסק הדין לשון של כפיה, חובה, מצווה, הצעה או לשון אחרת.

(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

(ג) קבע בית דין רבני בפסק דין, שאשה תקבל גט מבעלה, והאשה לא קיימה את פסק הדין, רשאי בית הדין באישור נשיא בית הדין הרבני הגדול ובמטרה להביא לקיום פסק הדין, ליתן נגדה צו הגבלה.

(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

(ד) על צו הגבלה לפי סעיף קטן (ג), לא יחולו הוראות סעיף 6.

(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

(ה) נשיא בית הדין הרבני הגדול לא יתן את אישורו, אלא לאחר ששמע את טענות הצדדים במעמד הצדדים; לא התייצב צד לדיון אף שזומן כדין, יכול שהצו יינתן בהעדרו.

(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

(ו) הוצא צו הגבלה כנגד אשה מכוח הוראות סעיף קטן (ג), לא תידון בקשת הבעל ליתן לו היתר נישואין עד תום שלוש שנים מיום הוצאת צו ההגבלה.

(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

2. (א) מבלי לגרוע מסמכותו של בית הדין הרבני לפי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות), תשט"ז-1956, רשאי בית הדין הרבני, בצו הגבלה, לפגוע בזכויות המפורטות להלן, כולן או מקצתן, לתקופה ובתנאים שיקבע:

תוכנו של צו הגבלה
(תיקון מס' 6)
תשס"ז-2007

(1) לצאת מן הארץ;

(2) לקבל דרכון ישראלי או תעודת מעבר לפי חוק הדרכונים, תשי"ב-1952, להחזיק בהם או להאריך את תוקפם, ובלבד שיהיו תקפים לצורך שיבה לישראל;

(3) לקבל, להחזיק או לחדש רשיון נהיגה;

(4) להתמנות, להיבחר או לשמש במשרה על פי דין או במשרה בגוף מבוקר כמשמעו בחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב];

* פורסם ס"ח תשנ"ה מס' 1507 מיום 2.3.1995 עמ' 139 (ה"ח תשנ"ד מס' 2281 עמ' 495, ה"ח תשנ"ה מס' 2322 עמ' 116).

תוקן ס"ח תשנ"ה מס' 1518 מיום 11.4.1995 עמ' 194 (ה"ח תשנ"ד מס' 2281 עמ' 495, ה"ח תשנ"ה מס' 2322 עמ' 116) – תיקון מס' 1.

ס"ח תשנ"ו מס' 1560 מיום 8.2.1996 עמ' 70 (ה"ח תשנ"ד מס' 2282 עמ' 498) – תיקון מס' 2 בסעיף 33 לחוק לתיקון פקודת פשיטת הרגל (מס' 3), תשנ"ו-1996; תחילתו 45 ימים מיום פרסומו.

ס"ח תשנ"ח מס' 1651 מיום 5.2.1998 עמ' 118 (ה"ח תשנ"ז מס' 2624 עמ' 358) – תיקון מס' 3.

ס"ח תש"ס מס' 1732 מיום 17.3.2000 עמ' 133 (ה"ח תשנ"ט מס' 2796 עמ' 354) – תיקון מס' 4; ר' סעיף 5 לענין תחולה.

ס"ח תשס"ד מס' 1941 מיום 9.6.2004 עמ' 388 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 34 עמ' 35) – תיקון מס' 5; ר' סעיף 5 לענין תחולה.

ס"ח תשס"ז מס' 2109 מיום 8.8.2007 עמ' 460 (ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 158 עמ' 212) – תיקון מס' 6.

(5) לעסוק במקצוע שהעיסוק בו מוסדר על פי דין או להפעיל עסק הטעון רישוי או היתר על פי דין;

(6) לפתוח או להחזיק חשבון בנק או למשוך שיקים מחשבון בנק בדרך של קביעה כי הוא לקוח מוגבל מיוחד, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

(תיקון מס' 2)
תשנ"ו-1996

(7) היה האדם שנגדו ניתן צו ההגבלה אסיר או עצור -

(תיקון מס' 4)
תש"ס-2000

(א) לקבל חופשה מיוחדת לפי סעיף 36 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן - הפקודה);

(ב) לקבל ולשלוח מכתבים, למעט כתבי בי-דין או מכתבים לעורך דינו או מעורך דינו, לטוען רבני או מטוען רבני וכן למבקר המדינה או ממבקר המדינה;

(ג) לקבל מבקרים, פרט לאלה: עורך דין, איש דת, טוען רבני, מבקר רשמי, וכן ילדיו הקטינים של האסיר או העצור שבית משפט או בית דין מוסמך קבע הוראות בדבר ביקוריהם; אין בצו הגבלה שניתן לפי פסקה זו למנוע ממנהל בית סוהר או בית מעצר להתיר ביקור של אדם אצל אסיר או עצור אם שוכנע כי יש בביקור כדי להביא לקיום פסק הדין;

(ד) להחזיק חפצים אישיים בבית הסוהר או בבית המעצר, למעט חפצים הדרושים לשם שמירה על בריאותו ומסמכים הקשורים לחקירתו או למשפטו;

(ה) לעבוד בעבודה אשר משולם בעבודה שכו;

(ו) לקנות מצרכים בבית הסוהר או בבית המעצר למעט מצרכים הדרושים לו לשם שמירה על בריאותו;

(ז) להשתחרר שחרור על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת המאסר לפי סעיפים 2 או 3 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, למעט שחרור כאמור בשל חולניות מתמדת;

(תיקון מס' 5)
תש"ס-2004

(ח) להשתחרר שחרור מינהלי לפי סימן ט'1 בפרק ב' לפקודה;

(ט) (נמחקה).

(תיקון מס' 5)
תש"ס-2004
(תיקון מס' 6)
תש"ז-2007

(ב) בלי לגרוע מסמכותו של בית הדין הרבני לפי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956, ומהוראות סעיף קטן (א), רשאי בית הדין הרבני, בצו הגבלה -

(1) להטיל, על אף האמור בכל דין, עיקול על גמלה או קצבה, המשתלמת על פי חיקוק, למעט גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן - גמלת הבטחת הכנסה), לשם גביית חוב מזונות המגיעים על פי פסק דין לאשתו או לילדו של מי שניתן נגדו הצו;

(2) לצוות על תפיסת כל נכס מנכסיו של מי שניתן נגדו הצו, מיטלטלין או מקרקעין, על רישום עיקול עליהם או על מינוי כונס נכסים עליהם, ולהורות לכונס הנכסים מה ייעשה בנכס ובפירותיו כל עוד הצו בתוקפו; צו לפי פסקה זו לא יפגע בזכותו של נושה, לרבות כל מי שתלוי במי שניתן נגדו הצו, לרדת לאותם נכסים.

2א. (א) נתן בית הדין צו הגבלה כמשמעותו בסעיף 2, והאדם שנגדו ניתן הצו לא קיים את פסק הדין בתוך 30 ימים מיום מתן הצו, רשאי בית הדין, בצו הגבלה, להורות על עיכוב או על שלילה של גמלה או קצבה, המשתלמת לו על פי חיקוק, לתקופה שלא תעלה של שישה חודשים, ורשאי בית הדין הרבני להאריכה לתקופות נוספות כאמור, והכל כמפורט להלן:

צו הגבלה - עיכוב
ושלילה של גמלה או
קצבה
(תיקון מס' 6)
תש"ז-2007

(1) בחודש הראשון לאחר שניתן צו ההגבלה - עיכוב בשיעור שלא יעלה על 25% מהגמלה או מהקצבה;

(2) החל בחודש השני לאחר שניתן צו ההגבלה עיכוב בשיעור שלא יעלה על 50% מהגמלה או מהקצבה;

(3) החל בחודש השביעי לאחר שניתן צו ההגבלה לראשונה לפי הוראות סעיף קטן זה – עיכוב או שלילה בשיעור שלא יעלה על 50% מהגמלה או מהקצבה, לרבות שלילת כל הגמלה או הקצבה שעוכבה עד אותו מועד; בית הדין הרבני לא יורה על שלילה של גמלה או קצבה כאמור בפסקה זו, אלא אם כן שוכנע כי לא ניתן להביא לקיום פסק דין של גירושין בדרך אחרת לפי חוק זה ומטעמים שיירשמו.

(ב) בית הדין הרבני לא יורה על עיכוב או שלילה של גמלת הבטחת הכנסה, אלא אם כן שוכנע כי לא ניתן להביא לקיום פסק דין של גירושין אף בדרך של צו הגבלה לפי סעיף קטן (א), ומטעמים שיירשמו.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של בית הדין הרבני לפי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956, ומהוראות סעיף 2.

3. (א) ציווה בית דין רבני בצו הגבלה לכוף אדם במאסר לציית לפסק הדין (להלן - מאסר כפיה), יחולו הוראות סעיף 6(3) עד (5) לפקודת בזיון בית המשפט, אלא שבמקום "בית משפט שהטיל את המאסר" יראו לצורך חוק זה כאילו נאמר "בית הדין הרבני שנתן את הצו" ויחולו השינויים הנובעים מכך.

צו הגבלה – מאסר כפיה

(ב) תקופת מאסר הכפיה לא תעלה על חמש שנים; אולם רשאי בית הדין, אם ראה שהדבר דרוש לקיום פסק הדין, להאריכה מפעם לפעם ובלבד שתקופת מאסר הכפיה הכוללת לא תעלה על עשר שנים.

3א. (א) נתן בית הדין צו הגבלה לפי סעיף 2(7) נגד אסיר או עצור, והאדם שנגדו ניתן הצו לא קיים את פסק הדין בתוך 30 ימים מיום מתן הצו, רשאי בית הדין להורות בצו הגבלה שהוא יוחזק בבידוד לתקופה שלא תעלה על ארבעה עשר ימים וכל עוד לא קיים את פסק הדין.

צו הגבלה – בידוד (תיקון מס' 4) תש"ס-2000 (תיקון מס' 5) תשס"ד-2004

(ב) בית הדין רשאי להורות על בידוד לפי סעיף זה לתקופות נוספות כל עוד לא קיים האדם את פסק הדין, ובלבד שבית הדין ידון בהחלטתו להורות על תקופות בידוד כאמור, לפחות אחת לתשעים ימים.

(תיקון מס' 5) תשס"ד-2004

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי עצור המוחזק במעצר תקופה שאינה עולה על 3 חודשים.

(ד) צו הגבלה לפי סעיף זה יבוצע במועד שיקבע מפקד מיתקן הכליאה, סמוך ככל האפשר למועד מתן הצו.

(ה) אדם שבית הדין הורה על החזקתו בבידוד לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) לא יוחזק בבידוד יותר משבעה ימים ברציפות, ותהיה הפסקה של שבעה ימים בין תקופת בידוד אחת של שבעה ימים רצופים לבין כל תקופת בידוד נוספת.

(תיקון מס' 5) תשס"ד-2004

4. (א) עם תום שלושים ימים מיום מתן פסק הדין, ידון בית הדין הרבני במתן צו הגבלה; לא יינתן צו הגבלה אלא לאחר שניתנה ההזדמנות, לכל בעל דין ולמי שלדעת בית הדין עלול להיפגע ממנו, להשמיע טענותיו.

הדין בצו הגבלה או בשינויו

(ב) בבואו ליתן צו הגבלה ישקול בית הדין הרבני את הדרך הדרושה להביא לקיום פסק הדין, בשים לב לנסיבות הענין, ובהתחשב בין היתר, במצב בריאותו של מי שכנגדו מבקשים ליתן את הצו ויכולתו לקיים את התלוויים בו; החלטת בית הדין תהיה מנומקת.

(ג) בכפוף להוראות חוק זה, וככל שייראה לו דרוש לקיום פסק הדין, רשאי בית הדין הרבני, בכל עת, לאחר מתן פסק הדין ליתן צו הגבלה, או לשנות צו הגבלה שנתן, והכל, בין

- ביוזמתו ובין לבקשת בעל דין או לבקשת מי שעלול להיפגע ממנו.
- (ד) הוגש ערעור על פסק הדין או על צו ההגבלה, רשאי בית הדין הרבני הגדול להורות על עיכוב ביצוע צו ההגבלה עד להכרעה בערעור.
5. צו הגבלה יפקע עם פקיעת הנישואין. פקיעת צו ההגבלה
6. החליט בית דין רבני שאיש יתן חליצה לאלמנת אחיו, והאיש לא קיים את החליצה, רשאי בית הדין הרבני, בתום שלושים ימים מיום מתן ההחלטה, ליתן צו הגבלה נגד האיש, והוראות סעיפים 2, 3 ו-4 יחולו, בשינויים המחוייבים. כפיה למתן חליצה
7. חוק זה אינו בא לגרוע מן הסמכויות של בית דין רבני או של בית משפט על פי כל דין. שמירת דינים
8. הוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על פסק דין שניתן לפני תחילתו של חוק זה. תחולה
9. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו. תקנות שענינן מתן צווי הגבלה נגד אסירים ועצורים יותקנו בהתייעצות גם עם השר לביטחון הפנים. ביצוע ותקנות (תיקון מס' 4) תש"ס-2000 (תיקון מס' 5) תשס"ד-2004
10. (בוטל). (תיקון מס' 3) תשנ"ח-1998
11. בחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953, בסעיף 6 שבו, במקום "ששה חדשים" יבוא "ששים ימים". תיקון חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין)

שמעון שטרית
השר לעניני דתות

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

נישואין וגירושין

תקנות בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), תשנ"ט-1999

תוכן ענינים

2	Go	הגשת תביעה למתן צו הגבלה	סעיף 1
2	Go	פרטי כתב תביעה	סעיף 2
2	Go	מועד הדיון	סעיף 3
2	Go	צו הגבלה	סעיף 4
2	Go	הודעה על צו הגבלה	סעיף 5
3	Go	מסירת דיווח לבית הדין	סעיף 6
3	Go	תביעה נוספת	סעיף 7
3	Go	שינוי צו הגבלה	סעיף 8
3	Go	ערעור	סעיף 9
3	Go	תוספת	
3	Go	הודעה על צו הגבלה	
4	Go	הודעה על שינוי צו הגבלה	

נישואין וגירושין

תקנות בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), תשנ"ט-1999*

בתוקף סמכותי לפי סעיף 9 לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), תשנ"ה-1995 (להלן - החוק), בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. כתב תביעה של בעל דין (להלן - תובע), למתן צו הגבלה נגד בעל הדין האחר המסרב לקיים פסק דין של גירושין (להלן - נתבע), יוגש לאותו בין דין רבני שנתן את פסק הדין האמור (להלן - פסק הדין).

הגשת תביעה למתן צו הגבלה

2. (א) כתב התביעה יכיל פרטים אלה:

פרטי כתב תביעה

(1) בית הדין הרבני שהתביעה מוגשת לו;

(2) שמו של התובע, מספר זהותו, מקום מגוריו ומען להמצאת כתבי בי-דין;

(3) שמו של הנתבע גם באותיות לטיניות וכן מענו ומספר זהותו, או פרטים אחרים שיש בהם, לדעת בית הדין הרבני, כדי לזהותו;

(4) הזכויות שהתובע מבקש להגביל, כולן או מקצתן.

(ב) לכתב התביעה יצורף העתק מאושר של פסק הדין.

(ג) בית הדין הרבני ימציא את העתק כתב התביעה יחד עם הזמנה לדין לנתבע ולכל מי שלדעת בית הדין הרבני עלול להיפגע ממתן צו ההגבלה.

3. (א) הדיון בתביעה יתקיים לא יאוחר מתום שלושים ימים מיום מתן פסק הדין; על אף האמור בתקנה 1, רשאי בית הדין לקבוע, ביום מתן פסק הדין, מועד לדיון במתן צו הגבלה והתובע יגיש כתב תביעה, כאמור בתקנה 1, בתוך שבעה ימים מיום מתן פסק הדין; הוגשה התביעה שלא ביום מתן פסק הדין, יתקיים הדיון לא יאוחר מתום שלושים הימים מיום הגשת התביעה.

מועד הדיון

(ב) החלטת בית הדין תינתן בתוך שישים ימים מיום מתן פסק הדין; הוגשה התביעה שלא ביום מתן פסק הדין, תינתן החלטת בית הדין בתוך שלושים ימים מיום הגשת התביעה; לא נתן בית הדין החלטה כאמור, רשאי המבקש להגיש לנשיא בית הדין הרבני הגדול בקשה להעביר את הדיון להרכב אחר.

4. (א) ראה בית הדין הרבני כי הדרך הדרושה להביא לקיום פסק הדין היא מתן צו הגבלה, ייתן, בשים לב לנסיבות הענין, צו הגבלה שבו יקבע את הזכויות שיוגבלו.

צו הגבלה

(ב) ניתן צו הגבלה במעמד התובע בלבד, ימציא בית הדין הרבני העתק מהצו לנתבע.

5. (א) נתן בית הדין הרבני צו הגבלה שפוגע בזכויות המפורטות בסעיף 2 לחוק, כולן או מקצתן, ימסור על כך המזכיר הראשי של בית הדין, מיד לאחר מתן צו ההגבלה, הודעה לגוף או לרשות הנוגעים בדבר (להלן - הרשות), ערוכה לפי טופס 1 שבתוספת, בצירוף העתק מצו ההגבלה; הודעה כאמור יכול שתימסר גם על גבי סרט מגנטי ובכל מקרה תהיה חתומה ביד המזכיר הראשי של בית הדין; העתק ההודעה יומצא לתובע.

הודעה על צו הגבלה

(ב) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), נתן בית הדין הרבני צו הגבלה שפוגע בזכויות המפורטות בסעיף 2(1) עד (3) לחוק, כולן או מקצתן, ימציא הנתבע שנגדו ניתן צו הגבלה את דרכו, את תעודת המעבר שלו או את רשיון הנהיגה שלו (להלן - תעודה), לפי הענין, לאותו בית דין רבני, מיד ולא יאוחר משבעה ימים לאחר מתן הצו; המזכיר הראשי של בית הדין ימציא את התעודה לרשות.

מסירת דיווח לבית
הדין

6. רשות שקיבלה הודעה לפי תקנה 5 תמסור לבית הדין הרבני, בתוך ארבעה עשר ימים, דין וחשבון על ביצוע הפעולות המתחייבות מן הצו, ותמציא את העתק הדין וחשבון לתובע.

תביעה נוספת

7. (א) נתן בית הדין הרבני צו הגבלה, ולא קיים הנתבע את פסק הדין, בתוך שלושים ימים מיום מתן צו ההגבלה, רשאי התובע להגיש תביעה נוספת למתן צו הגבלה, ויחולו עליה הוראות תקנות 2 עד 6 (להלן - התביעה הנוספת).

(ב) לתביעה הנוספת יצורף העתק הדין וחשבון האמור בתקנה 6.

8. (א) נתבע שניתן נגדו צו הגבלה או מי שעלול להיפגע מנתינתו, רשאי להגיש בקשה בכתב לשינוי צו ההגבלה; לבקשה יצורף תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

שינוי צו הגבלה

(ב) בית הדין הרבני ימציא לתובע את הבקשה לשינוי צו הגבלה.

(ג) התובע רשאי להשיב לבקשה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו, או בתוך מועד אחר שקבע בית הדין הרבני.

(ד) בית הדין הרבני רשאי לשנות צו הגבלה, ככל שהדבר דרוש לקיום פסק הדין.

(ה) שינה בית הדין הרבני צו הגבלה, ימסור על כך המזכיר הראשי של בית הדין, בתוך שבעה ימים, הודעה לרשות, ערוכה לפי טופס 2 שבתוספת, בצירוף העתק מהחלטת השינוי; העתק ההודעה יומצא לתובע.

(ו) הומצאה לרשות הודעת שינוי כאמור בתקנת משנה (ה), תמסור לבית הדין הרבני, בתוך ארבעה עשר ימים מיום קבלתה, דין וחשבון על ביצוע הפעולות המתחייבות ממנה, ותמציא את העתק הדין וחשבון לתובע.

9. (א) על החלטה של בית דין רבני בענין צו הגבלה או שינויו ניתן לערער בפני בית הדין הרבני הגדול, בתוך שלושים ימים מיום מתן ההחלטה, אם ניתנה בפני המערער, או בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו, אם ניתנה שלא בפניו.

ערעור

(ב) ערעור יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור לבית הדין הרבני הגדול, בצירוף מספר עותקים מספיק לשם המצאה למשיבים.

(ג) כתב ערעור יכיל את הפרטים האמורים בתקנה 2(א), בשינויים המחויבים, ויצורף לו העתק ההחלטה שעליה מערערים.

תוספת

טופס 1

(תקנה 5(א))

הודעה על צו הגבלה

אל*

- (א) משטרת הגבולות במשטרת ישראל (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(1) לחוק)
- (ב) לשכת מרשם התושבים במשרד הפנים ב (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(2) לחוק)

- (ג) משרד הרישוי ב (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(3) לחוק)
- (ד) הגוף הבודק את כשרותו של מועמד להתמנות, להיבחר או לשמש במשרה על פי דין או במשרה בגוף מבוקר (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(4) לחוק)
- (ה) הרשות המפקדת על רישוי העיסוק או העסק (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(5) לחוק)
- (ו) בנק ישראל (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(6) לחוק)
- (ז) נציב בתי הסוהר (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(7) לחוק)
- דע כי ביום הגביל בית הדין הרבני את זכותו של (שם פרטי ושם משפחה של הנתבע בעברית ובאותיות לטיניות) בעל תעודת זהות מס' לענין (לפרט את הזכות/הזכויות שהוגבלו) לפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), תשנ"ה-1995 (להלן - החוק).
- עליך למסור לבית הדין הרבני, בתוך 14 ימים מקבלת הודעה זו, דין וחשבון על שביצעת את הפעולות המתחייבות מן הצו, ולשלוח העתק של הדין וחשבון ל (שם פרטי ושם משפחה של התובע).
- אם לא תעשה כן, אתה צפוי לכך שיינקטו נגדך הליכים לפי סעיף 7א(א) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות), תשט"ז-1956.

מצורף בזה העתק צו ההגבלה.
ניתן ביום

מזכיר בית הדין

טופס 2

(תקנה 8(ה))

הודעה על שינוי צו הגבלה

אל*

- (א) משטרת הגבולות במשטרת ישראל (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(1) לחוק)
- (ב) לשכת מרשם התושבים במשרד הפנים ב (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(2) לחוק)
- (ג) משרד הרישוי ב (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(3) לחוק)
- (ד) הגוף הבודק את כשרותו של מועמד להתמנות, להיבחר או לשמש במשרה על פי דין או במשרה בגוף מבוקר (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(4) לחוק)
- (ה) הרשות המפקדת על רישוי העיסוק או העסק (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(5) לחוק)
- (ו) בנק ישראל (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(6) לחוק)
- (ז) נציב בתי הסוהר (אם הצו מגביל זכות כאמור בסעיף 2(7) לחוק)
- דע כי ביום שינה בית הדין הרבני את צו ההגבלה שניתן נגד (שם פרטי ושם משפחה של הנתבע בעברית ובאותיות לטיניות) בעל תעודת זהות מס' לענין (לפרט את הזכות/הזכויות שהוגבלו) לפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין),

תשנ"ה-1995 (להלן - החוק).

עליך למסור לבית הדין הרבני, בתוך 14 ימים מקבלת הודעה זו, דין וחשבון על שביצעת את הפעולות המתחייבות משינוי הצו, ולשלוח העתק של הדין וחשבון ל (שם פרטי ושם משפחה של התובע).

מצורפת בזה החלטת בית הדין הרבני בענין שינוי צו ההגבלה.

ניתן ביום

מזכיר בית הדין

אליהו סויסה
השר לעניני דתות

ה' בטבת תשנ"ט (24 בדצמבר 1998)

בתי משפט

תקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג

תוכן ענינים

בתי משפט

תקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג*

הותקנו על-ידי מועצת הרבנות הראשית לישראל וחבר דיני בית-הדין הרבני הגדול

מבוא

- א. על-פי תקנות אלו ינהגו החל מיום א' בשבט התשנ"ג, ומאותו יום יפוגו תוקפן של תקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים משנת תש"ך ושל תיקונייהן. תחילת תוקף
- ב. התקנות יחולו על כל המשפטים וכל העניינים המובאים לפני בתי-הדין הרבניים בארץ, אם אין לגבי עניין מסוים הוראה אחרת. היקף
- ג. התקנות יחולו על כל המשפטים וכל העניינים המובאים לפני בתי-הדין הרבניים בארץ, אם אין לגבי עניין מסוים הוראה אחרת. הרבני בית-הדין הגדול

פרק א: הרכב בתי-הדין ומקום מושבם

- ד. (1) בית-דין יושב בהרכב של שלושה דיינים, להוציא מקרים שבהם רשאי בית-הדין לדון, מבחינת ההלכה, בפחות משלושה. הרכב בית-הדין
- (2) מבלי לגרוע מכלליות ההוראה שבס"ק (1) רשאי בית דין אזורי לדון בהרכב של פחות משלושה בעניינים אלה:
- א. עניינים שלא על ריב.
- ב. צווים לעיקול נכסים.
- ג. עניין שהסכימו עליו הצדדים, כשעל-פי ההלכה ניתן לוותר על הרכב של שלושה.
- ד. ענייני סדר ומינהל.
- ה. עניינים הנידונים במעמד צד אחד.
- (3) ליושב-ראש ההרכב, בבית-הדין הרבני הגדול או האזורי, סמכות לדון לבדו בבקשות צווי-ביניים, לצווים זמניים, להחלטות-ביניים אחרות ובענייני סדר מינהל, ורשאי הוא להסמיך חבר אחר של בית-הדין לדון בעניינים אלו.
- (4) נשיא בית-הדין הרבני הגדול רשאי להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, שהדיון בו יהיה לפני מספר בלתי-זוגי גדול יותר של דיינים.
- (5) מותב שהחל לדון בעניין מסוים רשאי להורות, בהסמכת נשיא בית-הדין לערעורים, שהמשך הדיון בו יהיה לפני מספר בלתי-זוגי גדול יותר של דיינים ובהם הדיינים שהחלו בדיון.
- ה. בית-הדין הרבני הגדול יושב בירושלים. מקום בית-הדין הגדול מושב הרבני

- ו. (1) אזורי-השיפוט ומקום מושבם של בתי-הדין הרבניים האזוריים ייקבעו מזמן לזמן על-ידי חבר דיני בית-הדין הרבני הגדול ויפורסמו ברבים. שיפוט ומקומות-מושב
- (2) כל בית-דין או דיין רשאי לשבת בעניין מסוים, אם ראה צורך בכך, באזור-שיפוט שלא במקומו הקבוע, ושלא באזור-שיפוט ברשות נשיא בית-הדין הרבני הגדול.

נספח לתקנה ו

הודעה על קביעת אזורי-שיפוט ומקום-מושב

בית-הדין הרבני האזורי ירושלים – בירושלים

נפת ירושלים, קיבוץ עין גדי (סמכות מקבילה לבית-הדין הרבני האזורי באר-שבע)

* פורסמו י"פ תשנ"ג מס' 4102 מיום 16.4.1993 עמ' 2299.

בית-הדין הרבני האזורי תל-אביב-יפו – בתל אביב

נפת תל-אביב, תת-נפה רמת-גן, תת-נפה חולון, נפת רמלה (כולל הערים לוד ורמלה);
העיר אילת (בהסכמת הצדדים);

הערים בני-ברק (סמכות מקבילה גם לבית הדין הרבני האזורי פתח-תקוה) וראשון-לציון (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי רחובות); המועצות האזוריות, המועצות המקומיות והיישובים שלהלן (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי פתח-תקוה); המועצות האזוריות הדר-שרון, חוף-השרון ועמק-חפר;

המועצות המקומיות אבן יהודה, טייבה, טירה, כפר-יונה, פרדסיה, קדימה, קלנסווה ותל-מונד;
היישובים אבתאן, ביר א-סכה, גן ליטווינסקי, ימא, ברג'ה ושבות-עם.

בית-הדין הרבני האזורי חיפה – בחיפה

נפת חיפה, נפת עכו, נפת יזרעאל (פרט לעיר בית-שאן והמועצה האזורית בקעת בית-שאן), תת-נפה נצרת; נפת חדרה (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי נתניה, פרט ליישובים אור-עקיבא, בנימינה, גבעת-עדה, זכרון-יעקב, מעגן-מיכאל, עתלית וקיסריה); הערים נצרת ונצרת-עילית (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי טבריה);

בית-הדין האזורי רחובות – ברחובות

העיר ראשון-לציון (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי תל-אביב יפו), המועצה האזורית גזר (החלק שבנפת רחובות); המועצות המקומיות מזכרת-בתיא, נחלת-יהודה, נס-ציונה וקריית-עקרון.

בית-הדין האזורי נתניה – בנתניה

נפת השרון; נפת חדרה (פרט ליישובים או עקיבא, בנימינה, גבעת-עדה, זכרון-יעקב, מעגן-מיכאל, עתלית וקיסריה); סמכות מקבילה לבית-הדין הרבני חיפה.

בית-הדין הרבני האזורי פתח-תקוה – בפתח תקוה

נפת פתח-תקוה; מועצה האזורית דרום השרון; העיר בני-ברק (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי תל-אביב-יפו); המועצות האזוריות והמקומיות שלהלן (סמכות מקבילה גם לבית הדין הרבני האזורי תל-אביב-יפו); המועצות האזוריות; הדר-השרון, חוף-השרון ועמק-חפר; המועצות המקומיות אבן-יהודה, טייבה, טירה, כפר-יונה, פרדסיה, קדימה, קלנסווה ותל-מונד; היישובים אבאן, ביר א-סכה, גן ליטווינסקי, ימא, ברג'ה ושבות-עם.

בית-הדין הרבני אשדוד – באשדוד

העיר אשדוד; המועצות האזוריות ברנר, גן רווה, גדרות, נחל שורק, חבל יבנה ובאר-טוביה; המועצות המקומיות קריית מלאכי (סמכות מקבילה גם לבית-הדין האזורי אשקלון), גדרה, גן יבנה ויבנה.

בית-הדין הרבני האזורי אשקלון – באשקלון

הערים אשקלון וקריית-גת, המועצות האזוריות חוף-אשקלון, יואב, לכיש, שער-הנגב ושפיר; המועצות המקומיות קריית מלאכי (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי אשדוד) ושדרות.

בית-הדין הרבני האזורי באר-שבע – בבאר-שבע

נפת באר-שבע, תת-נפה אילת, העיר אילת (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי תל-אביב-יפו, בהסכמת הצדדים).

בית-הדין הרבני האזורי טבריה – בטבריה

נפת כנרת, רמת-הגולן, העיר בית-שאן והמועצה האזורית בקעת בית-שאן; הערים נצרת ונצרת-עילית (סמכות מקבילה גם לבית-הדין הרבני האזורי חיפה).

בית-הדין הרבני האזורי צפת – בצפת

נפת צפת ורמת-הגולן.

בית-הדין הרבני האזורי צפת וטבריה רשאי לקבוע את מושבו בקצרים, אם ראה צורך בכך.

**בית-הדין הרבני האזורי יהודה ושומרון – בקריית-ארבע-חברון, במעלה-אדומים ובאריאל
יהודה ושומרון**

פרק ב: מקום המשפט

- ז. (1) התובע הולך אחר הנתבע, ולכן על התובע להגיש את תביעתו לבית-הדין האזורי של מקום הנתבע.
- (2) כמקומו של הנתבע יראו את מקום מגוריו הקבוע, מקום עבודתו הקבוע או מקום עסקיו העיקריים.
- (3) אין לנתבע בארץ מקום קבוע, כאמור בס"ק (1) ובס"ק (2) – נחשב מקום הימצאו כמקומו.
- (4) אם מקום הימצאו של הנתבע אינו ידוע או שמקום מגוריו הוא בחוץ-לארץ, תוגש התביעה לבית-הדין האזורי של מקום התובע.
- ח. אם לפי הכללים אשר בסעיף הקודם, יותר מבית-דין אזורי אחד נחשב כבית-הדין של מקום הנתבע – הברירה בידי התובע לבחור באחד מבתי-דין אלה. אולם בית-הדין שהעניין הוגש לפניו רשאי – לפי בקשת הנתבע ולאחר שמיעת הצדדים, אם ראה נימוק חשוב לכך – להעביר את הדיון לבית-דין של מקומו האחר של הנתבע.
- ט. במשפט נגד נתבעים אחדים, הברירה בידיה תובע לתבוע במקומו של אחד הנתבעים העיקריים, אולם בית-הדין רשאי להחליט – לפי בקשת נתבע ולאחר שמיעת הצדדים, אם ראה נימוק חשוב לכך – להעביר את הדיון לבית-הדין של מקומו של נתבע אחר.
- י. (1) תביעה בין בני-זוג בענייני אישות תוגש לבית-הדין הרבני של מקום-המגורים האחרון של בני הזוג.
- (2) הוגשה תביעה לבית-דין שלא כאמור בסעיף קטן (1) וניתנו נימוקים לצורך בהגשתה באותו בית-דין, רשאי בית-הדין, לפי שיקול-דעתו, לדון בתביעה.
- (3) הוגשה תביעה בענייני אישות והתנהל דיון בבית-דין במקום פלוני, אם הדיון הסתיים בגירושין – תהא בידי אותו בית-דין הסמכות לדון בעניינים הקשורים אותה תביעה, גם לאחר הגירושין, הסתיים הדיון בהחלטה סופית אחרת בתיק העיקרי – תהא בידי אותו בית-דין הסמכות לדון בשינוי אותה החלטה אם אחד הצדדים ממשיך לגור באיזור שיפוטו של אותו בית-דין.
- יא. תביעה של הורה נגד בנו אפשר להגיש גם לבית-הדין של מקום ההורה, ובית-הדין יחליט אם ההוצאות הנוספות הכרוכות בכך יחולו על התובע.
- יב. נעשתה עיסקה במקום מגוריהם של שני הצדדים, ואחר-כך עזב אחד מהם את המקום – הברירה בידי התובע להגיש תביעה בעניין העיסקה במקומו של הנתבע או במקום העיסקה, אם היא עדיין מתקיימת.
- יג. (1) היה הסכם בין הצדדים על מקום המשפט, כוחו של הסכם כזה הוא יפה, וכל צד קשור בו.
- (2) בית-הדין המוסכם רשאי, על-אף ההסכם, שלא לקבל את התביעה, החלטת בית-הדין טעונה נימוקים בכתב.

(3) לא קיבל בית-הדין את התביעה, כאמור בס"ק (2), יחולו על התביעה כללי הסמכות הרגילים.	
יד. הוזמן צד לדין בבית-דין ונכנס לטענות לגופו של העניין בלי שיעורר תחילה את שאלת מקום המשפט, רואים אותו כאילו הסכים במפורש להתדיין במקום שהוזמן, ושוב אין שומעים טענה נגד סמכות בית-דין זה.	הסכמה מכללא
טו. (1) בקשה בעניינים שלא על ריב, כגון היתר לסידור חופה וקידושין, אישור נישואין או ביטלם, אישור גירושין, אימוץ קטנים וכדומה – תוגש במקום-מגוריו של המבקש או המבקשים.	עניינים שלא על ריב
(2) בקשה למתן צו ירושה, אישור צווה או ייסוד הקדש – תוגש במקום-מגוריו של המבקש או במקום מגורי רוב המבקשים או במקום מגוריו האחרון של הנפטר או במקום שבו נמצא נכס העיזבון או ההקדש.	
טז. הגיש אדם ביעה שלא במקומו של הנתבע, אלא בבית-דין אחר הקרוב ביותר למקום של הנתבע, בטענה שבנסיבות העניין אינו יכול להתדיין במקומו של הנתבע-רשאי בית-הדין אשר אליו הוגשה בתביעה לדון בדבר ולהחליט אם להזדקק לתביעה.	תביעה שלא במקום הנתבע
יז. הוגשה לבית-דין בקשה לשמירת זכויות המבקש מפני חשש של עיגון או של הברחת נכסים, רשאי בית-הדין, אם ראה נימוק לכך, להזדקק לבקשה ולהוציא צווים זמניים בהתאם לבקשה, אף אם לא נתקיימו כללי הסמכות דלעיל. ביקש הנתבע שהמשך הדיון בצו הזמני יתנהל בבית-הדין שהוא בעל סמכות לפי הסעיפים הקודמים, רשאי בית-הדין שהתחיל לדון בבקשה להחליט, לפי נסיבות העניין, אם להמשיך בדיון או להעבירו לבית-דין בעל סמכות כאמור.	צוים זמניים
יח. תביעת-אגב או תביעת-נגד יש להגיש באותו בית-דין אשר בו הוגשה בתביעה המקורית.	תביעות אגב ונגד
יט. (1) טענה בדבר חוסר סמכות מקומית ניתן להגיש בכתב תוך שלושים יום מיום קבלת התביעה. לאחר מועד זה לא תישמע עוד טענה בדבר חוסר סמכות מקומית על ידי הצדדים, ובית-הדין יחליט בדבר לפי שיקול-דעתו.	תביעות אגב ונגד הטוען חוסר-סמכות
(2) טען הנתבע לחוסר סמכות מקומית, בכתב או בעל-פה, ביום שנקבע לדיון – חייב הנתבע לפרט לאיזה בית-דין או בתי-דין יש סמכות לפי דבריו, ובמקרה שבית-הדין יקבל את טענת הנתבע בדבר חוסר סמכות מקומית, יוכל התובע לדרוש להעביר את הדיון אל בית-הדין שהוא – לפי דברי הנתבע – בעל סמכות לדון, ושוב לא יוכל הנתבע לטעון טענת חוסר-סמכות בפני בית-הדין אשר אליו הועבר הדיון.	
(3) דיני ממונות חייב הנתבע להעלות טענת חוסר-סמכות מכל סוג בכתב תוך שלושים יום מיום קבלת התביעה ובהתאם לאמור בס"ק (2). לאחר מועד זה לא תישמע כל טענה בדבר חוסר-סמכות.	
כ. (1) בית הדין רשאי, לפי שיקול-דעתו, לקיים דיון תוך חריגה מכללי הסמכות המקומית דלעיל.	שיפוט מיוחדים במקרים
(2) נשיא בית-הדין הרבני הגדול לערעורים רשאי, בכל שלב משלבי הדיון, לפי בקשת בית-הדין הדין בעניין מסוים או לבקשת אחד הצדדים, להעביר את הדיון לבית-דין אחר אם ראה נימוק חשוב לכך שיירשם בהחלטתו. בית-הדין שאליו הועבר עניין, כאמור, לא יעבירו לבית-דין אחר.	
כא. (1) החלטת בית-הדין להעביר תיק לבית-דין אחר או קביעה שמקום הדיון בתיק הוא בבית-דין אחר, תנומק בכתב. ההחלטה טעונה הסכמתו של נשיא בית-הדין הרבני הגדול או של מי שהוסמך לכך על-ידו.	העברת תיק
(2) החליט בית-הדין להעביר תיק להרכב אחר שבאותו מקום, ואותו הרכב קיבל את התיק לדיון – החלטתו לא טעונה אישור נשיא בית-הדין הרבני הגדול.	
כב. (1) החלטה של דיין, או של בית-דין אזורי, לפסול את עצמו או להסתלק מלדון בעניין, טעונה אישור של נשיא בית-הדין הרבני הגדול או של דיין שהוסמך על-ידו.	סמכות בית-דין לקבוע
(2) החלטה של דיין, כאמור, עקב פסלות קרבת משפחה לפי הדין, אינה טעונה אישור, כאמור.	
(3) החליטו בית-הדין או דיין, כאמור, ואושר כאמור בס"ק (1) ואין באותו איזור בית-דין	

אשר הכשר לדון בעניין זה, או שאי-אפשר לקבוע את בית-הדין המוסמך לפי התקנות – יקבע נשיא בית הדין הרבני הגדול, או דיין שיוסמך על-ידו, לפי בקשת אחד מבעלי-הדין, את בית-הדין אשר ידון בעניין.

כג. תביעה בשני בתי-דין תביעה בתי-דין הוגשה תביעה בקשר לעניין אחר בבתי-דין שונים בעלי סמכות, יתברר המשפט באותו בית-הדין אשר לפניו הוגשה התביעה בראשונה.

כד. חלוקת העניינים בין בתי-דין (1) במקום שיש בו יותר מהרכב בית-דין אחד, יקבע ראש אבות בתי-הדין, בהתייעצות עם אבות בתי-הדין במקום, את הסדר העניינים בין בתי-הדין וחלוקתם.

(2) לא נקבע הסדר כאמור בס"ק 1, יקבע נשיא בית-הדין הרבני הגדול את הסדר העניינים וחלוקתם, כאמור.

פרק ג: הגשת המשפט

כה. הגשת תביעה כל תביעה תוגש על-ידי מסירת כתב-תביעה למזכירות בית-הדין.

כו. כתב-תביעה כל כתב- תביעה יכיל

(1) שם בית-הדין שבו מוגשת התביעה.

(2) שם התובע ושם משפחתו, מספר זהותו, מענו, מיקוד ומספר טלפון; שם האפוטרופוס ומענו, מיקוד ומספר טלפון – אם יש לתובע אפוטרופוס; שם המורשה ומענו, מיקוד ומספר טלפון אם התובע מיוצג על-ידי מורשה.

(3) שם הנתבע ושם משפחתו, מספר זהותו, מענו, מיקוד ומספר טלפון – אם ניתן לברר; שם האפוטרופוס ומענו, אם ישנו כזה – מיקוד ומספר טלפון; שם המורשה ומענו – אם הנתבע מוצג על-ידי מורשה – מיקוד ומספר טלפון.

(4) העובדות המשמשות יסוד לתביעה.

(5) עתירת התובע; ואם העתירה היא לתשלום סכום כסף, עליו לנקוב את הסכום בדיוק או בקירוב, אם התובע, לפי דבריו, אינו יכול לקבוע בדיוק את הסכום בזמן הגשת התביעה.

כז. צירוף תביעות התובע רשאי לכלול בכתב-תביעה אחד תביעות אחדות הנובעות מעילות שונות ונפרדות, אלא שעליו לפרט כל אחת מהן לחוד.

כח. חתימת והרשאה כתב-התביעה יהא חתום בחתימת יד התובע או, אם אין התובע יודע לחתום – בתביעת-אצבעו, או על-ידי מורשהו.

(2) חתימת התובע או טביעת-אצבעו, לפי העניין, תאושר על-ידי המזכיר הראשי של בית-הדין או מי שהוסמך לכך על-ידו.

(3) נחתם כתב-התביעה על-ידי מורשה, יצרף המורשה לכתב-התביעה הרשאה בכתב.

(4) כתב-תביעה שנחתם על-ידי מורשה לא יתקבל אם לא צורפה אליו הרשאה בכתב.

כט. העתקים על התובע להגיש העתק אחד של כתב התביעה בשביל בית-הדין וכן מספר העתקים כמספר הנתבעים.

(2) העתק מכתב-התביעה יימסר אחר-כך לכל נתבע יחד עם הזמנה לדין, כאמור להלן בפרק ד.

ל. הודעה לתובע מזכירות בית-הדין תקבל את כתב-התביעה עם ההעתקים הנזכרים בסעיף הקודם ותרשום על גבי כתב-התביעה את יום הגשתו ואת המספר הסידורי של התיק; והיא תקבע גם את התאריך לבירור המשפט, תרשום אותו על גבי כתב-התביעה ותחתים את התובע או את מורשהו מתחת לתאריך זה. החתמה זו תשמש אישור הודעה לתובע.

לא. קביעת תאריכים בקביעת תאריכים למשפטים שאינם תביעה למזונות ינהג המזכיר לפי הכלל של כל הקודם – קודם ובהתאם להלכה, אלא אם כן ניתנה לו הוראה אחרת בכתב על-ידי בית-הדין או על-ידי דיין.

לב. תביעת-אגב ותביעת-נגד (1) במהלך המשפט רשאי התובע להגיש תביעת-אגב, היינו: תביעה הקשורה לתביעה העיקרית או שיש לה יחס אליה; וכן רשאי הנתבע להגיש במהלך המשפט תביעת-נגד נגד התובע.

(2) תביעת כאלה, אם הן מובאות בשעת הדיון, אין מן הצורך להגישן בכתב, ומספיק אם נרשמו בפרוטוקול, אלא אם החליט בית-הדין אחרת.			
(3) בית-הדין רשאי להחליט שלא לצרף תביעת-אגב או תביעת-נגד לתביעה העיקרית. במקרה זה על בית-הדין לנמק את החלטתו.			
(1) תביעה למזונות תוגש בצירוף טופס שייקבע לפי תקנה ריא.	לג.	תביעת מזונות	
(2) נתבע בתביעה למזונות יגיש כתב-תשובה לתביעה בצירוף טופס שייקבע לפי תקנת ריא.			
(3) תביעה למזונות תיקבע לדיון במועד האפשרי הסמוך ביותר ליום הגשת התביעה. הוראה זו תחול גם על כל תאריך נדחה.			
(1) בתביעה שאינה למזונות הנתבע רשאי, אם רצונו בכך, להגיש כתב-תשובה על כתב-התביעה.	לד.	כתב-תשובה	
(2) על הנתבע להגיש העתק אחד של כתב-התשובה לבית-הדין, ומספר העתקים נוסף כמספר התובעים.			
(3) מזכירות בית-הדין תעביר את כתב-התשובה לידי התובעים.			
פרק ד: הזמנת בעל-דין			
כל הזמנה לבעל-דין תיעשה בכתב, מלבד במקרים שבתקנות אלה נאמר אחרת.	לה.	הזמנת בעל-דין	
(1) כל הזמנה לבעל-דין תיעשה בכתב, מלבד במקרים שבתקנות אלה נאמר אחרת.	לו.	כתב-ההזמנה	
(2) הזמנה צריכה להיות חתומה בחותמת בית-הדין ובחתימת יד פקיד בית-הדין ולשאת את התאריך שבו נכתבה.			
(3) לכתב-ההזמנה יצורף טופס אישור מסירה.			
(4) מנהל בית-הדין הרבניים יקבע את מועד תחילתו של ס"ק (3).			
לז. משלוח הזמנה יכול שיעשה באמצעות שליח בית-דין ויכול שיעשה באמצעות הדואר. מזכירות בית-הדין תרשום בתיק התביעה, או בתעודה שתצורף לתיק, מהו אופן משלוח ההזמנה.	משלוח	אופן ההזמנה	
(1) ההזמנה בתביעה שאינה למזונות תישלח לפחות שלושים יום לפני מועד הדיון.	לח.	זמן משלוח ההזמנה	
(2) במקרים דחופים רשאית המזכירות לסטות מהוראה זו.			
(3) בית-הדין רשאי לסטות מהוראה זו לפי שיקול-דעתו.			
לט. הזמנה הנעשית באמצעות שליח בית-דין תיעשה בשני טפסים שווים. טופס אחד ישאיר שליח בית-דין בידי המוזמן, ואת השני הוא יחזיר לבית-הדין כשהוא חתום בידי המוזמן ובו יאשר השליח בחתימתו את דבר מסירת ההזמנה וזמנה. אם ההזמנה נעשית באמצעות הדואר, עליה להישלח בדואר רשום עם אישור מסירה, אלא אם הורה בית-הדין על משלוח בדרך אחרת. העתק ההזמנה ואישור ה מסירה יצורפו לתיק התביעה.	מסירת	אישור ההזמנה	
(1) שליח בית-הדין ימסור את ההזמנה למוזמן בכל מקום שהוא מוצא או פוגש אותו.	מ.	ההזמנה שליח	מסירת על-ידי בית-דין
(2) סירב המוזמן לקבל את ההזמנה מידי שליח בית-הדין או שקיבלה וסירב לחתום, ירשום השליח את דבר הסירוב בכתב על הטופס שהוא מחזיר לבית-הדין.			
(3) לא מצא שליח בית-הדין את המוזמן, ימסור את ההזמנה בדירת המוזמן לידי אחד מבני-ביתו הבוגרים או במקום עסקו לידי אחד מהעובדים בו או לאחד משכניו הקרובים; יחתים את מקבל ההזמנה וירשום בה את שמו המלא של המקבל וקרבו או יחסו אל המוזמן וזמן מסירה; ואם סירב המקבל לחתום, ירשום את דבר הסירוב.			
(4) בשום פנים לא ימסור שליח בית-הדין את ההזמנה לידי יריבו של המוזמן.			
(1) לא יישלחו כתבי בית-דין לנתבע הנמצא מחוץ לתחום מדינת ישראל אלא לאחר שמזכירות בית-הדין תקבל אישור בית-הדין בדבר הצורך לכך.	מא.	הזמנה במקום אחר	
(2) אם בעל-הדין שאותו יש להזמין אינו נמצא במקום מושבו של בית-הדין, ובית-הדין החליט שההזמנה לא תיעשה באמצעות הדואר – תישלח ההזמנה את בית-הדין של המקום אשר בו נמצא המוזמן; ואם אין שם בית-דין – תישלח ההזמנה אל הרב המקומי או אל רשות ציבורית מקומית, והמסירה תיעשה על-ידי שליח בהתאם להוראות סעיף לט.			

תחליף המצאה	<p>מב. (1) נוכח בית-הדין שאי-אפשר להמציא הזמנה לדיון בדרך שנקבעה, רשאי הוא להורות על המצאת ההזמנה בדרכים אלה, כולן או מקצתן:</p> <p>א. בהדבקת עותק שלה בבית שבו, לפי הידוע, גר או עסק הנמען לאחרונה.</p> <p>ב. בפרסום מודעה ברשומות או בעיתון יומי.</p> <p>ג. בכל דרך אחרת שתראה לו.</p>
הזמנה פרסום על-ידי	<p>(2) תחליף המצאה לפי תקנה זו כוחה יפה כהמצאה לנמען גופו.</p> <p>(3) בית-הדין המורה על תחליף המצאה, יקבע מועד לתחילת המשפט בהתאם לנסיבות.</p> <p>מג. בית-הדין לא יחליט על הזמנת בעל-דין בדרך של פרסום, אלא אחרי שמבקש ההזמנה הצהיר בפני בית-הדין או בפני מי שהוסמך לכך על-ידו, כי אינו יודע את מקומו של המוזמן וכי עשה את כל מה שביכולתו לברר את הדבר, לרבות חקירה ודרישה ברשויות המוסמכות, ולא עלה בידו.</p>
הזמנה בלתי-מספקת	<p>מד. בכל מקרה של מסירת ההזמנה לא לידי בעל-הדין בעצמו, רשאי בית-הדין, לפי הנסיבות, לראות את מסירת ההזמנה כבלתי-מספקת.</p>
הודעת בבית-הדין תאריך	<p>מה. ההודעה על-ידי בית-הדין לצד על תאריך ישיבה שנרשמה בפרוטוקול היא כהזמנה בכתב שנמסרה לצד.</p>
מסירת אחרים	<p>מו. מסירת כתב-תביעה, פסק-דין או כל כתב אחר המיועד לבעל-דין תיעשה בדרך דומה למסירת ההזמנה בהתאם לאמור לעיל.</p>
פרק ה: הרשאה	
מינוי מורשה	<p>מז. (1) כל בעל-דין יכול למנות מורשה להופיע ולפעול בשמו ובמקומו בפני בית-הדין כל-אימת שאין צורך כי בעל-הדין יופיע ויפעל אישית.</p> <p>(2) הרשאה למורשה תהא בכתב.</p> <p>(3) חבר דייני בית-הדין הרבני הגדול יקבע נוסח להרשאה.</p> <p>(4) אם הרשאה אינה בנוסח כאמור בס"ק (3), יחליט בית-הדין אם לקבלה או לאו.</p>
פעולה ללא הרשאה ומינוי אפוטרופוס לדיון	<p>מח. (1) התברר שבעל-הדין אינו יכול לפעול בעצמו וגם אינו יכול למסור הרשאה כדין ושעיקוב בדיון עלול לגרום נזק לבעל הדין, יכול בית-הדין להרשות לאדם אחר לפעול בשם בעל-הדין ולהגן על זכויותיו גם בלי הרשאה בכתב.</p> <p>(2) בית-הדין רשאי למנות לפסול-דין, או למי שזקוק לאפוטרופוס, אפוטרופוס לדיון אשר ייצגו ייצוג מלא בכל ההליכים בבית-הדין.</p>
העברת הרשאה	<p>מט. מורשה על-פי הרשאה יכול, אם הרשאתו מכילה ייפוי-כוח לכך, להעביר את זכויותיו על-פי ההרשאה – כולן או מקצתן – לאחר.</p>
עורכי-דין וטוענים	<p>נ. (1) כמורשה בבית-הדין כשיר לפעול</p> <p>א. עורך-דין בעל רשיון לפי חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.</p> <p>ב. טוען רבני בעל רשיון לפי תקנות הטוענים הרבניים, התשכ"ח-1968.</p> <p>(2) בית-הדין יכול להרשות הופעת מורשה לשם פעולה מסוימת או משפט מסוים, אף אם המורשה אינו עורך-דין או טוען רבני מוסמך.</p> <p>(3) מורשה שנפסל להופעה, לא יופיע גם שלא בתמורה.</p> <p>(4) רשות בית-הדין הנזכרת בס"ק (2) תידרש לגבי כל הופעה וישיבה.</p> <p>(5) רב המשמש בקודש, עובד הרבנות או המועצה הדתית או עובד בית-הדין או עובד-מדינה, לא יורשה להופיע בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם כן הוא מופיע בתוקף תפקידו.</p>
הפסקת המשפט	<p>נא. בית-הדין יכול להפסיק את הופעתו של כל מורשה במשפט, אם הוא רואה שהמורשה מפריע להוציא דין אמת לאמתו או שאינו מציית להוראת בית-הדין או שאינו מתייחס לבית-הדין בכבוד הראוי.</p>

פרק ו: מהלך הדיון

<p>נב. הדיון בענייני משפחה ובבקשות לגיור מתנהל בדלתיים סגורות, ובשאר העניינים – בדלתיים פתוחות, אלא אם בית-הדין הורה אחרת במשפט מסוים או בישיבה מסוימת. בכל אופן רשאי בית-הדין להרשות או לא להרשות את נוכחותו של אדם מסוים או סוגי בני-אדם.</p>	<p>דיון סגורות פתוחות בדלתיים ובדלתיים</p>
<p>נג. אין להופיע לפני בית-הדין אלא בלבוש צנוע והולם, כולל כיסוי-ראש. עורכי-דין וטוענים רבניים יופיעו גם במקטורן או בלבוש עליון, אלא אם כן הסכים בית-הדין להופעה שונה.</p>	<p>לבוש צנוע</p>
<p>נד. הדיונים מתנהלים בבית-הדין בדלתיים סגורות הם חסויים. אין לפרסם פרטים על מהלך הדיונים אלא באישור מפורש, בכתב, של בית-הדין.</p>	<p>איסור פרסום</p>
<p>נה. (1) ניהול הדיון וכן השמירה על הסדר והמשמעת בבית-הדין בשעת הדיון הם בידי היושב-ראש של בית-הדין. הוא רשאי גם לצוות להוציא מאולם בית-הדין כל אדם המפריע למהלך הדיון על-ידי נוכחותו, התנהגותו או אי-ציות להוראות או המופיע בלבוש לא-צנוע ובלתי-הולם.</p>	<p>ניהול הדיון</p>
<p>(2) אדם המפריע למהלך הדיון, כאמור בס"ק (1), או כמוגדר בסעיף 2 לחוק בתי דין דתיים (מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965 – רשאי בית-הדין לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באותו אדם והלה לא שעה להתראה, להענישו על אתר בקנס או במאסר עד שלושה חדשים, כאמור בסעיף 2 לחוק האמור.</p>	
<p>נו. (1) לפני התחלת הדיון יברר בית-הדין אם הופיעו הצדדים, ובהעדר אחד מהם – אם הנעדר הוזמן כדין. (2) הפרטים הנזכרים בס"ק (1) יירשמו בפרוטוקול.</p>	<p>בירור הופעה</p>
<p>נז. בהמשך כל מהלך המשפט על בעל-הדין להיות נוכחים גם אם יש להם מורשים, אלא אם כן החליט בית-הדין שאין צורך בנוכחותם או בנוכחות אחד מהם בכל מהלך המשפט או בחלק ממנו.</p>	<p>נוכחות אישית בעלי-הדין</p>
<p>נח. לא הופיע בעל-הדין בעצמו אלא מורשהו, יחליט בית-הדין לפי הנסיבות של המקרה אם (1) לדחות שמיעת הטענות עד שיופיע בעל-הדין בעצמו, או (2) לשמוע את טענת המורשה של בעל-הדין הנעדר עד שיתברר אם יש צורך בהופעת בעל-הדין עצמו אם לא, או (3) אם בעל-הדין אינו יכול להופיע בעצמו, כגון אם הוא בחוץ-לארץ או אם בית-הדין מוצא שחקירת בעל-הדין עצמו לא תוכל להועיל לבירור הדין – לשמוע את המורשה במקום בעל-הדין, או (4) לשגר שליחים לקבל טענות בעל-הדין.</p>	<p>אי-הופעת אישית בעל-דין</p>
<p>נט. הדיון מתנהל לפי סדר זה: (א) טענות התובע והנתבע וחקירתם. (ב) עדויות והוכחות. (ג) סיכומי הצדדים, בעל-פה או בכתב, לפי קביעת בית-הדין.</p>	<p>סדר הדיון</p>
<p>ס. (1) גם אם יש לצדדים מורשים, חייבים בעלי-הדין לטעון בעצמם בתחילה ולברר את דבריהם, ומורשיהם יוכלו להסביר ולנמק את טענותיהם אחרי-כן. (2) בית-הדין יכול, לפי ראות-עיניו, להרשות, בטענות מסוימות או במשפט מסוים, שהמורשה יטען לפני מרשהו או אפילו במקומו. אם בית-הדין מוצא, כי לשם חיקור הדין רצוי שבעל-הדין עצמו לא יהיה נוכח בזמן שמורשהו מרצה את דבריו – רשאי הוא לצוות על כך.</p>	<p>שמיעת עצמם בעלי-הדין</p>
<p>סא. בעל-הדין חייב לענות תשובות מלאות, אמיתיות וכנות ובלתי השתמטות, על כל השאלות שבית-הדין יעמיד לו או שהצד שכנגד יעמיד לו ברשות בית-הדין; וכן עליו להגיש את כל המסמכים והניירות אשר יידרשו על-ידי בית-הדין או, ברשות בית-הדין, על-ידי הצד שכנגד.</p>	<p>חובת תשובות כנות</p>
<p>סב. בזמן שבעל-הדין מברר את דבריו או עונה לשאלות או נדרש לענות, אין מורשהו רשאי לעזור לו על-ידי הזכרת דברים באיזו דרך שהיא, חוץ אם קיבל רשות על-כך מבית-הדין.</p>	<p>התערבות המורשה</p>

חקירת בעל-הדין	<p>סג. (1) אחרי ששני בעל-הדין הרצו את דבריהם, יורשה הנתבע או מורשהו לחקור ולדרוש את התובע ואחר-כך יורשה התובע או מורשהו לחקור ולדרוש את הנתבע; לאחר-מכן לא תהיה חקירה נוספת אלא לפני רשות בית-הדין. חקירות ודרישות אלה של בעל-הדין זה את זה צריכות להיות מכוונות לעזור לבית-הדין לברר את האמת. בסמכותו של בית-הדין להורות על סדר שונה, בהחלטה שתירשם.</p>
	<p>(2) בית-הדין רשאי לפסול כל שאלה ואף להפסיק את חקירתו של בעל-הדין אם נראה לבית-הדין כי השאלה או המשך החקירה מיותרים או שהם עלולים להפריע לכירור האמת.</p>
טענות נוספות ושאלות	<p>סד. בכל שלב של הדיון רשאי בית-הדין לקבל מבעל-הדין טענות והסברים נוספים וכמו-כן להעמיד לבעל-הדין שאלות נוספות.</p>
אי-התאמה בטענות	<p>סה. מצא בית-הדין שיש אי-התאמה בין כתב-התביעה ובין טענות התובע שבעל-פה, רשאי הוא לקבל את הטענות שבעל-פה או לדחות את שמיעת המשפט כדי לאפשר לתקן את כתב-תביעתו ולשולחו לצד השני או לבטל את התביעה.</p>
פרוטוקול	<p>סו. (1) מהלך הדיון ודברי בעל-הדין והעדים יירשמו בפרוטוקול. (2) רישום הפרוטוקול ייעשה בידי סופר בית-הדין או בידי דיין או בדרך אחרת שיקבע בית הדין, בין בידי רושם או קצרו ובין באמצעות מכשיר הקלטה או באמצעים אחרים. (3) בפרוטוקול יירשמו דברי בעל-הדין והעדים. במהלך רישום הפרוטוקול יסומן כל מסמך המוגש על-ידם במספר סידורי ויצורף לתיק. (4) בית-הדין רשאי – לפי בקשת בעל-הדין, ולאחר שניתנה הזדמנות לבעל-הדין האחרים להשמיע את דבריהם – לתקן רישום בפרוטוקול. הפרוטוקול המתוקן יחתם על-ידי בית-הדין או סופר הדיינים.</p>
	<p>(5) בקשה לתיקון הפרוטוקול יכול שתהא מוגשת בישיבה הסמוכה לישיבה שבה נרשם הפרוטוקול שאותו מבקשים לתקן או תוך 30 יום מהישיבה הנזכרת – הכול לפי המוקדם יותר. בית-הדין רשאי לקבוע תאריך מאוחר יותר לפי שיקול-דעתו.</p>
הרצאת בכתב דברים	<p>סז. בית-הדין רשאי בכל שלב משלבי הדיון, לאחר שמיעת עיקרי טענות הצדדים, אם הוא רואה צורך או תועלת בדבר – לדרוש מכל אחד מהצדדים להגיש לו הרצאה מפורטת בכתב ולהמציא העתק ממנה לצד שכנגד.</p>
שמיעת על-ידי הדיינים	<p>סח. ראה בית-הדין צורך לשמוע את דברי בעל-הדין עצמו ויש סיבה מספקת, כגון מחלה, מאסר וכדומה, המונעת את בעל הדין מלהופיע – רשאי בית-הדין לשגר סופרי דיינים או אחרים אשר יקבלו את דבריו וירשמו אותם, ואם אפשר, יחתימו עליהם את בעל-הדין. בית-הדין יודיע על כך לצד שכנגד כדי שיכול להיות נוכח באותו מעמד ולחקור את בעל-הדין.</p>
כשבעל-דין נפטר	<p>סט. מת אחד מבעל-הדין במהלך המשפט, מזמין בית-הדין, אם הוא רואה שיש מקום לכך לפי טיב העניין, את היורשים או את האפוטרופוס, אם נתמנה אפוטרופוס, וימשיך בכירור המשפט מהנקודה שעמד בה.</p>
שימוש אחרים בהליכים	<p>ע. בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית-הדין להחליט בדבר השימוש בחומר של הליכים אחרים שהיו לבעל-הדין או לאחד מהם.</p>
משפט מהרכב אחר ושינוי בהרכב	<p>עא. הועבר משפט, אחרי שהחל הדיון בו, מהרכב בית-דין אחד להרכב בית-דין אחר או שבא שינוי בהרכב בית-הדין – יחליט בית-הדין בהרכב החדש, לאחר שמיעת דברי הצדדים בעל-פה או בכתב לפי החלטת בית-הדין, אם להמשיך את הדיון מאותו השלב שבו נפסק הדיון בהרכב הקודם או להתחיל את המשפט מהתחלתו או מאחד השלבים הקודמים. הוראה זו תחול גם על העברת משפט מהרכב בבית-הדין הרבני הגדול.</p>
"אין לי עדים"	<p>עב. הטיל בית-הדין על בעל-דין להביא עדים או ראייה לדבריו ושאלו אם יש לו עדים או ראייה וענה שאין לו, שוב אין בית-הדין מקבל ממנו עדים או ראייה, אלא אם כן נתן טעם מספיק לדבריו הראשונים.</p>
שמיעת לאחר-מכן	<p>עג. גם לאחר שבעל-דין הצהיר "אין לי עדים ואין לי ראייה", רשאי בית-הדין להחליט על שמיעת עדות והוכחות, אם הנדון הוא עניין שלא מעילו בו מחילה והודאה או שאין להצהרה תוקף של מחילה או הודאת בעל-דין.</p>

<p>עד. ראה בית-הדין שיש לתת לבעל-דין ארכה לשם הזמנת עדים או לשם המצאת ראיה אחרת, יתן לו ארכה מתאימה. עבר הזמן ובעל-הדין לא הביא את הראיה, בית-הדין רשאי לגמור את הדיון ולהוציא את הפסק בלעדית.</p>	<p>ארכה להבאת עדים</p>
<p>עה. עם גמר הטענות והראיות ישאל בית-הדין את הצדדים אם יש להם עוד טענות וראיות, ואם אין להם – יודעי בית-הדין כי בכך נגמרה שמעית טענות וראיות, והדבר יירשם בפרוטוקול.</p>	<p>הודעה על סיום טענות וראיות</p>
<p>עו. אחרי הודעה זו יורה בית-הדין לצדדים לסכם את דבריהם בעל-פה או בכתב, אלא אם יחליט בית-הדין, בהסכמת הצדדים, שאין צורך בכך.</p>	<p>סיכומים</p>
<p>עז. ראשון לסיכום הטענות הוא התובע, ואחריו מסכם הנתבע. בית-הדין רשאי, לפי ראות-עיניו, להרשות לתובע לענות בנקודה מסוימת או בנקודות מסוימות לסיכום של הנתבע.</p>	<p>סדר הסיכומים</p>
<p>עח. (1) בעל-דין הרוצה לבטל, בכל שלב משלבי הדיון, תביעה או בקשה שהוגשה על-ידו – יגיש בקשה בכתב לכך לבית-הדין שלפניו הוגשה התביעה או הבקשה.</p>	<p>ביטול התביעה</p>
<p>(2) הוגשה בקשה, כאמור, לפני שהנתבע או המשיב הוזמנו לדין – יחליט בית-הדין אם יש להעביר את העתק הבקשה לנתבע או למשיב, אם לאו.</p>	
<p>(3) הוגשה בקשה, כאמור, אחרי שהנתבע או המשיב הוזמנו לדין – יועבר העתק הבקשה לנתבע או למשיב.</p>	
<p>(4) הנתבע או המשיב רשאים להשיב בכתב לבקשה תוך חמישה-עשר יום מהיום שהעתק נמסר לו.</p>	
<p>(5) בית-הדין יחליט אם לשמוע את בעלי-הדין גם בעל-פה בעניין הבקשה, אם לאו.</p>	
<p>(6) ההחלטה אם לקבל את הבקשה, כאמור, או לדחותה מסורה לשיקול-דעתו של בית-הדין.</p>	
<p>(7) בהחליטו בעניין בקשה יחליט בית-הדין גם בדבר הוצאות אשר נגרמו עקב התביעה או הבקשה, ועקב הבקשה – לביטולה.</p>	
<p>(8) החליט בית-הדין שלא להיעתר לבקשה, רשאי בית-הדין לפסוק בהתאם לחומר שבתיק או לתת הוראה אחרת בדבר המשך דיון.</p>	
<p>עט. (1) תובע שהזניח תביעתו ולא פנה בעניין אל בית-הדין במשך שישה חודשים רצופים, רשאי בית-הדין להחליט על ביטול התביעה לאחר שניתנה הודעה לצדדים וניתנה להם הזדמנות לנמק מדוע לא תימחק התביעה.</p>	<p>הזנחת תביעה</p>
<p>(2) בית-הדין רשאי להחליט על ביטול התביעה גם ללא הזמנת הצדדים, אם ראה צורך בכך.</p>	
<p>פרק ז: עדות</p>	
<p>פ. החליט בית-הדין לשמוע עדים, מזמינים אותם כדרך שמזמינים בעלי-דין.</p>	<p>הזמנת עדים</p>
<p>פא. כל צד רשאי להביא בעצמו את עדיו לבית-הדין, לאחר שקיבל רשות מבית-הדין.</p>	<p>הבאת עדים</p>
<p>פב. (1) צד המבקש להזמין עד על-ידי בית-הדין יידרש להבטיח את הוצאותיו ודמי-בטלה. (2) שיעור הוצאות עד או מומחה ייקבע על-ידי בית-הדין בתום עדותם. כן יוחלט אז מי ישא בהוצאות.</p>	<p>הבטחת הוצאות</p>
<p>פג. בית-הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, להזמין כל אדם או לדרוש המצאת מסמכים והוכחות, אם ראה צורך בכך. הוצאות עד שהוזמן, כאמור, יקבעו על ידי בית-הדין וכן יוחלט מי ישא בהם, לפי העניין – אוצר המדינה או מי מהצדדים.</p>	<p>הזמנה ביחמת בית-הדין</p>
<p>פד. לפני קבלת העדות יזהיר בית-הדין את העד כדין וכחוק שיגיד את האמת ושלא יכבוש עדותו.</p>	<p>אזהרה לעדים</p>
<p>פה. סופר הדיינים ירשום את שם העד ופרטיו האישיים ואם הוזהר וכן ירשום את כל דברי העדות.</p>	<p>ירשום העדות</p>
<p>פו. (1) עדים מעידים בעל-פה, כל אחד שלא בפני הבא אחריו, בפני בית-הדין ובפני בעלי-הדין ובאי-כוחם; אולם בית-הדין רשאי להחליט לשמוע עדות שלא בפני בעל-דין ובא-כוחו, אם ראה סיבה מספקת לכך לפי הדין.</p>	<p>עדות בפני מי</p>

(2) החלטה על שמיעת עדות שלא בפני בעל-דין ובא-כוחו תירשם בפרוטוקול, ובהחלטה תנומק הסיבה לכך.	עדות בכתב
פז. אם לפי הדיון אפשר לקבל עדות מסוימת בכתב, יחליט בית-הדין על דבר קבלת העדות בכתב ועל דרך קבלתה.	עדות באמצעות תורגמן
פח. עד המעיד בלשון שאינה מובנת לבית-הדין יחליט בית-הדין על אופן קבלת העדות. החליט בית-הדין לקבל עדות על-פי תורגמן, יקבע בית-הדין את התורגמן ואת שכרו.	חקירת עדים
(1) העד מגיד את עדותו ובית-הדין חוקרו. אחר-כך רשאי לחוקרו הצד שהזמינו ואחריו הצד שכנגד.	
(2) ראה בית-הדין צורך בכך, רשאי הוא לחקור את העדים לפני החקירה הנגדית.	
(3) בית-הדין רשאי להוסיף בכל עת שאלות נוספות וכן להרשות לבעלי-הדין או לאחד מהם לעשות כך.	
צ. בית-הדין רשאי לפסול כל שאלה שהוצגה לעד ואף להפסיק את חקירתו על-ידי בעלי-הדין, אם בית-הדין חושש שיש בשאלה או בחקירה משום שמא ילמד לשקר או אם נראה לבית-הדין כי השאלה היא מיותרת או שיש בה משום עלבון או הפחדה.	פסילת שאלות
צא. לאחר קבלת העדות יחתום העד על הפרוטוקול, ובית-הדין יאשר בחתימתו שהעדות נתקבלה בפניו.	אישור גביית העדות
(1) ראה בית-הדין שיש סיבה מספקת המונעת את העד מלהופיע בפניו ויש גם סיבה המונעת מבית-הדין ללכת אל העד לגביית עדותו, יכול בית-הדין להחליט לשלוח אליו סופרי דיינים או אחרים והם יגבו את עדותו כאמור לעיל, לאחר שהוזמנו הצדדים ובאי-כוחם, והם רשאים לחוקרו. גובי העדות יחתימו את העד על עדותו ויאשרו בחתימתם כי העדות נתקבלה בפניהם. במקרה שהעד לא חתם, יציינו את סיבת הדבר. מהלך גביית העדות יירשם.	גביית עדות על-ידי סופרי הדיינים
(2) על-אף האמור בס"ק (1), סופרי הדיינים יפעלו בגביית העדות וחקירת העד בהתאם להנחיות הכלליות של בית-הדין.	
(3) במקרים של עיגון או שקיים חשש לאי-הופעת העד בשלב מאוחר יותר, רשאי בית-הדין לשמוע את העדות לפני שמיעת טענותיהם של הצדדים.	
צג. עד שאינו גר בשטח שיפוטו של בית-הדין הדין בעניין, רשאי בית-הדין להחליט שעדותו תיגבה על-ידי בית-הדין שבאיזור שיפוטו גר העד. בית-הדין הדין מעביר את העניין שעליו לגבות את העדות לבית-הדין הגובה את העדות.	גביית עדות על-ידי בית-דין אחר
צד. בית-הדין הגובה את העדות מודיע לבעלי-הדין את תאריך שמיעת העדות וגובה את העדות בהתאם לסדר גביית עדות בבית-הדין הדין.	סדר גביית העדות
צה. אחרי גביית העדות מעביר בית-הדין הגובה את העדות את הפרוטוקול עצמו או העתק ממנו חתום על-ידו, לבית-הדין הדין.	העברת הפרוטוקול
צו. אם יש צורך לגבות עדות בחוץ-לארץ, יקבע בית-הדין מי יגבה את העדות וסדרי גבייתה.	גביית עדות בחוץ-לארץ
פרק ח: שבועה	
צז. חויב בעל-דין להישבע, מפציר בית-הדין תחילה בבעלי-הדין לחזור מעניין השבועה. לא חזרו בהם – מנסח בית-הדין את השבועה בכתב בלשון המובנת לנשבע, מזהיר את החייב בשבועה שלא יישבע לשקר, ואם המשביע – שלא יגרום לשבועת שקר.	סדר השבעת בעל-דין
צח. חויב בעל-דין להישבע, מפציר בית-הדין תחילה בבעלי-הדין לחזור מעניין השבועה. לא חזרו בהם – מנסח בית-הדין את השבועה בכתב בלשון המובנת לנשבע, מזהיר את החייב בשבועה שלא יישבע לשקר, ואם המשביע – שלא יגרום לשבועת שקר.	שבועה בפני מי
צט. אם החייב בשבועה אינו גר בשטר שיפוטו של בית-הדין, ובית-הדין מחליט שיש להשביעו במקום שבו הוא גר – הריהו שולח את נוסח השבועה לבית-הדין של אותו המקום, וזה מזמין את הצדדים, משביע את החייב ושולח את הפרוטוקול של השבועה חתום בידי בית-הדין אל בית-הדין הדין בעניין.	השבעה על-ידי בית-דין אחר

פרק ט: אי-הופעת בעלי-דין או עדים

- ק. (1) לא הופיעו בעלי-הדין לישיבה שנקבעה לבירור המשפט והם הוזמנו כדין, רשאי בית-הדין לדחות את הדיון בלי תאריך או למחוק את התביעה. התביעה תימחק לאחר שניתנה לצדדים הודעה על כך וניתנה להם אפשרות להגיב בכתב.
- (2) לא מחק בית-הדין את התביעה, ותוך שלושים יום לא פנה אחד מבעלי-הדין בכתב לבית-הדין בדבר המשכת המשפט – רשאי בית-הדין להורות על מחיקת התביעה לאחר שניתנה לצדדים הזדמנות להגיב בכתב.
- (3) בית-הדין רשאי להחליט על מחיקת התביעה, במקרים האמורים בס"ק (1) ובס"ק (2) גם ללא הודעה לצדדים וללא שמיעת טענותיהם, אם ראה צורך בכך.
- קא. הופיע התובע ולא הופיע הנתבע, והוא הוזמן כדין – רשאי בית-הדין להחליט על בירור התביעה, כולל שמיעת עדות וראיות, שלא בפני הנתבע ולתת פסק-דין או לדחות את הישיבה לתאריך אחר.
- קב. הופיע הנתבע ולא הופיע התובע, והוא הוזמן כדין – ימחק בית-הדין את התביעה לדרישת הנתבע, אלא אם כן בית-הדין מוצא שלפי הנסיבות אין למחוק את התביעה, ואז יידחה הדיון ללא קביעת תאריך.
- קג. בכל מקרה של אי-הופעת בעל-דין, כאמור בסעיפים הקודמים, ידון בית-הדין ויחליט – אם יידרש לכך – בדבר ההוצאות שנגרמו עקב אי-ההופעה.
- קד. מי שהוזמן להשיב על תביעה שהוגשה נגדו או לטעון לתביעה שהגיש או שהוזמן להעיד ולא התייצב נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו, יחולו לגביו הוראות סעיף 4 לחוק בית דין דתיים (כפיית ציות), התשט"ז-1956.
- קה. ניתנו פסק-דין, החלטה או צו, שלא בפני בעל-דין – תעביר המזכירות העתק מהם לבעל-דין שבהיעדרו ניתנו.

פרק י: עיכוב, עיקול וצו-מניעה זמני

- קו. (1) הוגשה בקשה לעכב יציאת אדם מן הארץ מתוך טענת חשש עיגון או לשם הבטחת זכויות שהוגשה עליהן תביעה או זכויות לפי פסק-דין, רשאי בית-הדין לדון בבקשה גם שלא בפני הנתבע, אם בית-הדין רואה כי נסיבות המקרה מצדיקות זאת.
- (2) בית-הדין רשאי לדון בבקשה לעיכוב יציאת אדם מהארץ מתוך טענת חשש עיגון, גם אם הבקשה שהוגשה שלא על-ידי בעל הדין, אם נראה לבית-הדין שמטרת הבקשה היא למנוע עיגון.
- קז. (א) (1) תוקפו של צו עיכוב יציאה מהארץ שניתן במעמד צד אחד יהיה לתקופה של שלושים יום. המבקש חייב להודיע לצד שנגדו הוצא הצו על הוצאת הצו תוך ארבעה ימים מיום שהצו ניתן. על המבקש להמציא לבית-הדין אישור שהצו נמסר לצד השני או אישור על תחליף מסירה או להמציא נימוק להנחת דעתו של בית-הדין אם לא היתה מסירה.
- (2) בית-הדין רשאי להתנות מתן צו במעמד צד אחד במתן ערבות מטעם המבקש או ערבות צד שלישי או שניהם גם יחד.
- (3) הוגשה התנגדות לצו שניתן במעמד צד אחד, ידון בית-הדין בהתנגדות תוך שבעה ימים. ההחלטה תינתן תוך שלושה ימים מיום הדיון. כל עוד לא ניתנה החלטה, יעמוד הצו בעינו.
- (4) הדיון בהתנגדות יהיה במעמד שני הצדדים, אלא אם החליט בית-הדין לדון בבקשה שלא במעמד הצדדים.
- (5) הדיון בהתנגדות יכול שיהיה בהרכב שונה מזה שנתן את הצו.
- (6) לא הוגשה התנגדות תוך שלושים יום ומילא המבקש אחר האמור בס"ק (1), יוארך הצו לתקופה של שנה, ובית-הדין ידון בבקשה בתאריך מוקדם במעמד שני הצדדים. הדיון בבקשה יכול שיתקיים במועד שנקבע לדיון בתיק העירי או בתיק אחר של הצדדים.
- (7) בית-הדין רשאי, נוסף על הצו, להורות על הפקדת דרכונו או תעודת-המעבר

			של המעוכב וכן להתנות תנאים ליציאתו מן הארץ.
			(8) בכל צו לעיכוב יציאת אדם מהארץ רשאי בית-הדין, כאשר הוא רואה צורך בכך, גם אם לא נתבקש לכך על-ידי אחד מבעלי-הדין, להאריך, גם שלא במעמד, את עיכוב היציאה, לתקופה נוספת, שלא תעלה על שנה. צו שהוארך לפי סעיף קטן זה ניתן להארכות נוספות, כאמור.
			(9) בית-הדין רשאי לסטות מן ההוראות דלעיל או מחלק מהן, מטעמים שיירשמו, ובלבד שיקום דיון תוך שבעה ימים, כאמור בס"ק (3).
			(ב) הוגשה בקשה לביטול צו עיכוב יציאה מהארץ, ידון בית-הדין בבקשה במעמד שני הצדדים, אלא אם החליט בית-הדין, מטעמים שיירשמו, כי ידון בבקשה במעמד צד אחד. העתק ההחלטה יישלח לבעל-הדין שההחלטה ניתנה בהיעדרו.
עיקול נכסים	קח.	(1) (א) להבטחת זכויות בנכסים שלגביהם הוגשה תביעה בבית-הדין או להבטחת זכויות לפי פסק-דין, רשאי בית-הדין ליתן צו עיכול על נכסים או זכויות שבידי הנתבע וכן על נכסים או זכויות של הנתבע שבידי צד שלישי.	
		(ב) בית-הדין רשאי לדון במתן צו, כאמור, גם שלא במעמד הצדדים, אם ראה שנוסיבות המקרה מצדיקות זאת.	
		(2) בית-הדין רשאי להגביל את תוקפו של צו העיקול בזמן וכן רשאי הוא להתנותו במילוי תנאים שייראו לו.	
		(3) מזכירות בית-הדין תודיע לצדדים הנוגעים בדבר את דבר הטלת העיקול.	
צו-מניעה זמני	קט.	דיון בבקשה לצו-מניעה זמני במעמד צד אחד יהיה לפי ההוראות של תקנה קז, בשינויים המחוייבים.	
		פרק יא: פשר, החלטה, פסק	
		קי. באו הצדדים לידי הסכם של פשרה, מכתיב בית-הדין את הפשר לכל פרטיו, אם לא הוגש על-ידי בעלי-הדין עצמם. בית-הדין מקריא את הפשר בפני הצדדים, ואם ראה צורך בכך מחתים את הצדדים עליו ומקבלים קניין, אם יש צורך לפי הדין בקניין.	פשרה על-פיה ופסק-דין
		בית-הדין מאשר את הפשר, כולו או חלקו, ככל שניתן לאשרו לפי הדין, ובאישורו מקבל הפשר, כולו או חלקו, תוקף של פסק-דין.	
		קיא. (1) כל החלטה וכל פסק-דין ייחתמו על-ידי כל הדיינים שישבו בדיון. ניתנו ההחלטה או פסק-הדין ברוב דעות, יצוין הדבר בהחלטה או בפסק.	חתימת בית-הדין
		(2) החלטה המתייחסת לסדרי הדיון תיחתם על-ידי דיון אחד.	
		קיב. אין תוקף להחלטה או לפסק-דין כל עוד לא נכתבו ונחתמו, כאמור בתקנה קיא, על-ידי בית-הדין.	העדר תוקף
		קיג. בית-הדין צריך להוציא את הפסק מיד כשנתברר לו הדין. לא ניתנו פסק-דין או החלטה תוך שישים יום מתום ההליכים, ידווח על כך לנשיא בית-הדין הגדול או למי שהוסמך לכך על-ידו.	אי-השהיית פסק-דין מתן
		קיד. כל החלטה, למעט החלטה דיונית, שניתנה תוך מהלך המשפט, צריכה להיות כתובה ומנומקת; אולם בית-הדין יכול לדחות את מתן נימוקי ההחלטה לתאריך אחר או לפסק-הדין הסופי, מלבד במקרים שלגביהם יש הוראה אחרת בתקנות אלו.	הנמקת החלטות
		קטו. כל פסק-דין צריך להכיל, מלבד ההחלטה בנושא המשפט, גם (א) סיכום תמציתי של טענות הצדדים.	תוכן פסק-דין
		(ב) קביעת העובדות החשובות.	
		(ג) נימוקי ההחלטה.	
		קטז. בהסכמת שני הצדדים ואחרי שוויתרו על זכות ערעור, רשאי בית-הדין להוציא פסק, מבלי לפרש מאיזה טעם דן.	ויתור על נימוקים
		קיז. כל פסק-דין על מסירת דבר בעין צריך לתאר ולסמן את הדבר בפרוטרוט ככל האפשר, וכן גם לקבוע, אם בית-הדין רואה צורך בכך, את סך הכסף שהחייב יהיה צריך לשלם לזוכה בדיון, אם	פסק-דין על מסירת דבר בעין

	לא ימסור לו את הדבר.	
ק"ח.	(1) בית-הדין יודיע לצדדים על מועד מתן פסק-הדין. הוראה זו לא תחול על פסקי-דין, החלטות או צווים הניתנים במעמד צד אחד.	הודעת פסק-דין ותוקפו לביצוע
	(2) תאריך ההחלטה או הפסק הוא יום הכרזתם בבית-הדין, ותאריך זה צריך להירשם בהחלטה או בפסק.	
	(3) בית-הדין רשאי להכריז פסק-דין גם שלא בפני בעלי-הדין או אחד מהם אם הודע להם על המועד.	
	(4) כל פסק-דין, לרבות פסק-דין שניתן שלא בפני הצד, ניתן לביצוע מיד עם הכרזתו.	
	(5) לא קיבל בעל-דין הודעה מראש על המועד שבו יינתן פסק-הדין, תודיע לו מזכירות בית-הדין בכתב כי פסק-הדין ניתן ונמצא בתיק.	
	(6) לדרישת כל צד שהוא תשלח מזכירות בית-הדין לצד שכנגד העתק מאושר מהפסק.	
	(7) בפסק-הדין יירשם בפני מי הוא הודע או אם ניתן שלא במעמד הצדדים.	
	פרק יב: הוצאות ושכר טרחתו של המורשה	
ק"ט.	(1) בית-הדין מוסמך לפסוק הוצאות המשפט. הוצאות המשפט כוללות אגרות, הוצאות העדים, תרגום, שכר טרחתו של המורשה וכל הוצאה אחרת שתיראה לבית-הדין.	הוצאות המשפט
	(2) כל פסק-דין או החלטה הגומרת את הדיון צריכים להכיל החלטה על מי חלות הוצאות המשפט.	
	פרק יג: פסק-דין שניתן במעמד צד אחד	
קכ.	ניתן פסק-דין במעמד צד אחד, רשאי בעל-הדין להגיש בקשה לביטולו או לשינויו.	התנגדות לפסק-דין
קכא.	בקשה לביטול יש להגיש תוך שלושים יום מהיום שנמסר לבעל-הדין העתק מפסק-הדין, אולם רשאי הוא להגיש את הבקשה גם לפני שנמסר לו העתק הפסק.	מועד הגשה
קכב.	בקשה לביטול תוגש בכתב, עם העתק לצד שכנגד.	דרך הגשה
קכג.	סדרי הדיון הם כמו בכל תביעה, אלא שהמבקש טוען ראשון.	סדרי הדיון בה
קכד.	פסק-הדין שהוגשה בקשה לביטולו עומד בתוקפו וניתן לביצוע כל עוד לא בוטל על-ידי בית-הדין או עוכב ביצועו.	ביצוע פסק-הדין
קכה.	הוגשה בקשה לביטול, רשאי בית-הדין לעכב את ביצוע פסק-הדין אם נתבקש לכך ורשאי הוא להחליט על עיכוב ביצוע במעמד צד אחד.	עיכוב הביצוע
קכו.	לא הוגשה בקשה לביטול בתוך התקופה, כאמור בתקנה קכא, לא ידון בית-הדין בבקשה לביטול פסק-הדין, אלא רק בדרך סתירת הדין ודיון מחדש כפי שנקבע בפרק הבא.	עבר המועד
קכז.	אחרי הבירור, כאמור בפרק זה, יאשר בית-הדין את פסק-הדין או יבטלו ויוציא פסק-דין חדש.	אישור פסק-הדין או ביטולו
	פרק יד: סתירת הדיון ודיון מחדש	
קכח.	חושש בית-הדין שטעה בפסק-דינו, יזמין את הצדדים לבירור נוסף, ובמקרה זה רשאי בית-הדין לעכב את ביצוע פסק-הדין עד לבירור.	דיון מחדש ביחזמת בית-הדין
קכט.	(1) בעל-דין זכאי בכל זמן לבקש דיון מחדש מבית-הדין שדן בעיינו על סמך טענות עובדתיות או ראיות חדשות שלא היו ידועות לו בדיון הקודם.	דיון מחדש לבקשת בעל-הדין
	(2) המבקש יגיש בקשה בכתב ויפרט בה את הטענות או הראיות החדשות ואת הסיבה למה לא הביא אותן בדיון הקודם.	
קל.	(1) בית-הדין ידון בבקשה מבלי לשמוע שום צד ויחליט אם יש לדחות את הבקשה או שיש להזמין את הצדדים לדיון בבקשה.	הדיון בבקשה
	(2) החליט בית-הדין שיש להזמין את הצדדים לדיון בבקשה, רשאי בית-הדין לעכב את ביצוע פסק-הדין עד לבירור.	
קלא.	אחרי הבירור כאמור, בפרק זה, יאשר בית-הדין את פסק-הדין או יבטלו ויוציא פסק-דין	פסק-הדין

חדש.

פרק טו: ערעור

- קלב. (1) כל פסק-דין וכל החלטה של בית-דין אזורי הגומרת את הדיון באופן שלא יינתן עוד פסק-דין, ניתנים לערעור לבית-הדין הגדול.
- (2) על פסק-דין זמני או החלטת-ביניים אין ערעור, אלא לאחר קבלת רשות לערער מבית-הדין הגדול.
- (3) בית-הדין הגדול רשאי, בנסיבות מיוחדות, להרשות ערעור גם מסיבות שאינן מנויות כאן.
- קלג. (1) הבקשה לרשות לערער תכלול העתק פסק-הדין או ההחלטה נשוא הערעור, נימוקי הערעור ונימוקים למה לא יישמע הערעור לאחר מתן פסק-הדין הסופי.
- (2) תקופת הגשת בקשה, כאמור, היא עשרה ימים מיום מתן פסק-הדין או ההחלטה נשוא הערעור, לא קיבל בעל-הדין הודעה מראש על המועד שבו יינתנו פסק-הדין או ההחלטה, תהיה התקופה עשרה ימים מהיום שבו הודע לו כי פסק-הדין או ההחלטה ניתנו.
- (3) על בקשות לרשות ערעור, הארכת מועד להגשת ערעור, הקדמת מועד דיון ודחייתו, יחליט בית-הדין או נשיא בית-הדין הרבני הגדול או אחד מדייני בית-הדין הרבני הגדול שהוסמך לכך, על-פי החומר שבכתב, ללא שמיעת הצדדים.
- (4) הוחלט לתת רשות ערעור, כאמור, תשמע הבקשה האמורה כתב-ערעור, והודעה על כך תימסר לצדדים.
- (5) תוך שבועיים מיום מסירת ההודעה למבקש עליו להשלים את כל הדרוש להגשת ערעור, כאמור להלן.
- קלד. בית-הדין הרבני הגדול רשאי, לפי שיקול-דעתו, להתנות את הגשת הערעור בהפקדת ערבויות מתאימות.
- קלה. אין ערעור אלא על יסוד הנימוקים דלהלן:
- (א) טעות בהלכה.
- (ב) טעות הנראית לעין בשיקול-הדעת או בקביעת העובדות.
- (ג) פגם בניהול הדיון באופן המשפיע על תוצאות הדיון.
- קלו. אין ערעור על יסוד נסיבות שנתעוררו אחרי סיום הדיון או על-פי הוכחות או עובדות אשר לא הובאו בפני בית-הדין הפוסק.
- קלז. פסק-דין שניתן על סמך שטר-בוררות אינו נין לערעור אם צוין בשטר-הבוררות ששני הצדדים מוותרים על זכות הערעור או שהצדדים הצהירו בפני בית-הדין כי הם מוותרים על זכות הערעור. הצהיר צד אחד, כאמור, לא יוכל הוא לערער אלא אם כן ערער הצד שכנגד.
- קלח. (1) תקופת הערעור לכל בעל-דין היא שלושים יום מיום מתן פסק-הדין.
- (2) לא קיבל בעל-דין הודעה מראש על המועד שבו יינתן פסק-הדין, תקופת הערעור לכל בעל-דין היא שלושים יום מהיום שבו הודע לו כי פסק-הדין ניתן.
- קלט. בנסיבות מיוחדות רשאי בית-הדין הגדול להחליט על קבלת ערעור שהוגש אחרי התקופה האמורה, לאחר שניתנה לכל בעל-הדין האפשרות להביע את דעתם על כך.
- קמ. הערעור יוגש על-ידי מסירת כתב-ערעור למזכירות בית-הדין האזורי שדן או למזכירות בית-הדין הרבני הגדול.
- קמא. כל כתב-ערעור יכלול את
- (א) שם המערער ומענו, מספר זהותו ומספר הטלפון שלו.
- (ב) שם המשיב ומענו, מספר זהותו ומספר הטלפון שלו – אם ניתן לבררם.
- (ג) ציון בית-הדין שהוציא את פסק-הדין או ההחלטה נשוא הערעור.
- (ד) תאריך נתינתו או מסירתו.

(ה) נימוקי הערעור		
(ו) עתירת המערער		
קמב. הוגש ערעור על פסק-דין שניתן ללא נימוקים, רשאי בית-הדין הרבני הגדול, גם טרם התחלת הדיון בערעור, להורות לבית-הדין האזורי לתת נימוקים בתוך זמן שיוורה; וכן רשאי הוא לעכב ביצוע פסק-הדין עד למתן הנימוקים. הצדדים, בהסכמה, רשאים לוותר על מתן נימוקים.	הנמקת פסק-דין	
קמג. (1) כתב-ערעור יוגש בארבעה העתקים עבור בית-הדין, ומספר נוסף של העתקים כמספר המשיבים.	העתקים	
(2) לכתב-הערעור יש לצרף ארבעה העתקים מפסק-הדין או ההחלטה נשוא הערעור, שאחד מהם יאושר על-ידי מזכירות בית-הדין.		
קמד. מזכירות בית-הדין הרבני הגדול תשלח העתק כתב-הערעור ונספחיו למשיבים. כל משיב רשאי להגיש תשובה לערעור תוך חמישה-עשר יום מהיום שנמסר לו כתב-הערעור.	תשובה לערעור	
קמה. (1) המשיב רשאי להגיש ערעור-נגד תוך חמישה-עשר יום מהיום שקיבל את העתק כתב-הערעור. לאחר מועד זה ניתן להגיש ערעור-נגד רק בהתאם לאמור בתקנה קלט.	ערעור-נגד	
(2) כל ההוראות הקבועות בפרק זה לגבי ערעור יחולו גם על ערעור-נגד, פרט להגשת העתקים מפסק-הדין שמערערים עליו.		
(1) אין הערעור מעכב את ביצוע הפסק אשר מערערים עליו, אלא אם יש הוראה כזאת בגוף הפסק או אם החליט על כך בית-הדין הפוסק.	ביצוע ועיכוב פסק-הדין	
(2) החליט בית-דין הפוסק שלא לעכב את הביצוע או שלא נתן את החלטתו תוך שלושה ימים ממועד הגשת הבקשה לעיכוב הביצוע, והדבר הוכח להנחת דעתו של נשיא בית-הדין הרבני הגדול – רשאי החייב לפנות בבקשה לעיכוב הביצוע לבית-הדין הגדול.		
(3) בית-הדין המחליט על עיכוב ביצוע רשאי להתנותו במילוי תנאים, לרבות מתן ערבויות על-ידי מבקש העיכוב.		
(1) בתאריך שנקבע לדיון ישמיע המערער את טענותיו לביסוס הערעור. בית-הדין רשאי לדחות את הערעור מיידית, בלא שהמשיב יידרש להשיב עליו.	שמיעת בעלי-הדין בערעור	
לא דחה בית-הדין את הערעור מיד, ינהגו כאמור בתקנה קנ.		
(2) בית-הדין הרבני הגדול רשאי להכריע בערעור על סמך החומר שבתיק בלבד, אם הביעו כל הצדדים לערעור את הסכמתם לכך. אולם גם במקרה זה רשאי בית-הדין להחליט בכל עת שיש לשמוע את בעלי-הדין.		
קמח. בית-הדין רשאי להורות לבעלי-הדין לסכם את טענותיהם בכתב על הפרשה כולה או על שאלה מסוימת שקבע בית-הדין, בין נוסף על טענות שבעל-פה ובין במקומן, בין שהתחילו בטענות שבעל-פה ובין לפני-כן.	סיכומים בכתב	
קמט. בערעור רשאי מורשה לטעון במקומו של מרשהו ואין וצרך בשמיעת בעל-הדין עצמו ובנוכחותו בבית-הדין, אלא אם כן הורה בית-הדין אחרת.	שמיעת מורשה	
קנ. בית-הדין ישמע תחילה את המערער ואחרי-כן את המשיב. בית-הדין רשאי, לפי ראות-עיניו, להרשות למערער לענות בנקודה מסוימת או בנקודות מסוימות על דברי המשיב.	סדר שמיעת הערעור	
(1) לא הופיעו הצדדים לישיבה שנקבעה לבירור הערעור לאחר שהוזמנו כדין, רשאי בית-הדין, לפי ראות-עיניו, לדחות את הדיון ליום אחר או למחוק את הערעור.	אי-הופעת בעלי-דין	
(2) הופיע המערער ולא הופיע המשיב, לאחר שהוזמן כדין, ולא התברר שהיעדרו בא מסיבה מספקת – רשאי בית-הדין, לפי ראות-עיניו, לברר את הערעור בהעדר המשיב או לדחות את הדיון ליום אחר.		
(3) הופיע המשיב ולא הופיע המערער, לאחר שהוזמן כדין, ולא התברר שהיעדרו בא מסיבה מספקת – רשאי בית-הדין, לפי ראות-עיניו, לדחות את הדיון ליום אחר או לברר את הערעור בהעדר המערער או למחוק את הערעור.		
קנב. אם כן החליט בית-הדין הרבני הגדול על כך בגלל סיבות מיוחדות.	הבאת והוכחות פסק-הדין עדים	
קנג. בית-הדין רשאי לדחות את הערעור או לקבלו. רשאי הוא לשנות את פסק-הדין, לבטלו, להוציא פסק אחר במקומו, להחזיר את העניין לבית-הדין שדן או לאותו בית-דין בהרכב אחר או		

לבית-דין אזורי אחר, לשם דיון מחדש או לשם בירור נוסף או לשם קבלת ראיות או להשלמת נימוקי פסק-הדין.

פרק טז: סידור גט

<p>קנד. בבקשה לגירושין, אף בהסכמת בני-הזוג, יתקיים דיון כמו במשפט רגיל וינתן פסק-דין לגירושין, אך במקום של שכיב-מרע רשאי בית-הדין לסדר את הגט בלי דיון מוקדם.</p>	<p>גירושין בהסכמה</p>
<p>קנה. בדיון, כאמור בסעיף הקודם, יברר בית-הדין את נסיבות המקרה וידרוש הוכחות כפי שימצא לנכון.</p>	<p>דיון בעניין גירושין</p>
<p>קנו. על בני-הזוג להופיע אישית לדיון בפני בית-הדין, אלא אם כן החליט לפטור את שניהם או אחד מהם מהופעה אישית.</p>	<p>הופעת בעלי-הדין אישית</p>
<p>קנז. בקשה לגירושין בהסכמה תכיל שמות בני-הזוג, לרבות שמותיהם הקודמים, שמות ההורים, מקומות הלידה של בני-הזוג ומקום-מגוריהם האחרון, תאריך הנישואין ומקומם, שמות הילדים, גילם ומקום הימצאם, מספרי תעודת זהות ופרטי נישואין קודמים – אם היו כאלה.</p>	<p>תוכן הבקשה</p>
<p>קנח. לא יסודר גט לפני מן פסק-הדין לגירושין, גם בהסכמת בני-הזוג.</p>	<p>מועד לסידור הגט</p>
<p>קנט. (1) הוגשה בקשה משותפת או תביעה לגירושין על-ידי האשה כשבעלה נמצא בחוץ-לארץ, יברר בית-הדין את מעמדם האישי ואת העניינים הכרוכים בגירושין ועביר את העתק הבקשה לבית-הדין או לרב מוסמך במקום הימצאו של הבעל, כדי להזמין את הבעל, למסור לו את העתק הבקשה או התביעה ולשמוע את תשובתו על הבקשה או התביעה. עם זה יעביר בית-הדין לאותו בית-דין או לרב מוסמך את הפרטים הדרושים לסידור גט בין בני-הזוג.</p>	<p>בקשה לגירושין כשהבעל בחוץ-לארץ</p>
<p>(2) משלוח כתבי בית-דין והזמנות שנעשה באמצעות דואר רשום, ייחשב למסירה כדין.</p>	
<p>קס. (1) הוגשה בקשה משותפת או תביעה לגירושין על-ידי הבעל כשאשתו נמצאת בחוץ-לארץ, יברר בית-הדין את מעמדם האישי ואת העניינים הכרוכים בגירושין ועביר את העתק הבקשה לבית-דין או לרב מוסמך במקום הימצאה של האשה כדי להזמין את האשה, למסור לה את העתק הבקשה ולשמוע את תשובתה על הבקשה או התביעה. יחד עם זה ידרוש בית-הדין מאותו בית-דין או רב מוסמך את הפרטים הדרושים לסידור הגט.</p>	<p>בקשה כשהאשה בחוץ-לארץ לגירושין</p>
<p>(2) משלוח כתבי בית-דין והזמנות שנעשה באמצעות דואר רשום, ייחשב למסירה כדין.</p>	
<p>קסא. כל סידור גט ייעשה בבית-הדין. רק במקרים יוצאים-מן-הכלל רשאי בית-הדין להחליט על מקום אחר לסידור הגט.</p>	<p>מקום סידור הגט</p>
<p>קסב. אחרי הגירושין יוציא בית-הדין "מעשה בית-דין" על הגירושין. העתק ימסר לכל אחד מהצדדים.</p>	<p>"מעשה בית-דין"</p>
<p>קסג. נמסר גט שלא במקום כתיבתו, יוצא "מעשה בית-דין" על-ידי בית-הדין שבפניו נמסר הגט.</p>	<p>נמסר שלא במקום כתיבתו</p>
<p>קסד. על-אף האמור בסעיף הקודם, אם מסירת הגט התקיימה בחוץ-לארץ, יוציא בית-הדין בארץ, שלפניו נכתב הגט, "מעשה בית-דין" על הגירושין, אחרי שיוכח לו שהגט נמסר כדין.</p>	<p>נמסר בחוץ-לארץ</p>
<p>קסה. אין מוציאים "מעשה בית-הדין" על גירושין אלא לאחר שהגט נמסר כדין. גם במקרה של גט-זיכוי אין מוציאים "מעשה בית-דין" אלא לאחר שהגט הגיע לידי האשה.</p>	<p>"מעשה בית-דין" בגט-זיכוי</p>

פרק יז: אישור נישואין וגירושין

<p>קסו. בבקשה לאישור נישואין שאין בידי המבקש אותם תעודת-נישואין מרב מורשה לרישום נישואין או בבקשה לאישור נישואין שנערכו בחוץ-לארץ, יפרט המבקש את שם הרב מסדר החופה והקידושין, שמות העדים, שמות בני-הזוג ומקום-מגוריהם, שמות הוריהם, מקום הנישואין ותאריכם, שמות הילדים שנולדו מנישואין אלו וגילם ושמות בני-זוג קודמים. על המבקש לצרף את כל המסמכים שברשותו הנוגעים לבקשה.</p>	<p>בקשה לאישור נישואין</p>
<p>קסז. (1) בבקשה לאישור גירושין שנערכו שלא במסגרת בתי-הדין הרבניים בישראל או בבקשה לאישור גירושין שנערכו בחוץ-לארץ, יפרט המבקש את שמות הרב או הרבנים מסדרי הגט, שמו, הוריו, שם הוריו של בן-הזוג לשעבר, מקום-המגורים המשותף האחרון, מקום הנישואין והגירושין ותאריכיהם ושמות בני-זוג קודמים. על המבקש לצרף את כל המסמכים שברשותו הנוגעים לבקשה.</p>	<p>בקשה לגירושין לאישור</p>

			(2) הבקשה תועבר לדיון בבית-הדין הרבני הגדול. נשיא בית-הדין הרבני הגדול רשאי להעביר את הדיון בבקשה לבית-דין רבני אזורי.
הדיון באישורים	קסח.	לדיון בבקשה לפי פרק זה יוזמן הצד השני, והבקשה תפורסם בעיתון יומי לפחות שבועיים לפני הדיון. בית-הדין רשאי לדון בעניין גם מבלי שיוזמן הצד השני וכן לפטור את המבקש מחובת הפרסום את הנסיבות מצדיקות זאת.	
		פרק יח: חליצה	
בקשה חליצה לסידור	קסט.	בבקשה לסידור חליצה תפרט המבקשת את שמה, שמות הוריה, שם בעלה המנוח, תאריך פטירתו, שמות הוריו, שמות אחי הבעל לפי סדר תולדותם ומקומות-מגוריהם.	
"מעשה בית-דין"	קע.	(1) אחרי סידור החליצה יוציא בית-הדין "מעשה בית-דין" על החליצה והעתק ממנו יימסר למבקשת. (2) החולץ יקבל אישור שישימש לו ראיה שחלץ.	
		פרק יט: היתר-עיגון	
היתר עיגון	קעא.	הוגשה בקשה על-ידי איש או אשה להיתר-נישואין על היסוד שבין-זוגו מת, תכלול הבקשה את שמו ושם בן-הזוג ושמות הוריהם, מקום הנישואין ותאריכם ומקום-המגורים האחרון של כל אחד מהם. בית-הדין רשאי להחליט על פרסום הבקשה ותאריך שמיעתה, אם ראה צורך בכך.	
בידור זיקת ייבום	קעב.	בקשה להיתר-נישואין בקשה לבידור זיקת ייבום תהא בהתאם לאמור בסעיף הקודם.	
		פרק כ: היתר-נישואין	
הדיון בבקשה	קעג.	בבקשת בעל להתיר לו לישא אשה על אשתו יהיו מהלך הדיון ופסק-הדין כבכל משפט רגיל.	
אישור בית-הדין הגדול נשיא	קעד.	(1) פסק-דין להיתר-נישואין יועבר לאישורו העקרוני של נשיא בית-הדין הרבני הגדול. (2) זקוק היתר-נישואין לחתימת מאה רבנים, תעביר מזכירות הרבנות הראשית לישראל את ההיתר, אחרי אישור עקרוני של נשיא בית-הדין הרבני הגדול, למאה רבנים לשם חתימה. לאחר-מכן יוחזר ההיתר לבית-הדין האזורי לביצוע התנאי או התנאים שבהיתר. (3) היתר-הנישואין אינו בר-ביצוע אלא לאחר שיקבל אישור סופי מנשיא בית-הדין הגדול.	
צו לביצוע	קעה.	המזכירות תחזיר את ההיתר, כאמור בסעיף הקודם, לבית-הדין הפוסק, לשם מתן צו הדרוש לביצוע פסק-הדין להיתר נישואין.	
היתר בנשתתית	קעו.	(1) בעל המגיש בקשה להתיר לו לישא אשה על אשתו על יסוד טענה שאשתו חולה במחלת-רוח, יפרט בבקשתו מקום הנישואין ותאריכם, מקום-מגוריהם, אם יש להם ילדים או לאחד מהם, שמותיהם וגילם, תקופת מחלתה, מי הוא האפוטרופוס שלה, אם יש לה, ומי הם קרוביה הקרובים אליה ביותר הנמצאים בארץ. (2) אין לאשה אפוטרופוס, לא ידון בית-הדין בבקשה לגופו של העניין אלא לאחר שבית-הדין ימנה לה אפוטרופוס שייצג אותה בפניו ויגן על זכויותיה. (3) בית-הדין, בדונו על דבר מינוי אפוטרופוס על האשה, יחליט את מי להזמין לשייבה ואם לפרסם את דבר הדיון בעניין המינוי. (4) הודעה על הדיון תישלח לאפוטרופוס הכללי.	
היתר בחוץ-לארץ שניתן	קעז.	לא יורשה איש לשאת אשה על אשתו אלא אם קיבל פסק-דין להיתר-נישואין מבית-דין בישראל, כאמור לעיל. אולם אם קיבל בעל היתר-נישואין בחוץ-לארץ בהיות בני-הזוג תושבים שם, רשאי בית-הדין, על סמך נימוקים מיוחדים שירשמו, לתת פסק-דין להיתר-נישואין על סמך ההיתר מחוץ-לארץ, כאמור לעיל, באישור נשיא בית-הדין הרבני הגדול.	
		פרק כא: אישור צוואות, עזבונות, אפוטרופוס	
אישור צוואה מחיים	קעח.	הוגשה בקשה לאישור צוואה מחיים, יאשר אותה בית-הדין אם מצא שנעשתה כדין. העתק הצוואה יישמר בתיק בית-הדין.	
בקשה לצוואה לאישור צוואה לאחר מיתה	קעט.	(1) בבקשה לאישור צוואה אחרי מות המצווה, על המבקש להגיש העתק מהצוואה ולפרט את שם המצווה, מקום מסירתה ותאריך המסירה, שמות היורשים והנהנים היודעים	

לו תוך ציון מענם כשהם ידועים לו. אם הצוואה היא צוואת שכיב-מרע בעל-פה, על המבקש לציין, נוסף על האמור לעיל, את תאריך הצוואה ומקום עשייתה, תוכנה ועדיה.
(2) הבקשה תוגש בצירוף טופס שייקבע לפי תקנה ריא.

קפ. לאחר שייקבע תאריך לדיון בבקשה, יודע ליורשים הידועים על הבקשה ותאריך הדיון בה. מסירת ההודעה, כאמור, תהא בדרך מסירת הזמנות לדיון. נוסף על כך תפורסם הבקשה ותאריך הדיון בה בשני עיתונים יומיים לפחות חמישה-עשר ימים לפני הדיון; בית הדין רשאי לוותר על פרסום בעיתון אם הוא רואה סיבה לכך.

קפא. (1) בבקשה לצו-ירושה או לפסק-דין לקביעת היורשים וחלקיהם בעיזבון, על המבקש לפרט את שם המוריש, ומקום פטירתו וזמנה, שמות היורשים ומקומות-מגוריהם ויחס הקרבה שלהם אל המוריש.

(2) הבקשה תוגש בצירוף טופס שייקבע לפי תקנה ריא.

קפב. בבקשה למינוי מנהל-עיזבון או אפוטרופוס בקשה לעיזבון חלות ההוראות שבסעיף קצח. על המבקש לפרט בבקשה גם את נכסי העיזבון וחובותיו.

קפג. (1) בבקשה למינוי אפוטרופוס על קטן או על רכושו יפורטו גילו של הקטן, מקום הימצאו, שמות קרוביו, מהם נכסיו, לרבות זכויות וחובו, ובפיקוחו של מי הנכסים נמצאים.

הוצע בבקשה שם האפוטרופוס, יפרט המבקש את גילו של האפוטרופוס, מעמדו, משלח-ידו וקרבתו לקטן.

(2) לאחר שייקבע תאריך הדיון בבקשה, יחליט בית-הדין את מי להזמין לשיבה.

(3) בית-הדין רשאי להחליט, אם רואה צורך בכך, לפרסם בעיתון יומי את הבקשה ותאריך הדיון בה.

(4) בית-הדין ישאל גם את פי הקטן, אם יראה שלפי גילו והבנתו יש מקום לכך.

קפד. בכל עניין הנדון בפני בית-הדין שקטן צד בו, רשאי בית-הדין למנות אפוטרופוס אשר יגן על זכויותיו.

קפה. (1) בבקשה למינוי האפוטרופוס על נכסי יפוטו שם הנעדר, מאימת נעדר, נסיבות היעדרו, רכושו וקרוביו.

(2) לאחר שייקבע תאריך הדיון בבקשה, יודע לקרובים הידועים על הבקשה ותאריך הדיון. מסירת ההודעה, כאמור, תהא בדרך של מסירת הזמנות לדיון.

(3) נוסף על כך תפורסם הבקשה ותאריך הדיון בה באחד העיתונים היומיים בארץ, לפחות חמישה-עשר ימים לפני הדיון. בית-הדין רשאי להחליט על פרסום נוסף כפי שימצא לנכון או לוותר בכלל על הפרסום, אם הוא רואה סיבה לכך.

קפו. בקשה למינוי אפוטרופוס או מנהל עיזבון נוסף או במקום אלה שחדלו לכהן בתפקידם תכלול את העובדות לביטוסה, בית-הדין יחליט את מי להזמין לשמיעת הבקשה ואם יש צורך בפרסום הבקשה ויקבע את תאריך הדיון בה.

פרק כב: הקדשות

קפז. (1) בבקשה לכינון הקדש לתורה, למצווה או לצדקה, על המבקש לציין את פרטי הנכס המוקדש, מטרת ההקדש ודרכי הנהלתו.

(2) העתק מהבקשה יישלח למפקח על ההקדשות, שמונה לפי תקנה קצ.

קפח. בית-הדין יחליט על כינון ההקדש ויוציא שטר-הקדש בהתאם לכך.

קפט. (1) השיפוט והפיקוח בענייני ההקדש והנהלתו הם בידי בית-הדין שבפניו כונן ההקדש.
(2) השיפוט והפיקוח בענייני ההקדש והנהלתו שלא כונן לפני בית-דין רבני – והוא נתון לשיפוטו של בית-הדין הרבני – יהא בידי בית-הדין שבשטח שיפוטו כונן ההקדש.

קצ. (1) נשיא בית-הדין הרבני הגדול ימנה מפקח על ההקדשות.

(2) המפקח יבדוק את ניהול ההקדשות על-ידי האפוטרופוסים, ויפנה לבית-הדין כתובע בעניינים אלה בכל מקרה שיראה צורך בכך.

(3) ההוראה שבסעיף זה אינה באה לגרוע מכוחו של כל אדם בענייני הקדשות, שיש לו מעמד לפי הדין.	
קצא. בית-הדין רשאי לפסוק למפקח שכר-טרחה מנכסי ההקדש בהתאם לשיקול-דעתו.	שכר המפקח
פרק כג: דינים-וחשבונות	
(1) במינוי או באישור מינויו של אפוטרופוס, לרבות מנהל עיזבון ומנהל הקדש, על-ידי בית-הדין, ידרוש בית-הדין פירוט הרכוש הנמסר לאפוטרופוס. דרך הגשת הפירוט, מועד ההגשה ואופן אימות הפירוט ייקבעו על-ידי בית-הדין.	פירוט הרכוש הנמסר לאפוטרופוס
(2) אחרי אימות הפירוט יוציא בית-הדין שטר פירוט הרכוש, שהעתק אחד ממנו יישמר בתיק בית-הדין והעתק יימסר לכל אחד מהאפוטרופוסים.	
קצג. אפוטרופוס כאמור חייב למסור דין-וחשבון לבית-הדין בהתאם לנקבע בצו המינוי או בשטר-ההקדש ובכל עת שיידרש לכך על-ידי בית-הדין.	מסירת דין-וחשבון
קצד. אפוטרופוס שברצונו לעשות מעשה אשר לפי הדין עליו לקבל רשות מבית-הדין לעשותו, יגיש לבית-הדין בקשה בכתב לכך ויצייין בה את פרטי המעשה והנימוקים המחייבים את עשייתו.	רשות לפעולות בית-דין
פרק כד: אימוץ	
קצה. בבקשה לאימוץ יפרט המבקש את שם המיועד לאימוץ, שמות הוריו, גילו, מקום הולדתו ומקום הימצאו, את הפרטים האישיים והמשפחתיים של המבקש ואת יחס קרבתו אל המיועד לאימוץ וכן כל מסמך כפי שיתבקש.	בקשה לאימוץ
קצו. בית-הדין ישמע את המבקש, בן-זוגו, הורי המועמד לאימוץ וכן אותם אנשים שבית-הדין ימצא לנכון.	שמיעת הבקשה
קצז. בית-הדין ישאל גם את פי המועמד לאימוץ, אם יראה שלפי גילו והבנתו יש מקום לכך.	שאלת פי המועמד
קצח. בית-הדין לא יחליט על האימוץ אלא לאחר תקופת-ניסיון שבה יהיה המועמד לאימוץ אצל המאמץ. משך התקופה ייקבע על-ידי בית-הדין בכל מקרה ומקרה לפי הנסיבות.	תקופת-ניסיון
קצט. בית-הדין יברר את נסיבות המקרה תוך הסתייעות בחוות-דעתו של פקיד-הסעד אחרי שקבע כי האימוץ הוא לטובת המיועד לאימוץ, יקבל בית-הדין את התחייבות המבקש לפי הדין, יחתימו על שטר-האימוץ ויוציא תעודת-אימוץ.	בירור הבקשה
ר. בית-הדין יעביר לרבנות הראשית לישראל הודעה על כל תעודת-אימוץ שהוצאה. ההודעה תכיל את הפרטים האישיים של המאמץ והמאומץ.	הודעה הראשית לרבנות
פרק כה: גיור	
(1) בבקשה לגיור יפרט המבקש את שם המיועד לגיור, שמות הוריו, גילו, דתו, מצבו המשפחתי, משלח-ידו, מקום הולדתו ומקום מגוריו, על המבקש לציין גם אם הוגשה על-ידו בעבר בקשה לגיור בארץ או מחוצה לה, ואם כן – היכן הוגשה הבקשה.	בקשה לגיור
(2) הוגשה בקשת גיור על-ידי תייר, תושב ארעי או עולה חדש שבארץ-מוצאם מצויה רבנות מוכרת – תפנה מזכירות בית-הדין לאותה רבנות לבירור אם בקשת גיור של המבקש טופלה על-ידה; ואם ניתנה החלטה – מה היתה אותה החלטה ומהם נימוקיה.	
(3) הוגשה בקשה לאישור גיור שנעשה מחוץ לישראל, או בישראל על-ידי בית-דין לא מוכר – תעביר מזכירות בית-הדין את תעודת-הגיור שאותה מבקשים לאשר, לאישור הרבנות הראשית.	
(4) מזכירות בית-הדין תעביר העתק של כל בקשת גיור ושל החלטה סופית בבקשה לידעת הרבנות הראשית לישראל.	
רב. בית-הדין ידון בבקשה רק אחרי עבור שנים-עשר חודש מיום הגשתה. במקרים מיוחדים רשאי בית-הדין לקצר את התקופה למועד שייקבע.	מועד הדיון
רג. נוכח בית-הדין בכנותו של המבקש ובנכונות לקיים תורה ומצוות, יגוייר המבקש לאחר שילמד עיקרי הדת ויעמוד בבחינות על כך. לאחר הגיור יוציא בית-הדין "מעשה בית-דין" על הגיור. העתק יימסר למבקש, והודעה על הגיור תימסר לממונה על המחוז להוצאת תעודת-המרה.	לימוד ומעשה הגיור יהדות
פרק כו: הוראות שונות	
רד. (1) בחישוב הזמנים שנקבעו בתקנות אלה, לפי מעשה פלוני, אין מביאים בחשבון את	חישוב זמנים

יום המעשה עצמו.

(2) במקום שמדובר בתקנות אלו במסירת הודעה, פסק-דין, צו, הזמנה וכל כתב בית-דין, והמסירה היא באמצעות הדואר – רואים את כתב בית-הדין כנוסח שלושה ימים לאחר המשלוח.

(3) במקום שמדובר בתקנות אלו במסירת הודעה, פסק-דין, צו, הזמנה וכל כתב בית-דין, והמסירה היא באמצעות הדואר – רואים את כתב בית-הדין כנוסח שלושה ימים לאחר המשלוח.

רה. בית-הדין רשאי בכל עת לתקן טעות סופר בבחינת פליטת קולמוס או השמטה מקרית, שנפלה באיזה הליך משפטי שהוא. התיקון ייעשה ביוזמת בית-הדין עצמו או על-פי בקשת אחד הצדדים. דין ההחלטה לתיקון כדין כל החלטה אחרת ותשא את תאריך התיקון. העתק ההחלטה יועבר לבעלי-הדין, אלא אם כן בית-הדין יראה שאין צורך בכך.

תיקון טעות סופר

רו. (1) תיקי בית-הדין ניתנים לעיון רק לצדדים או לבאי-כוחם ורק בזמן שהעניין תלוי ועומד, לרבות אם העניין מצוי בערעור או ניתן לערעור.

עיון בתיקים

(2) כעבור התקופה האמורה, או לגבי אדם שאינו צד בעניין, רשאי בית-הדין להרשות את העיון בתיק אם יראה כי למבקש יש עניין צודק בדבר.

רז. (1) כל צד רשאי לקבל העתק של כל החלטה או פסק-דין שניתנו בעניינו.
(2) פרט לאמור בס"ק (1), יחולו על העתק או קבלת העתקים מאושרים ההוראות שבסעיף הקודם.

קבלת העתקים

רח. העיון בתיק או ההעתקה יהיו בין כותלי בית-הדין ובמעמד פקיד בית-הדין, אלא אם כן הורה בית-הדין אחרת.

עיון והעתקה בפיקוח

רט. צד המוסר מסמך לתיק, יוכל לקבלו בחזרה רק ברשות בית-הדין. בית-הדין רשאי להתנות את החזרת המסמך בהשאת העתק ממנו.

החזרת מסמכים

רי. בהסכמת הצדדים רשאי בית-הדין להחליט על השמדת החומר שבתיק או חלק ממנו. החלטה זו תינתן בכתב ותישאר בתיק.

השמדת חומר

ריא. (1) חבר דייני בית-הדין הרבני הגדול יקבע נוסחאות ל"מעשה בית-דין" לגירושין, לחליצה, לגרות; וכן נוסח הרשאה לגט על-ידי שליח, נוסח לשטר-אימוץ ולתעודת-אימוץ, נוסח לכתב הרשאה למורשה ונוסחאות לטפסים אחרים לשימוש בבתי-הדין, כפי שימצא לנכון.

קביעת וטפסים נוסחאות

(2) לטפסים שיוכנסו לשימוש על-ידי הנהלת בתי-הדין הרבניים יהיה תוקף מחייב, בנושאים שייקבעו על ידה, כל עוד לא הותקנו טפסים כאלה על-ידי חבר דייני בית-הדין הרבני הגדול.

הרב מרדכי אליהו
הרב הראשי לישראל
הראשון-לציון
נשיא בית-הדין הרבני הגדול

הרב אברהם א' כהנא-שפירא
הרב הראשי לישראל,
נשיא מועצת הרבנות הראשית

דיינים

חוק הדיינים, תשט"ו-1955

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	נושא החוק	סעיף 2
2	Go	כשירותם של דיינים	סעיף 3
2	Go	אזרחות חוק תשכד 1964	סעיף 3א
2	Go	הרבנים הראשיים, רבנים מקומיים	סעיף 4
3	Go	דרך המינוי	סעיף 5
3	Go	ועדת המינויים	סעיף 6
3	Go	סייג למינוי דיין חוק תשנא 1991	סעיף 6א
32	Go	הצבעה בוועדה	סעיף 26
3	Go	סדרי עבודת הוועדה	סעיף 7
3	Go	נשיאים, אבות בתי דין והרכב בתי הדין חוק תשכו 1966 חוק הרבנות הראשית לישראל תשס 1980	סעיף 8
33	Go	קביעת הרכבים, מועדים ומקום כהונה	סעיף 8א
3	Go	מינוי לכהונה בפועל בבית הדין הרבני הגדול חוק הרבנות הראשית לישראל תשס 1980 תט תשס 1980	סעיף 9
3	Go	הצהרת אמונים	סעיף 10
3	Go	כוחו של מינוי	סעיף 11
4	Go	אי תלותם של דיינים	סעיף 12
4	Go	סדרי מינהל חוק הרבנות הראשית לישראל תשס 1980	סעיף 13
4	Go	תקופת כהונתם של דיינים חוק בעלי תפקידים שיפוטיים תשנא 1991	סעיף 14
4	Go	התפטרות	סעיף 15
34	Go	קיצבה חוק תשיט 1959 חוק תשלב 1972	סעיף 16
35	Go	סיום כהונת דיין חוק בעלי תפקידים שיפוטיים תשנא 1991	סעיף 16א
35	Go	סמכות דיין לסיים דיון	סעיף 16ב
35	Go	משכורת ותשלומים אחרים חוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון תשכט 1969	סעיף 17
35	Go	ייחוד הכהונה חוק הרבנות הראשית לישראל תשס 1980	סעיף 18
35	Go	העברת דיין למקום אחר חוק הרבנות הראשית לישראל תשס 1980	סעיף 19
35	Go	עילות פסלות	סעיף 19א
37	Go	בית דין משמעותי	סעיף 20
37	Go	קובלנה על דיין	סעיף 21
37	Go	מסקנות בית הדין המשמעותי	סעיף 22
37	Go	גימלאות של דיין שהועבר מכהונתו חוק תשיט 1959	סעיף 22א
37	Go	השעיית דיין חוק הרבנות הראשית לישראל תשס 1980	סעיף 23
38	Go	פרסום ברשומות	סעיף 24
38	Go	תביעה פלילית חוק תשמא 1980 חוק העבירות המינהליות תשמו 1985 חוק תשן 1990	סעיף 25
38	Go	הוראות מעבר	סעיף 26

חוק הדיינים, תשט"ו-1955
נוסח מלא ומעודכן

38	Go	ביצוע ותקנות חוק תשכו 1966 חוק הרבנות הראשית לישראל תשם 1980	סעיף 27
38	Go	ביטולים	סעיף 28
38	Go	שמירת סמכויות חוק תשכו 1966 חוק תשלב 1972	סעיף 29

דיינים

חוק הדיינים, תשט"ו-1955*

- * פורסם ס"ח תשט"ו מס' 179 מיום 25.5.1955 עמ' 68 (ה"ח תשי"ד מס' 208 עמ' 254).
- תוקן ס"ח תשי"ט מס' 283 מיום 1.7.1959 עמ' 135 (ה"ח תשי"ט מס' 371 עמ' 139) – תיקון מס' 1.
- ס"ח תשכ"ד מס' 430 מיום 9.7.1964 עמ' 140 (ה"ח תשכ"ד מס' 606 עמ' 114) – תיקון מס' 2.
- ס"ח תשכ"ו מס' 473 מיום 18.3.1966 עמ' 18 (ה"ח תשכ"ה מס' 663 עמ' 290) – תיקון מס' 3.
- ס"ח תשכ"ט מס' 549 מיום 16.1.1969 עמ' 41 (ה"ח תשכ"ט מס' 793 עמ' 2) – תיקון מס' 4.
- ס"ח תשכ"ט מס' 555 מיום 4.4.1969 עמ' 99 (ה"ח תשכ"ט מס' 824 עמ' 152) – תיקון מס' 5 בסעיף 6(ד) לחוק גמלאות לנושאי-משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט-1969; תחילתו ביום 26.3.1969.
- ס"ח תשל"ב מס' 649 מיום 16.3.1972 עמ' 43 (ה"ח תשל"א מס' 955 עמ' 285) – תיקון מס' 6 בסעיף 9 לחוק הבחירות למועצת הרבנות הראשית, תשל"ב-1972.
- ס"ח תש"ם מס' 965 מיום 28.3.1980 עמ' 94 (ה"ח תשל"ט מס' 1405 עמ' 214) – תיקון מס' 7 בסעיף 25 לחוק הרבנות הראשית לישראל, תש"ם-1980. ת"ט ס"ח תש"ם מס' 972 מיום 5.6.1980 עמ' 136.
- ס"ח תשמ"א מס' 1012 מיום 12.3.1981 עמ' 141 (ה"ח תשמ"א מס' 1504 עמ' 138) – תיקון מס' 8 בסעיף 1 לחוק עבירות קנס (נושאי משרה שיפוטית), תשמ"א-1981.
- ס"ח תשמ"ד מס' 1104 מיום 6.2.1984 עמ' 50 (ה"ח תשמ"ד מס' 1645 עמ' 34) – תיקון מס' 9 [במקור מס' 8]; ר' סעיף 3 לענין הוראת מעבר.
- ס"ח תשמ"ו מס' 1160 מיום 24.10.1985 עמ' 36 (ה"ח תשמ"ה מס' 1708 עמ' 62) – תיקון מס' 10 בסעיף 28 לחוק העבירות המינהליות, תשמ"ו-1985; תחילתו ביום 1.12.1985.
- ס"ח תשמ"ט מס' 1280 מיום 20.7.1989 עמ' 69 (ה"ח תשמ"ח מס' 1898 עמ' 268) – תיקון מס' 11.
- ס"ח תשמ"ט מס' 1282 מיום 31.7.1989 עמ' 76 (ה"ח תשמ"ט מס' 1931 עמ' 90) – תיקון מס' 12.
- ס"ח תש"ן מס' 1313 מיום 4.4.1990 עמ' 121 (ה"ח תש"ן מס' 1979 עמ' 131) – תיקון מס' 13 בסעיף 1 לחוק הדיינים, הקאדים והקאדי מדי'הב (חקירה ושיפוט פלילי), תש"ן-1990.
- ס"ח תשנ"א מס' 1348 מיום 6.3.1991 עמ' 110 (ה"ח תשנ"א מס' 2026 עמ' 109) – תיקון מס' 14.
- ס"ח תשנ"א מס' 1350 מיום 26.3.1991 עמ' 116 (ה"ח תש"ן מס' 2007 עמ' 260) – תיקון מס' 15 בסעיף 2 לחוק ממלאי תפקידים שיפוטיים (סייג למינוי) (תיקוני חקיקה), תשנ"א-1991.
- ס"ח תשנ"א מס' 1366 מיום 31.7.1991 עמ' 209 (ה"ח תשנ"א מס' 2054 עמ' 212) – תיקון מס' 16 בסעיף 1 לחוק בעלי תפקידים שיפוטיים (תקופת כהונה), תשנ"א-1991.
- ס"ח תשנ"ח מס' 1663 מיום 31.3.1998 עמ' 181 (ה"ח תשנ"ו מס' 2582 עמ' 172) – תיקון מס' 17 בסעיף 2 לחוק הכנסת (תיקון מס' 4), תשנ"ח-1998.
- ס"ח תש"ס מס' 1740 מיום 11.6.2000 עמ' 198 (ה"ח תשנ"ח מס' 2729 עמ' 431) – תיקון מס' 18 בסעיף 1 לחוק בתי הדין הדתיים (תיקוני חקיקה), תש"ס-2000.
- ס"ח תשס"ב מס' 1864 מיום 5.8.2002 עמ' 598 (ה"ח תשס"ב מס' 3085 עמ' 306) – תיקון מס' 19 בסעיף 33 לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, תשס"ב-2002.
- ס"ח תשס"ד מס' 1925 מיום 9.2.2004 עמ' 295 (ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 71 עמ' 262) – תיקון מס' 20.
- ס"ח תשס"ד מס' 1932 מיום 21.3.2004 עמ' 321 (ה"ח תשס"ב מס' 3150 עמ' 747) – תיקון מס' 21 בסעיף 2 לחוק נושאי משרה שיפוטית (מניעה מלשבת בדין) (תיקוני חקיקה), תשס"ד-2004; ר' סעיף 8 לענין תחילה ותחולה.
- ס"ח תשס"ד מס' 1932 מיום 21.3.2004 עמ' 329 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 36 עמ' 40) – תיקון מס' 22 בסעיף 2 לחוק נושאי משרה שיפוטית (שיקול דעת של חברי ועדה לבחירת נושאי משרה שיפוטית) (תיקוני חקיקה), תשס"ד-2004.
- ס"ח תשס"ו מס' 2054 מיום 12.3.2006 עמ' 285 (ה"ח תש"ס מס' 2914 עמ' 663) – הוראת שעה בסעיף 3(8) לחוק בתי המשפט (תיקון מס' 42 והוראת שעה), תשס"ו-2006; תוקפה מיום 11.4.2006 עד יום 10.4.2010 ור' סעיף 4(ה) לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תשס"ז מס' 2078 מיום 18.1.2007 עמ' 85 (ה"ח הממשלה תשס"ז מס' 264 עמ' 148) – תיקון מס' 23; ר' סעיף 3 לענין הוראת מעבר.

1. בחוק זה – הגדרות
- "דיין" – חבר בית דין רבני כמשמעותו בדבר-המלך-במועצתו, 1922-1947, בחוק בתי הדין הרבניים (אישור מינויים), תשי"ב-1952, ובחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושים), תשי"ג-1953;
- "מועצת הרבנות הראשית" – כמשמעותה בחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ם-1980 (בחוק זה – חוק הרבנות הראשית); (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)
- "השר" – שר המשפטים. (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)
- "הנציב" – נציב תלונות הציבור על שופטים שמונה לפי סעיף 3 לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002. (תיקון מס' 19 תשס"ב-2002)
2. חוק זה דן בדיינים של בית הדין הרבני הגדול, המשמש בית דין לערעורים, ושל בתי הדין הרבניים האזוריים. נושא החוק
3. מי שהוסמך לכך על ידי מועצת הרבנות הראשית תוך שנתיים לפני המינוי כשיר להתמנות דיין. תנאי ההסמכה וסדריה ייקבעו בתקנות שיתקין השר בהסכמת מועצת הרבנות הראשית. כשירותם של דיינים (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)
- 3א. (א) לא יתמנה דיין מי שאינו אזרח ישראלי. (תיקון מס' 2 תשס"ד-1964)
- (ב) היה המועמד למינוי גם בעל אזרחות אחרת ודיני המדינה שהוא אזרח בה מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יתמנה אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה.
4. הרבנים הראשיים לישראל, וכן רבנים מקומיים המכהנים בבתי דין המנויים בתוספת הראשונה לחוק בתי הדין הרבניים (אישור מינויים), תשי"ב-1952, יהיו דיינים בתוקף תפקידם ללא מינוי נוסף. הרבנים הראשיים, רבנים מקומיים (תיקון מס' 9 תשס"ד-1984)
5. הדיינים יתמנו על ידי נשיא המדינה לפי הצעת ועדת מינויים שתובא לפני הנשיא על ידי השר. דרך המינוי (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)
6. (א) ועדת המינויים (להלן – הועדה) תהיה של 10 חברים: שני הרבנים הראשיים לישראל; שני דיינים של בית הדין הרבני הגדול שיבחר חבר דייניו לשלוש שנים; השר וחבר אחר של הממשלה שייבחר על ידיה; שני חברי כנסת שייבחרו על ידיה בבחירה חשאית ויכהנו כל עוד הם חברי הכנסת, ואם תמה כהונת הכנסת – עד שתבחר הכנסת החדשה חברים אחרים במקומם, והכל בכפוף להוראות חוק הכנסת, התשנ"ד-1994; שני עורכי דין העובדים במקצועם, שייבחרו על ידי המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין לשלוש שנים.
- (ב) הרכב הועדה יפורסם ברשומות.
- (ג) השר ישמש יושב ראש הועדה. (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)
- (ד) הועדה תוכל לפעול אף אם פחת מספר חבריה, כל עוד לא פחת מששה ובהם שני הרבנים הראשיים לישראל. (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)
- (ה) לענין סעיפים קטנים (א) ו-(ד), התפנה מקומו של רב ראשי לישראל או של שני הרבנים הראשיים לישראל כאמור בסעיף 20(ד) לחוק הרבנות הראשית, יהיו חברי הועדה (תיקון מס' 20 תשס"ד-2004)

ס"ח תשס"ח מס' 2146 מיום 6.4.2008 עמ' 431 (ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 372 עמ' 434) – תיקון מס' 24 בסעיף 2 בחוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון מס' 2), תשס"ח-2008.

במקום שני הרבנים הראשיים לישראל, הרב הראשי לישראל הנותר או מי שקיבל את סמכויותיהם לפי אותו סעיף, בהתאמה.

6א. הועדה לא תציע מינוי של דין, אם המועמד הורשע בעבירה פלילית שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון.

סייג למינוי דין
(תיקון מס' 15)
תשנ"א-1991

6ב. חבר הועדה יצביע על פי שיקול דעתו, ולא יהיה מחויב להחלטות הגוף שמטעמו הוא חבר בוועדה.

הצבעה בוועדה
(תיקון מס' 22)
תשס"ד-2004

7. (א) השר, בהודעה ברשומות, יודיע שיש למנות דין וכנס את הועדה אם התקיים אחד מאלה:

סדרי עבודת הועדה
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(1) השר ראה שיש למנות דין במקום דין שהתפנה מקומו או בנוסף על הדיינים המכהנים;

(2) התפנה מקומו של דין ונשיא בית הדין הרבני הגדול ראה שיש למנות דין אחר במקומו וביקש מהשר לעשות כן.

(ב) אלה רשאים להציע מועמדים: השר; כל אחד משני הרבנים הראשיים לישראל; שלושה חברי הועדה כאחד.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ו-1966
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ג) הצעת הועדה על מינויו של דין תהיה על דעת רוב חבריה שהשתתפו בהצבעה.

(1ג) התקבלה בוועדה החלטה בהעדר שני הרבנים הראשיים לישראל, רשאי כל אדם מהם לבקש מהשר לכנס את הועדה כדי לקיים דיון חוזר בענין שלגביו התקבלה ההחלטה;

(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(2) בקשה כאמור בפסקה (1) תוגש לא יאוחר מתום 10 ימים ממועד קבלת ההחלטה;

(3) השר יכנס את הועדה לשם קיום דיון חוזר בהחלטה בתוך 30 ימים ממועד הגשת הבקשה;

(4) על החלטה שהתקבלה בדיון חוזר לא ניתן לקיים דיון חוזר.

(ד) שאר סדרי דיוניה ועבודתה של הועדה ייקבעו על ידיה.

8. (א) נשיא בית הדין הרבני הגדול יהיה הרב הראשי לישראל שנקבע לכך לפי חוק הרבנות הראשית.

נשיאים, אבות בתי-דין והרכב בתי הדין
(תיקון מס' 3)
תשכ"ו-1966
(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ב) בית הדין הרבני הגדול ידון בלא פחות משלושה; החל הדיון בענין מסויים לפני שלושה דיינים, רשאים הם להורות שמשך הדיון יהיה לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של דיינים, ובהם הדיינים שהחלו בדיון.

(ג) יושב בדין נשיא בית הדין הרבני הגדול, ישב הוא בראש בית הדין; יושב בדין הרב הראשי לישראל שאינו מכהן כנשיא בית הדין הרבני הגדול, ישב הוא בראש בית הדין, ובלבד שבאותו הרכב אינו יושב בדין נשיא בית הדין הרבני הגדול. בהרכב אחר ישב בראש הוותיק שבדייני אותו ההרכב, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980

(ד)* (1) נשיא בית הדין הרבני הגדול רשאי למנות להרכב קבוע של שלושה דיינים בבית דין רבני אזורי ומקרב אותם דיינים, אב בית דין אחד, אשר יכהן דרך קבע כראש ההרכב; אב בית דין שעבר לכהן דרך קבע בהרכב אחר ואינו מכהן בו כראש הרכב – יפקע מינויו כאב בית דין.

(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

* הסעיף לאחר תיקון מס' 20 לא יחול על מי שכיהן ביום 8.2.2004 כאב בית דין או כראש אבות בית דין, כל עוד הוא מכהן באותו בית דין רבני שבו כיהן ביום 8.2.2004.

(2) נשיא בית הדין הרבני הגדול רשאי למנות לבית דין רבני אזורי שבו קיימים לפחות שלושה הרכבים קבועים של שלושה דיינים, ראש אבות בית דין אחד מקרב אבות בית הדין של אותו בית דין, ואולם אם נבחר דין, ששימש כדיין לפחות שנתיים, לכהונת רב ראשי לעיר שיש בה בית דין רבני אזורי כאמור יהיה הוא ראש אבות בית הדין באותו בית דין.

(3) מינוי של אב בית דין או ראש אבות בית דין לפי סעיף קטן זה יהיה לתקופה שלא תעלה על ארבע שנים, ורשאי נשיא בית הדין הרבני הגדול להאריך את תקופת הכהונה לתקופות כהונה נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על ארבע שנים.

(ה) בית דין רבני אזורי ידון בשלושה; ואולם בענין מהענינים הבאים, שקבע השר בתקנות בהסכמת נשיא בית-הדין הרבני הגדול ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוא ידון בדיין אחד, אם לא הורה נשיא בית הדין הרבני הגדול הוראה אחרת לענין מסויים:

(תיקון מס' 11)
תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(1) ענינים שלא על ריב;

(2) צווים לעיקול נכסים או לעיכוב יציאה מהארץ;

(3) כל ענין שבעלי הדין הסכימו עליו שיידון בדיין אחד;

(4) עניני סדר ומינהל;

(5) ענינים הנדונים במעמד צד אחד.

(תיקון מס' 14)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 14)
תשנ"א-1991

(ה1) בבית הדין הרבני הגדול ובבית הדין הרבני האזורי, במשפטים בהם הוא דן בשלושה, תהא ליושב ראש בית הדין, על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ה), הסמכות לדון לבדו בבקשות לצווי ביניים, לצווים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות, וכן בעניני סדר ומינהל, ורשאי הוא להסמיך לדון בענינים כאמור חבר אחר של בית-הדין.

(תיקון מס' 11)
תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 14)
תשנ"א-1991

(ו)* יושב בדין ראש אבות בית דין, ישב הוא בראש ההרכב; לא יושב בדין ראש אבות בית דין ויושב בו אב בית דין, ישב הוא בראש ההרכב; בהרכב אחר ישב בראש הוותיק שבדייני אותו ההרכב, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ז) לענין סעיף זה רואים את הוותק לפי תאריך מינויו של הדיין לבית הדין הרבני הגדול או לבית דין רבני אזורי, הכל לפי הענין.

(ח) על אף האמור בסעיף קטן (ו), דיין עמית לא יהיה אב בית דין, אלא אם כן קבע נשיא בית הדין הרבני הגדול אחרת לענין הרכב מסוים.

(הוראת שעה)
תשס"ו-2006

8א. (א) נשיא בית הדין הרבני הגדול יקבע כללים לענין –

קביעת הרכבים,
מועדים ומקום כהונה
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(1) הרכבי הדיינים בבתי הדין הרבניים וחלוקת הענינים שיידונו לפני כל הרכב;

(2) קביעת מועדי הדיון בבתי הדין הרבניים.

(ב) נשיא בית הדין הרבני הגדול רשאי לקבוע לענין מסוים את הרכב הדיינים ואת המועד לתחילת הדיון.

(ג) נשיא בית הדין הרבני הגדול יקבע את מקום כהונתו של דיין בבית דין רבני אזורי עם מינויו.

9. (א) נשיא בית הדין הרבני הגדול רשאי, בהסכמת המועמד ובהסכמת השר, למנות דיין של בית דין רבני להיות דיין בבית הדין הרבני הגדול לתקופה מסויימת.

מינוי לכהונה בפועל
בבית הדין הרבני
הגדול
(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980
ת"ט תש"ס-1980
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ב) מינוי לתקופה מסויימת לפי סעיף זה ברציפות או לסירוגין, לא יהיה לתקופה של

יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים.

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 18)
תש"ס-2000
דיין עמית
(הוראת שעה)
תשס"ו-2006

9א. (א) השר ימנה, לפי בחירת הוועדה, דיין בית דין רבני אזורי שיצא לקיצבה לפי סעיף

16(א)(1), (ב)(1) או (ב)(2), לכהן כדיין עמית בבית דין רבני אזורי, לתקופה אחת שלא תעלה על ארבע שנים (בחוק זה – דיין עמית), ובלבד שלא יכהן כדיין עמית מי שגילו עולה על שבעים וחמש.

(ב) דיין עמית יראו אותו כדיין לכל דבר וענין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.

(ג) מספר הדיינים העמיתים שיכהנו לא יעלה על עשרה אחוזים ממספר התקנים המאוישים של דיינים בבתי הדין הרבניים האזוריים.

10. מי שנתמנה דיין חייב, בטרם ישב בדין, להצהיר בפני נשיא המדינה ובמעמד הרבנים הראשיים לישראל, הצהרה זו:

הצהרת אמונים

"אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל, לשפוט את העם משפט צדק, לא להטות משפט ולא להכיר פנים".

11. דיין שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.

כוחו של מינוי

12. אין על דיין מרות בעניני שפיטה זולת מרותו של הדין לפיו הוא דן.

אי תלותם של דיינים

13. (א) השר, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול, יקבע, בתקנות או בהוראות מינהל, לפי הענין, את סדרי המינהל של בתי הדין הרבניים וימנה על ביצועם את אחד הדיינים או אדם הכשיר להיבחר רב עיר, שיהיה אחראי בפניהם; מינוי לפי סעיף קטן זה של מי שכשיר להיבחר רב עיר טעון אישור ועדת המינויים.

סדרי מינהל
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ב) מנהל בתי הדין הרבניים שאיננו דיין, מינויו אינו טעון מכרז פומבי ודינו, לענין סעיף 17 ולענין חוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, כדין דיין.

(תיקון מס' 12)
תשמ"ט-1989

14. כהונת דיין תתחיל ביום שהצהיר הצהרת אמונים ולא תסתיים אלא באחת מאלה:

תקופת כהונתם של
דיינים
(תיקון מס' 16)
תשנ"א-1991

(1) בצאתו לקיצבה;

(2) בהתפטרותו;

(3) בהיבחרו או במינויו לאחד התפקידים שנושאייהם מנועים מלהיות מועמדים לכנסת;

(4) על-פי החלטת הוועדה למינוי דיינים כאמור בסעיף 16א;

(5) על-פי החלטת בית הדין המשמעת.

15. דיין רשאי להתפטר מכהונתו על ידי הגשת כתב התפטרות לשר, וכהונתו תיפסק בתום שלושה חדשים מהגשת כתב ההתפטרות, אם לא הסכים השר למועד קצר יותר.

התפטרות
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

16. (א) דיין יצא לקיצבה –

קיצבה
(תיקון מס' 1)
תשי"ט-1959
(תיקון מס' 6)
תשל"ב-1972

(1) בהגיעו לגיל שבעים ואם היה ראש אבות בתי דין – בהגיעו לגיל שבעים וחמש; הוראה זו לא תחול על רב ראשי לישראל;

(2) משקבעה ועדת המינויים, על יסוד חוות דעת רפואית לפי כללים שקבעה הוועדה, שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו להמשיך במילוי תפקידו.

(ב) דיין רשאי לצאת לקיצבה –

(1) לאחר שכיהן עשרים שנה, אם הגיע לגיל ששים;

- (2) לאחר שכינה חמש עשרה שנה, אם הגיע לגיל ששים וחמש;
- (3) אם ביקש זאת ובקשתו אושרה על ידי ועדת המינויים.
- (ג) בחישוב תקופת כהונתו של דיין לענין סעיף קטן (ב) תצורף אל תקופת כהונתו כדיין כל תקופת שירותו במדינה או במוסד אחר שועדת הכספים של הכנסת אישרה אותו לענין זה, או מקצתה של תקופה זו, הכל לפי כללים שקבעה ועדת הכספים.
- 16א. (א) ועדת המינויים רשאית, על פי הצעת יושב ראש הועדה או רב ראשי לישראל המכהן כנשיא בית הדין הרבני הגדול או הנציב, להחליט ברוב של שבעה חברים לפחות, על סיום כהונתו של דיין.
- (ב) הוגשה לוועדה הצעה לסיים את כהונתו של דיין, רשאית היא למנות מבין חבריה ועדת משנה שתדון בהצעה ותגיש את מימצאיה ומסקנותיה לוועדה.
- (ג) הועדה וכן ועדת המשנה, אם נתמנתה, יאפשרו לדיין לעיין בחומר שלפניהן ויתנו לו הזדמנות לטעון טענותיו.
- (ד) החליטה הועדה על סיום כהונתו של דיין, תקבע בהחלטתה את המועד לסיום הכהונה, וכן, לפי שיקול דעתה, את שיעור הגימלה שיקבל.
- (ה) דיין שנפתחה נגדו חקירה בעבירה שבנסיבות הענין יש עמה קלון, לא תקבע הועדה את שיעור הגימלה שיקבל עד לסיום החקירה נגדו והחלטה שלא להעמידו לדין, או עד למתן פסק הדין בענינו, לפי הענין.
- (ו) דיין שנפתחה נגדו חקירה בעבירה כאמור בסעיף קטן (ה), רשאית הועדה ברוב של שבעה חברים לפחות, להשעותו לתקופה שתמצא לנכון.
- 16ב. (א) דיין שהחל בדיון ויצא לקצבה או פרש, יהיה מוסמך לסיים את הדיון בתוך שלושה חודשים מיום היציאה לקצבה או הפרישה.
- (ב) דיין שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה נסתיימה מחמת מינוי לערכאה אחרת או מחמת שנתמנה לתקופה מסוימת, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו.
- (ג) לענין סעיף זה, "תחילת דיון" – שמיעת עדות או טענות בעל דין.
17. משכורתו של דיין והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו, ייקבעו על ידי החלטת הכנסת, והיא רשאית להסמיך לכך את ועדת הכספים. החלטות לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות.
18. דיין לא יהיה חבר בכנסת או במועצה של רשות מקומית או במועצה דתית; אולם רשאי הוא, בהסכמתו ובהסכמת השר ונשיא בית הדין הרבני הגדול, למלא באורח זמני תפקיד אחר מטעם המדינה או למלא תפקיד ציבורי אחר, אם לדעתם אין הדבר פוגע במעמדו כדיין.
19. ראה השר צורך, מסיבות מינהליות, להעביר דיין דרך קבע לבית דין רבני שבמקום אחר, יקבל תחילה את הסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול לאותה העברה.
- 19א. (א) דיין לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.
- (ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), דיין לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

סיום כהונת דיין
חוק בעלי
(תיקון מס' 16)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 19)
תשס"ב-2002

סמכות דיין לסיים
דיון
(תיקון מס' 18)
תש"ס-2000

משכורת ותשלומים
אחרים
(תיקון מס' 5)
תשכ"ט-1969

ייחוד הכהונה
(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

העברת דיין למקום
אחר
(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

עילות פטלות
(תיקון מס' 21)
תשס"ד-2004

(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי, הוא בן משפחה של הדיין או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) יש לדיין ענין כספי ממשתי או ענין אישי ממשתי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה מדרגה ראשונה של הדיין יש ענין כספי ממשתי או ענין אישי ממשתי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו;

(3) בטרם התמנה לדיין היה הדיין מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת;

לענין סעיף קטן זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של הדיין או שהדיין היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"בן משפחה מדרגה ראשונה" – בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של הדיין או שהדיין היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"עד מרכזי" – עד שנדרשת הערכת מהימנותו לצורך הכרה בהליך.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) דיין רשאי לשבת בדין אם מפאת דחיפות הענין לא ניתן לקיים את ההליך לפני דיין אחר ועלול להיגרם נזק חמור או עיוות דין אם לא ידון בענין.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(2), דיין רשאי לשבת בדין אם העברת הענין לכל דיין אחר לא תשנה את עילת הפסלות.

(ה) נטענה טענת פסלות נגד דיין, יחליט בה אותו דיין לאלתר ולפני שייתן כל החלטה אחרת.

(ו) התקיימה עילת פסלות לפי סעיף קטן (ב)(1) או (2), הנוגעת לעורך דין או לבא כוח אחר, שהתקיימו בו נסיבות המחייבות קבלת היתר לייצוג כאמור בסעיף 53 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (בחוק זה – חוק לשכת עורכי הדין), רשאי בית הדין להתיר את הייצוג, לבקשת עורך הדין או בא הכוח, אם מצא כי הנזק שייגרם לצד להליך אם לא יתיר את הייצוג עולה על הנזק שייגרם לצד להליך או לאינטרס הציבורי בשל הפסקת הדיון או החלפת דיין; התיר בית הדין את הייצוג כאמור, לא ישב בדין הדיין שלגביו התקיימה עילת הפסלות.

(ז) החלטת דיין או בית דין לפי סעיף זה תהיה מנומקת, ורשאי בעל דין לערער עליה לפני בית הדין הרבני הגדול; בערעור ידון נשיא בית הדין הרבני הגדול, או מותב של דיינים של בית הדין הרבני הגדול, או אחד הדיינים של בית הדין הרבני הגדול, הכל כפי שיקבע הנשיא.

(ח) בעל דין שבדעתו לערער על החלטת דיין או בית דין לפי סעיף זה יודיע על כך לבית הדין, ומשהודיע כך, יופסק הדיון עד להחלטה בערעור, זולת אם החליט הדיין או בית הדין, לפי הענין, מנימוקים שיירשמו, שיש להמשיך בהליך; הוחלט להמשיך בדיון והוגש הערעור, רשאי נשיא בית הדין הרבני הגדול או מי שדן בערעור להורות, לבקשת המערער בכתב הערעור, על הפסקת ההליך עד להחלטה בערעור.

19ב. נשיא בית הדין הרבני הגדול, בהסכמת חבר דייני בית הדין הרבני הגדול ולאחר התייעצות עם השר, רשאי לקבוע כללי אתיקה לדיינים.

19ג. (א) נשיא בית הדין הרבני הגדול, לאחר התייעצות עם השר, ימנה ועדת אתיקה בת שלושה חברים, והם: דיין של בית הדין הרבני הגדול, והוא יהיה היושב ראש, ושני דיינים של בית דין רבני אזורי.

ועדת אתיקה
(תיקון מס' 23)
תשס"ז-2007

(ב) ועדת האתיקה תיתן חוות דעת מקדימה בעניני אתיקה של דיינים, לפי פניה של דיין שכללי האתיקה לדיינים שנקבעו לפי סעיף 19ב חלים עליו – בענין הנוגע אליו.

(ג) חבר ועדת האתיקה ימונה לתקופה אחת של שש שנים.

(ד) ועדת האתיקה תפרסם חוות דעת מקדימה שנתנה, בלא ציון שמו של מי שלגביו ניתנה חוות הדעת ופרטים מזהים אחרים, אלא אם כן החליטה אחרת.

(ה) ועדת האתיקה תקבע את נוהלי עבודתה וסדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק

זה.

20. (א) כל דיין יהיה נתון לשיפוטו של בית דין משמעתי.

בית דין משמעתי

(ב) בית הדין המשמעתי יהיה של חמישה ובהם שלושה דיינים, או של שלושה ובהם שני דיינים, הכל כפי שנשיא בית הדין הרבני הגדול יקבע לכל ענין.

(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980

(ג) חברי בית הדין המשמעתי יתמנו לכל ענין על ידי חבר הדיינים של בית הדין הרבני הגדול. לא מינה חבר הדיינים של בית הדין הרבני הגדול את חברי בית הדין המשמעתי תוך 30 יום מיום שהוגשה קובלנה בידי השר, ימנה נשיא בית הדין הרבני הגדול, את חברי בית הדין המשמעתי.

(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ד) אב בית הדין המשמעתי יהיה נשיא בית הדין הרבני הגדול או הותיק שבין שאר הדיינים, הכל לפי ההרכב, ומבין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980

(ה) השר, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול, רשאי להתקין תקנות לענין סדרי הדין בבית הדין המשמעתי.

(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

21. (א) השר, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הרבני הגדול, רשאי להגיש לבית הדין המשמעתי קובלנה על דיין על יסוד אחד מאלה:

קובלנה על דיין
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(1) הדיין נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;

(2) הדיין התנהג באופן שאינו הולם את מעמדו של דיין בישראל;

(3) הדיין הורשע על עבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון;

(4) ועדת המינויים מצאה שהדיין השיג את מינויו שלא כדין;

(5) הדיין הפר כלל מכללי האתיקה לדיינים שנקבעו לפי סעיף 19ב.

(תיקון מס' 23)
תשס"ז-2007

(ב) מגיש הקובלנה רשאי להיות מיוצג בפני בית הדין המשמעתי על ידי בא כוחו.

22. (א) בית הדין המשמעתי יביא את מסקנותיו, לזכות או לחובה, בפני השר.

מסקנות בית הדין
המשמעתי
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(ב) מצא בית הדין המשמעתי שאין הדיין ראוי להמשיך בתפקידו, יביא השר את מסקנות בית הדין המשמעתי לפני נשיא המדינה, והנשיא יעביר את הדיין מכהונתו.

22א. מצא בית הדין המשמעתי שאין הדיין ראוי להמשיך בתפקידו, לא יהא הדיין זכאי לגימלה; ואולם אם נמצא הדיין אשם בהתנהגות בניגוד לפסקאות (1) או (2) לסעיף 21(א), ובית הדין המשמעתי הגיע, מטעמים מיוחדים שיפרט, לידי מסקנה כי, אף על פי שהדיין אינו ראוי להמשיך בתפקידו, מן הראוי שתשולם לו גימלה, רשאי הוא לקבוע את שיעור הגימלה שתשולם לדיין, ובלבד שלא תעלה על הסכום שהיה משתלם לו על פי החלטת הכנסת או ועדת הכספים לפי סעיף 17, אילו חדל מכהן מרצונו ביום בו הועבר מכהונתו.

גימלאות של דיין
שהועבר מכהונתו
(תיקון מס' 1)
תשי"ט-1959

23. (א) הוגשה על דיין קובלנה על פי סעיף 21, או הוגשה נגדו תביעה פלילית, רשאי

השעיית דיין
(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980

- נשיא בית הדין הרבני הגדול להשעות את הדיין לתקופה שימצא לנכון.
(ב) בית הדין המשמעתי רשאי, על פי בקשת הדיין, לבטל את השעייתו.
24. הודעה על מינוי דיין ועל גמר כהונתו של דיין וכן הודעה על קביעת נשיא בית הדין הרבני הגדול כאמור בסעיף 8 תפורסם ברשומות.
25. (א) לא תיפתח חקירה פלילית נגד דיין אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ולא יוגש כתב אישום נגד דיין, אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה.
(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי כל חיקוק ועל עבירה מינהלית שדינה קנס מינהלי קצוב.
26. (א) מי שכיהן כדיין ערב תחילתו של חוק זה –
(1) רואים אותו כאילו נתמנה על פי חוק זה;
(2) יצהיר אמונים לפי סעיף 10 תוך שני חדשים מיום תחילתו של חוק זה.
(ב) מי שכיהן כמנהל המחלקה לרבנות ושיפוט רבני במשרד הדתות ערב תחילתו של חוק זה, כשיר להיות ממונה על ביצוע סדרי המינהל של בתי הדין הרבניים, כאמור בסעיף 13.
27. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, לרבות קביעת אגרות שישולמו בבתי דין רבניים; השר, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול, רשאי לקבוע בתקנות –
(1) את סדרי הדין בבתי הדין הרבניים*;
(2) את סדרי ייצוגם של בעלי דין לפני בתי דין רבניים על ידי מי שאינו עורך דין;
(3) את הסמכויות המינהליות של ראשי אבות בית דין.
(ב) תקנות לפי סעיף זה טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
28. (א) תקנות כנסת ישראל ותקנות הבחירות שהותקנו על פיהן, לא יחולו על מינוי דיינים.
(ב) החוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה, תשי"א-1950 – לא יחול על משכורתם של דיינים שחוק זה דן בהם.
29. (בוטל).

פרסום ברשומות
(תיקון מס' 24)
תשס"ח-2008

תביעה פלילית
(תיקון מס' 13)
תש"ו-1990

(תיקון מס' 8)
תשנ"א-1980
(תיקון מס' 10)
תשנ"ו-1985

הוראות מעבר

ביצוע ותקנות
(תיקון מס' 3)
תשכ"ו-1966
(תיקון מס' 7)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004
(תיקון מס' 20)
תשס"ד-2004

ביטולים

שמירת סמכויות
(תיקון מס' 6)
תשל"ב-1972

משה שפירא
שר הדתות

משה שרת
ראש הממשלה

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה

* תקנות ראשונות לפי סעיף קטן זה יובאו ע"י השר לאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך 180 ימים מיום 9.2.2004. עד להתקנת התקנות יחולו הוראות תקנות הדיון בבתי הדין הרבניים בישראל – תשנ"ג.

דיינים

תקנות הדיינים (אגרות), תשי"ז-1957

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	הועדה	סעיף 2
2	Go	חובת תשלום האגרה	סעיף 3
2	Go	אגרת פרוטוקול	סעיף 3א
2	Go	הצמדה למדד	סעיף 3ב
3	Go	מי משלם אגרה ואימתי	סעיף 4
3	Go	שווי התביעה יבוטא בכסף	סעיף 5
3	Go	אין תיקון של שווי אחרי שלוש שנים	סעיף 6
3	Go	גביית ההפרשים	סעיף 7
3	Go	דין אגרה כדין חוב כלפי פסק דין	סעיף 8
3	Go	צירוף תביעות בתובענה אחת	סעיף 9
3	Go	אגרה בעד תביעה שכנגד	סעיף 10
3	Go	חידוש משפטים	סעיף 11
4	Go	החזרת חלק האגרה	סעיף 12
4	Go	ערעורים חוזרים	סעיף 13
4	Go	ענינים פטורים מאגרה	סעיף 14
4	Go	אגרת התביעה למזונות	סעיף 14א
34	Go	דחיית תשלומה של אגרה	סעיף 15
35	Go	תשלום האגרה שנדחתה	סעיף 16
35	Go	פטור מאגרה שנדחתה	סעיף 17
35	Go	דחיה ופטור באגרת ערעור ובקשות	סעיף 18
35	Go	מבקש דחיה שנעשה בר יכולת	סעיף 19
35	Go	גביית אגרות שנדחו	סעיף 20
37	Go	דין האגרה בתובענות הממשלה	סעיף 21
37	Go	פטור האפוטרופוס הכללי	סעיף 22
37	Go	חישוב האגרה	סעיף 23
37	Go	אגרות — חלק מפסק דין	סעיף 24
37	Go	הוראות מעבר	סעיף 25
38	Go	השם	סעיף 26

דיינים

תקנות הדיינים (אגרות), תשי"ז-1957*

- * פורסמו ק"ת תשי"ז מס' 711 מיום 11.7.1957 עמ' 1580.
- תוקנו ק"ת תשי"ח מס' 779 מיום 23.3.1958 עמ' 909 – תק' תשי"ח-1958.
- ק"ת תשכ"ב מס' 1254 מיום 1.2.1962 עמ' 1154 – תק' תשכ"ב-1962.
- ק"ת תשכ"ה מס' 1751 מיום 29.7.1965 עמ' 2414 – תק' תשכ"ה-1965.
- ק"ת תשכ"ח מס' 2185 מיום 15.2.1968 עמ' 848 – תק' תשכ"ח-1968.
- ק"ת תשל"א: מס' 2551 מיום 23.4.1970 עמ' 1515 – תק' תשל"א-1970. מס' 2580 מיום 8.7.1970 עמ' 1832 – תק' (מס' 2) תשל"א-1970.
- ק"ת תשל"ח מס' 3828 מיום 21.3.1978 עמ' 924 – תק' תשל"ח-1978.
- י"פ תשל"ח מס' 2469 מיום 28.9.1978 עמ' 2651 – הודעה תשל"ח-1978; תחילתה ביום 1.9.1978.
- ק"ת תשמ"א מס' 4159 מיום 28.8.1980 עמ' 2311 – תק' תשמ"א-1980. ת"ט ק"ת תשמ"א מס' 4169 מיום 1.10.1980 עמ' 51.
- ק"ת תשמ"ג מס' 4446 מיום 6.1.1983 עמ' 537 – תק' תשמ"ג-1983.
- ק"ת תשמ"ד מס' 4598 מיום 26.2.1984 עמ' 1016 – תק' תשמ"ד-1984.
- ק"ת תשמ"ו מס' 4898 מיום 2.2.1986 עמ' 468 – תק' תשמ"ו-1986; תחילתן חמישה ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשמ"ז מס' 5045 מיום 30.7.1987 עמ' 1167 – תק' תשמ"ז-1987; תחילתן ביום 1.8.1987.
- ק"ת תשמ"ט מס' 5170 מיום 15.3.1989 עמ' 543 – הודעה תשמ"ט-1989; תחילתה ביום 1.2.1989.
- ק"ת תש"ן: מס' 5237 מיום 31.12.1989 עמ' 194 – הודעה תש"ן-1989; תחילתה ביום 1.1.1990. מס' 5281 מיום 15.7.1990 עמ' 872 – הודעה (מס' 2) תש"ן-1990; תחילתה ביום 15.7.1990.
- ק"ת תשנ"א: מס' 5318 מיום 31.12.1990 עמ' 378 – הודעה תשנ"א-1990; תחילתה ביום 1.1.1991. מס' 5365 מיום 20.6.1991 עמ' 986 – הודעה (מס' 2) תשנ"א-1991; תחילתה ביום 1.7.1991.
- ק"ת תשנ"ב: מס' 5409 מיום 31.12.1991 עמ' 593 – הודעה תשנ"ב-1991; תחילתה ביום 1.1.1992. (ת"ט מס' 5438 מיום 1.5.1992 עמ' 1020). מס' 5453 מיום 29.6.1992 עמ' 1196 – הודעה (מס' 2) תשנ"ב-1992; תחילתה ביום 1.7.1992.
- ק"ת תשנ"ג: מס' 5488 מיום 23.12.1992 עמ' 240 – הודעה תשנ"ג-1992; תחילתה ביום 1.1.1993. מס' 5529 מיום 30.6.1993 עמ' 926 – הודעה (מס' 2) תשנ"ג-1993; תחילתה ביום 1.7.1993. מס' 5544 מיום 7.9.1993 עמ' 1147 – תק' תשנ"ג-1993; ר' תקנה 5 לענין תחולה.
- ק"ת תשנ"ד: מס' 5569 מיום 30.12.1993 עמ' 308 – הודעה תשנ"ד-1993; תחילתה ביום 1.1.1994. מס' 5611 מיום 1.7.1994 עמ' 1137 – הודעה (מס' 2) תשנ"ד-1994; תחילתה ביום 1.7.1994.
- ק"ת תשנ"ה: מס' 5650 מיום 5.1.1995 עמ' 515 – הודעה תשנ"ה-1995; תחילתה ביום 1.1.1995. מס' 5684 מיום 8.6.1995 עמ' 1514 – הודעה (מס' 2) תשנ"ה-1995; תחילתה ביום 1.7.1995.
- ק"ת תשנ"ו: מס' 5723 מיום 21.12.1995 עמ' 275 – הודעה תשנ"ו-1995; תחילתה ביום 1.1.1996. מס' 5761 מיום 13.6.1996 עמ' 1029 – הודעה (מס' 2) תשנ"ו-1996; תחילתה ביום 1.7.1996.
- ק"ת תשנ"ז מס' 5835 מיום 17.6.1997 עמ' 871 – הודעה תשנ"ז-1997; תחילתה ביום 1.7.1997.
- ק"ת תשנ"ח: מס' 5866 מיום 17.12.1997 עמ' 152 – הודעה תשנ"ח-1997; תחילתה ביום 1.1.1998. מס' 5903 מיום 7.6.1998 עמ' 789 – הודעה (מס' 2) תשנ"ח-1998; תחילתה ביום 1.7.1998.
- ק"ת תשנ"ט: מס' 5940 מיום 8.12.1998 עמ' 135 [במקור עמ' 235] – הודעה תשנ"ט-1998; תחילתה ביום 1.1.1999. (ת"ט מס' 5942 מיום 17.12.1998 עמ' 204). מס' 5960 מיום 18.3.1999 עמ' 516 – תק' תשנ"ט-1999 בתקנה 6 (א) לתקנות הירושה (אגרות בתי הדין הדתיים), תשנ"ט-1999; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן. מס' 5980 מיום 3.6.1999 עמ' 933 – הודעה (מס' 2) תשנ"ט-1999; תחילתה ביום 1.7.1999.
- ק"ת תש"ס מס' 6008 מיום 8.12.1999 עמ' 124 – הודעה תש"ס-1999; תחילתה ביום 1.1.2000.
- ק"ת תשס"ד מס' 6306 מיום 20.4.2004 עמ' 396 – הודעה תשס"ד-2004; תחילתה ביום 1.1.2003.
- ק"ת תשס"ט: מס' 6728 מיום 4.12.2008 עמ' 186 – הודעה תשס"ט-2008; תחילתה ביום 1.1.2009. ת"ט מס' 6735 מיום 31.12.2008 עמ' 279.

בתוקף סמכותי לפי סעיף 27 לחוק הדיינים, תשט"ו-1955, ובתוקף שאר הסמכויות
הנתונות לי על פי כל דין, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –
- "תובענה" - כלל התביעות במשפט שנפתח כדין בבית דין רבני;
"הליך" - כל צעד משפטי הכרוך בבירורם של תובענה או ענין;
"בעל דין" - לרבות צד שלישי;
"בית דין" - בית דין רבני;
"הועדה" - הועדה שנתמנתה בהתאם לתקנה 2;
- "דף" - דף של לא יותר מ-60 שורות בריווח רגיל או דף של לא יותר מ-30 שורות
בריווח כפול;
- "לשכת סעד משפטי" - כמשמעותה בתקנות בית המשפט (אגרות), תשי"ז-1957.
2. (א) שר הדתות ימנה לכל בית דין ועדה מתוך עובדי אותו בית דין.
(ב) הועדה תדון בכל הענינים הנתונים לסמכותה לפי תקנות אלה.
(ג) הועדה תנהל פרוטוקול על דיוניה, והחלטותיה יינתנו בכתב וייחתמו על ידי כל
חברי הועדה שהשתתפו בישיבותיה; הפרוטוקול יצורף לתיק בית הדין.
3. (א) לא ייזקק בית דין להליך או לענין מן המפורטים בתוספת הראשונה אלא אם
שולמה בעדם תחילה, לפי הוראות תקנות אלה, האגרה הקבועה בתוספת הראשונה והשניה
או אם הוחלט לדחות את תשלום האגרה או לנהוג על דרך אחרת.
(ב) אי-תשלום אגרה, כולה או מקצתה, אין בו כדי לבטל מעשה בית הדין בדיעבד.
- 3א. (א) אגרת פרוטוקול תשולם לפי הקבוע בתוספת השניה יחד עם תשלום האגרה.
(ב) ההוראות לענין אגרות שבתקנות אלה, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על אגרת
פרוטוקול.
- (ג) בהליך בו שולמה אגרת פרוטוקול זכאי כל בעל דין לקבל עותק אחד מן
הפרוטוקול ללא תשלום נוסף.
- 3ב. (א) בתקנות אלה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית
לסטטיסטיקה.
(ב) הסכומים הנקובים בתוספות הראשונה והשניה ישתנו פעמיים בשנה, לפי שיעור
עליית המדד כמפורט להלן:
- (1) ב-1 בינואר, לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם לו
לעומת המדד שפורסם בחודש מאי שקדם לו;
- (2) ב-1 ביולי, לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש מאי שקדם לו לעומת
המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם לו.
- (ג) מנהל בתי הדין יפרסם בהודעה ברשומות את נוסח התוספות הראשונה והשניה
שהשתנו עקב האמור בתקנה זו ויעביר העתק הודעתו לוועדת הכספים של הכנסת.
4. בעל דין שבשמו נדרש ההליך או הענין חייב לשלם את האגרה בעדו לפני שמתחילים
בהליך או בענין; והוא כשאין הוראות אחרות בענין זה.
5. בתביעה, בערעור או בכל ענין אחר שהאגרה עליהם משתלמת לפי שווי הנושא,
יבוטא שוויו בכסף בכל מקום שניתן לבטאו כך; לא בוטא השווי והוא ניתן לביטוי כאמור, או

שבוטא השווי ובית הדין באחד משלבי ההליכים או הועדה לאחר מתן פסק דין או החלטה או צו אף לאחר ביצועם, מטילים ספק בדיוקו של השווי כפי שבוטא - יעריך בית הדין או הועדה את השווי כפי שהיה בשעת הגשת התביעה או הערעור או הענין והתובע או המערער או המבקש ישלם את ההפרש, אם ישנו, בין האגרה ששולמה לבין האגרה שיש לשלמה לפי ההערכה.

אין תיקון של שווי אחרי שלוש שנים

6. לא יעריך בית הדין או הועדה שווי של נושא לאחר שעברו שלוש שנים מהיום שבו ניתן פסק דין סופי או החלטה סופית באותו נושא, או לאחר שעברו שלוש שנים ללא כל פעולה באותו נושא.

7. העריכה הועדה את שווי של נושא לאחר שבהחלטה על תשלום הוצאות המשפט כבר נתחייב בעל דין בתשלום האגרה ליריבו, יחולו הוראות אלה:

גביית ההפרשים

(1) רשאי בית הדין לגבות את ההפרש, אם ישנו, מאותו בעל דין או מיריבו, או חלק מזה וחלק מזה;

(2) כל סכום שנגבה מהיריב כאמור, דינו כדין הוצאות המשפט;

(3) ההפרש האמור יהיה חוב ראשון שייגבה מתוך הסכומים שיתקבלו במשרד ההוצאה לפועל מאת החייב בתשלום הוצאות המשפט לזכות יריבו.

8. אגרה וכן הפרש לפי תקנה 5, שלא שולמו, דינם כדין חוב לפי פסק דין נגד החייב באגרה, וייגבו על ידי משרד ההוצאה לפועל כדרך שגובים חוב כאמור, על סמך החלטה של בית דין, שתינתן לאחר שניתנה לבעלי הדין הזדמנות להשמיע דבריהם.

דין אגרה כדין חוב כלפי פסק דין

9. היתה התובענה כוללת כמה תביעות, תשולם אגרה על כל תביעה ותביעה לחוד; אך לא תוטל אגרה נוספת בעד עילת תביעה נוספת.

צירוף תביעות בתובענה אחת

10. בעל דין בתובענה שהגיש תביעה על מנת שבית הדין יפסוק בה עם פסק הדין בתובענה, תשולם על התביעה שכנגד אותה אגרה שהיה צריך לשלמה אילו היתה התביעה שכנגד נושא לתובענה נפרדת.

אגרה בעד תביעה שכנגד

11. תובענה או ענין שנמחקו מרשימת המשפטים והוגשה בקשה, תוך חמישה-עשר יום מיום מתן צו המחיקה להחזירם לרשימה, אם ניתן בנוכחות התובע או המבקש - או מיום שנמסר לו הצו האמור, אם ניתן שלא בנוכחותו - תשולם בעד החזרתם מחצית האגרה המשתלמת בהגשתם הראשונה; הוגשה הבקשה כתום המועד האמור - תשולם האגרה האמורה במלואה.

חידוש משפטים

12. (א) נגמר הדיון בתביעה, בערעור, או בכל ענין אחר לפני מתן פסק הדין לפי בקשת מגיש התביעה, הערעור או הענין האחר, תוקטן האגרה -

החזרת חלק האגרה

(1) ב-50% אם נגמר הדיון לפני שבית הדין התחיל בשמיעת ראיות או, אם אין על בית הדין לשמוע ראיות, לפני שהתחיל בשמיעת טענותיהם של בעלי הדין;

(2) ב-25% אם נגמר הדיון לאחר שמיעה כאמור, ולמגיש התביעה, הערעור או הענין האחר יוחזר כל סכום ששולם על חשבון האגרה והעודף על סכום האגרה המוקטנת.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על אגרת בקשה שאינה עולה על 3 לירות.

(ג) לענין תקנה זו -

"תביעה" - לרבות תביעה נגדית;

"ערעור" - לרבות ערעור נגדי;

"פסק-דין" - לרבות צו או החלטה;

"שמיעת ראיות" - לרבות ביקור במקום על ידי בית הדין וקבלת ראיות על ידי עדות מומחים.

13. תובענה שחזרו וערערו על פסק דין שניתן בה, לאחר שהוחזרה מאת בית הדין הרבני אל בית דין אזורי עקב ערעור קודם של אותו מערער - אין המערער חייב בתשלום אגרה על כל ערעור נוסף על הראשון.

ערעורים חוזרים

14. לא תשולם אגרה -

עניינים פטורים מאגרה

(1) בעד העתק מאושר אחד מפסק דין, מצו או מהחלטה לכל בעל דין שדרש זאת תוך חודש ימים מיום פסק הדין, הצו או ההחלטה;

(2) בעד העתק מאושר מפסק דין, מצו או מהחלטה, הנמסר לאדם שיש חובה למסרו לו מכוח דין או פסק דין;

(3) בעד העתק של פסק דין, של צו או של החלטה שמקבלו חייב על פי דין לפרסמו;

(4) בעד בקשה למתן רשות למסור מסמך משפטי שלא באמצעות בית הדין;

(5) בעד בקשה לביטול או למחיקת תביעה, תביעה נגדית, ערעור, ערעור נגדי או כל ענין אחר;

(6) בעד בקשה להחזרת אגרה בהתאם לתקנה 12;

(7) בעד בקשה לדחות תשלום אגרת תביעה, אגרת בקשה או אגרת ערעור;

(8) בעד בקשה לדחיית מועדו של משפט אם הדחיה מתבקשת מחמת שירותו של בעל דין או עורך דין בכוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל.

תק' תשי"ח-1958

14א. בתביעה למזונות ובכל הליך בה, יהיה התובע פטור מאגרה; אך אם נצטווה בעל הדין שכנגד לשלם את הוצאות המשפט, יהיה אותו בעל דין חייב באגרה החלה בעד תביעה לפי סכום המזונות החדשי כפי שנפסק. סכום האגרה ייחשב כחוב לפי פסק דין שניתן לטובת המדינה.

אגרת התביעה למזונות תק' תשכ"ב-1962

15. (א) בתקנה זו "הכתב העיקרי" - הכתב של התובענה, הענין או ההליך.

דחיית תשלומה של אגרה

(ב) רצה בעל דין לטעון בכל תובענה, ענין או הליך שאין ביכלתו לשלם את האגרה או חלק ממנה, יצרף לכתב העיקרי, בשעת הגשתו לבית הדין, בקשה לועדה לדחיית תשלום האגרה.

(ג) הוגשה בקשה כאמור והועדה נוכחת, שאין ביכלתו של המבקש לשלם את האגרה או חלק ממנה - ותעודה של לשכת סעד משפטי תשמש ראיה לכאורה על כך - והיא סבורה שיש למבקש סיכוי להצליח בתובענה, בענין או בהליך, תהיה רשאית -

תק' תשי"ח-1958

(1) לדחות את תשלום האגרה או חלק ממנה;

(2) להגביל את דחיית תשלומה של האגרה לאותה תביעה שבתובענה או לאותו ענין או הליך, או לאותו חלק מהם, הנראים לה כסבירים מבחינת סיכויי ההצלחה של המבקש;

(3) להרשות את תשלומה של האגרה או כל חלק ממנה, בשיעורים תוך מהלך המשפט.

(ד) (בוטלה).

תק' תשי"ח-1958

(ה) סירבה הועדה לבקשה, כולה או מקצתה, רשאית היא באותו מעמד להרשות למבקש לשלם את האגרה שתשלומה לא נדחה תוך הזמן שתקבע, ובלבד שלא יעלה על חמישה עשר יום, ומששולמה תוך אותו זמן, יראו את התשלום כאילו נעשה ביום שבו הוגשה הבקשה.

(ו) סירבה הועדה לבקשה מבלי שהרשתה את תשלומה של האגרה תוך זמן קבוע, ולא שולמה באותו יום או שהרשתה את תשלומה תוך זמן קבוע והמבקש לא מילא אחר ההחלטה, ימחק בית הדין את הכתב העיקרי.

(ז) דחתה הועדה את תשלומה של חלק מהאגרה ואותו חלק מהאגרה שתשלומה לא נדחה לא שולם באותו יום או תוך הזמן שנקבע, ימחק בית הדין את הכתב העיקרי.

(ח) הגבילה הועדה את דחיית תשלומה של האגרה כאמור בתקנת משנה (ג) פסקה (2), יגיש המבקש כתב עיקרי מתוקן בהתאם להגבלה, או ישלם את ההפרש שבין האגרה המלאה והאגרה שתשלומה נדחה תוך הזמן שתקבע הועדה, ובלבד שלא יעלה על חמישה עשר יום, והכתב העיקרי המתוקן שהוגש תוך זמן שנקבע, יראו אותו כאילו הוגש ביום שבו הוגש הכתב העיקרי.

(ט) הורשה תשלומה של אגרה בשיעורים תוך מהלך המשפט ולא שולם שיעור בזמנו, רשאי בית הדין למחוק את הכתב העיקרי או, אם הראו לו טעם מספיק לכך, להאריך את זמן תשלומה של השיעור.

(י) נמחק כתב עיקרי לפי תקנות משנה (ו), (ז) ו-(ט), יראו אותו כאילו לא הוגש.

16. בכפוף לתקנות 15, 17, 19 ו-20 חייב כל מבקש דחיית תשלום אגרה שנעתרו לבקשתו, כולה או מקצתה, לשלם או להשלים את האגרה עד מלוא הסכום המגיע ממנו עם גמר הדיון בתובענה או בענין שאגרתו נדחתה, במלואה או בחלקה.

תשלום האגרה
שנדחתה

17. (א) נגמר הדיון בתובענה, בענין או בהליך, רשאי החייב בתשלום אגרה או בחלק ממנה לבקש מאת הועדה לפטרו לחלוטין מהסכום שהוא חייב בו או מחלק ממנו.

פטור מאגרה שנדחתה

(ב) משהוגשה בקשה כאמור ונוכחה הועדה כי אין ביכולתו של המבקש לשלם את הסכום שהוא חייב בו, לא אותה שעה ולא תוך תקופה סבירה - רשאית היא לפטרו לחלוטין מתשלום הסכום שהוא חייב בו או מחלק ממנו.

תק' תשי"ח-1958

(ג) בתקנה זו ובתקנה 16 "גמר דיון" - לרבות ביטול, מחיקה, עיכוב הדיון והפסקות דיון.

18. הוראות תקנות 15, 16 ו-17 בדבר דחיית אגרה ופטור הימנה יחולו גם על הגשת ערעור או בקשה ועל כל הליך בהם, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

דחיה ופטור באגרת
ערעור ובקשות

19. מי שביקש דחיית אגרה על פי תקנות אלה ועד שנגמר המשפט או הערעור או ההליך, הכל לפי הענין, נעשה בר-יכולת לשלם את האגרה, יצווה בית הדין להפסיק את הליכי הדיון עד שישולמו כל האגרות שהמבקש נתחייב בהן במשפט, בערעור או בהליך.

מבקש דחיה שנעשה
בר-יכולת

20. לא שילם מבקש הדחיה את האגרות שתשלומן נדחה ולא עשה מיד למען הוצאה לפועל של פסק הדין, הצו או ההחלטה או של חלק מהם, יתן בית הדין צו בדבר תשלום האגרות על ידי מבקש הדחיה שיימסר עם העתק פסק הדין, הצו או ההחלטה למשרד ההוצאה לפועל לשם גבייתן ממבקש הדחיה או מבעל דינו, אם נצטווה אותו בעל דין לשלם את הוצאות התובענה או ההליך או הערעור.

גביית אגרות שנדחו

21. הממשלה וכל שהוסמך לייצגה פטורים מאגרת בית דין; אך אם נצטווה בעל הדין שכנגד לשלם את הוצאות המשפט, יהיו האגרות שהיה צריך לשלמן, אלמלא הוראות תקנה זו, חלק מהחוב בפסק הדין וכלולים בו ולאחר גבייתן ישולמו לבית הדין שנתן את פסק הדין.

דין האגרה בתובענות
הממשלה

22. (א) נדרש הליך או ענין על ידי האפוטרופוס הכללי, לא יידרש לשלם אגרה בעדם על פי תקנות אלה אם הגיש לבית הדין בשעת הדרישה הצהרה, כי ברכוש האדם המתנהל על ידיו ושלגביו נדרש ההליך או הענין אין כספים לתשלום האגרה; אולם חייב הוא בתשלום האגרה האמורה כשהגיעו לידי כספים כאמור.

פטור האפוטרופוס
הכללי

- (ב) הוראות התקנה 19 יחולו על תשלום אגרות כאמור, בשינויים המחוייבים לפי הענין.
23. בחישוב האגרה לפי הערכת שווי יראו כל שבר של עשר פרוטות כעשר פרוטות וכן ייזקף לחובה.
24. כל האגרות ייגבו על פי פסק דין, צו או החלטה אחרת שניתנו באותו משפט ממי שנתחייב בהן בהוצאות המשפט ובמידה שנתחייב כאמור ללא צורך בפסק מיוחד.
25. האגרות ששולמו בעד תובענות, ערעורים או הליכים במשפטים התלויים ועומדים בבית דין או בהוצאה לפועל ביום פרסום תקנות אלה ברשומות, יראו אותן כאילו שולמו כדין ובשיעור הראוי, אם שולמו לפי דרגת האגרות שהיתה נהוגה בשעת תשלומן.
26. לתקנות אלה ייקרא "תקנות הדיינים (אגרות), תשי"ז1957".

תוספת ראשונה

(תקנה 3)

הודעה תשס"ט-2008
ת"ט תשס"ט-2008

האגרה בשקלים חדשים

1. **נישואין**
- 223 (א) בקשה להיתר נישואין
- (ב) אישור פסק דין סופי להיתר נישואין על ידי נשיא בית הדין הרבני הגדול (כולל חתימת 100 רבנים)
- 310 (ג) בקשה להתיר סידור נישואין למעוברת או לאישה בתוך 90 ימים מיום מתן הגט או מיום מיתת הבעל
- 223 (ד) כל תביעה או בקשה בקשר לקיום או ביטול נישואין
- 223 (ה) בקשה לעיכוב נישואין
- (ו) אישור הסכם ממון לפי סעיף 2 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973
- 223 (ז) תביעת כתובה מעיזבון
- 310 (ח) בקשה לאישור רווקות או פנוי לצורך סידור נישואין
- 223
2. **שלום בית**
- 223 (א) תביעה לשלום בית כולל בקשות לצווים הנלווים לתביעה
- 223 (ב) הליך ביניים בנפרד מהתביעה
- (ג) כוללת התביעה תביעות כספיות, תוספת של $\frac{1}{2}\%$ מערך התביעה אך לא פחות מ-
- 223
3. **מזונות**
- (א) תביעת מזונות וכל הליך הקשור בתביעה שהגיש התובע, לרבות מזונות ילדים
- פטור מאגרה
- (ב) תביעה או בקשה לביטול פסק-דין בענין מזונות או להפחתת שיעור המזונות
- 223
4. **גירושין**
- (1) (א) תביעה לגירושין – כולל כריכת מזונות, החזקת ילדים וכל צווי העזר הנלווים
- 310 (ב) תביעה לחלוקת רכוש הכרוכה בגירושין
- 310 (ג) כוללת התביעה תביעות כספיות שאינן ניתנות להערכה בכסף
- 310

223	(ד) כוללת התביעה תביעה שניתן להעריכה בכסף – 1% מערך התביעה אך לא פחות מ-	
310	(ה) תביעה או בקשה לצו הפרדה בנוסף לתביעה העיקרית	
310	(ו) תביעה להכרזה כמורד(ת)	
223	(ז) הליך ביניים המוגש בנפרד מהתביעה	
223	(2) מתן תוקף פסק-דין להסכם גירושין – גם לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (לרבות הסכם בענין מזונות)	
223	(3) (א) בקשה לסידור גט, כאשר שני הצדדים נמצאים בארץ	
310	(ב) בקשה לסידור גט, כאשר אחד הצדדים נמצא בחוץ לארץ	
פטור מאגרה	(ג) סידור גט כאשר שני הצדדים נמצאים בארץ	
310	(ד) סידור גט על ידי שליח (בארץ) תוספת ל-(א)	
310	(ה) סידור גט מחוץ לבית הדין – תוספת ל-(א)	
223	(ו) בקשה למסירת גט שנשלח ממקום אחר	
310	(ז) בקשה למסירה מחוץ לבית הדין, של גט שנשלח ממקום אחר – תוספת ל-(ו)	
	(ח) נעשה הסדר מיוחד לסידור הגט או למסירתו ישולמו, בנוסף לאגרות האמורות, כל ההוצאות הכרוכות בהסדר זה.	
223	(4) (א) תעודת גירושין – לכל צד	
223	(ב) העתק מאושר של תעודת גירושין	
310	(5) (א) בקשה לאישור גירושין	
310	(ב) אישור גירושין שסודרו בארץ, תוספת ל-(א)	
310	(ג) אישור גירושין שסודרו בחוץ לארץ, תוספת ל-(א)	
פטור	(ד) בקשה וסידור גט של עיגון	
פטור	(ה) סידור גט שנעשה ביזמת בית הדין	
	חליצה	5.
פטור	בקשה לחליצה וסידורה	
	אפוטרופסות	6.
223	(א) בקשה למינוי אפוטרופוס לפסול דין או לקטין	
פטור	(ב) בקשה למינוי אפוטרופוס לפסול דין או לקטין לצורך משפט	
310	(ג) בקשה למינוי מנהל רכושו של נעדר	
פטור מאגרה	(ד) בקשת אפוטרופוס או מנהל למתן הוראות	
פטור מאגרה	(ה) בקשת הורה לקבלת אפוטרופסות ייחודית על קטין או בקשה למינוי אפוטרופוס נוסף	
	החזקת ילדים	7.
223	בקשה להחזקת ילדים	
	אימוץ	8.
223	בקשה לאימוץ, ובקשר עם האימוץ לאחר מתן צו אימוץ	
	(בוטל)	9.
	הקדשות	10.
223	(א) בקשה לכינון הקדש (כולל אישור שטר ההקדש)	
223	(ב) בקשה למנות מנהל הקדש	

223	(ג) בקשה להתנגד למינוי מנהל הקדש	
223	(ד) בעד מתן צו מינוי מנהל הקדש או צו לביטול מינוי מנהל הקדש	
310	(ה) בקשה לביטול הקדש	
310	(ו) בקשה לביטול מינוי מנהל הקדש	
פטור מאגרה	(ז) בקשת מנהל הקדש למתן הוראות	
	גירות	.11
310	(א) בקשה לגירות	
310	(ב) סידור גירות ללא הבדל במספר המתגיירים שבאותה משפחה, תוספת ל-(א)	
223	(ג) (1) תעודת גירות	
40	(2) העתק תעודת גירות	
פטור מאגרה	(ד) סידור גירות לחומרה	
	תביעות ממון	.12
40	(א) בקשה לדון בתביעה (לרבות תביעות לבוררות מוסכמת של דיינים בגימלאות)	
223	(ב) עם חתימת שטר הבוררות – נוסף על (א) – התובע בלבד	
40	(ג) פסק דין בתביעה, לרבות תביעה שכנגד – התובע בלבד	
	הזמנות ומשלוחים של כתבי בית דין והוצאות מיוחדות	.13
פטור מאגרה	(א) משלוח הזמנות לבעלי הדין או לעדים, ולענין פרט זה – דין משלוח מסמך בארץ כדין משלוח הזמנה	
	(ב) משלוח הזמנה או כתב בית דין מחוץ לארץ או שלא על ידי הדואר – בהסדר מיוחד – ישולמו כל ההוצאות הכרוכות בהסדר זה בידי המבקש.	
	גביית עדות והשבעות	.14
310	(א) גביית עדות מחוץ לבית הדין הדין בענין	
310	(ב) גביית עדות לשם העברתה לחוץ לארץ	
310	(ג) השבעה מחוץ לבית הדין הדין בענין	
310	(ד) השבעה לשם העברתה לחוץ לארץ	
	ערעורים	.15
223	(א) הודעת ערעור או ערעור שכנגד	
40	(ב) בקשה למתן רשות לערעור או בעד בקשה להארכת זמן הגשת ערעור	
223	(ג) הוחלט לדון בבקשה כבערעור עצמו, תוספת ל-(ב)	
	העתקים	.16
2	(א) העתק מפסק דין או מהחלטה, מפרוטוקול ומכל מסמך אחר, או חלק מהם	
2	(ב) אישור העתק מכל מסמך הנזכר ב-(א)	
	פסקי דין שניתנו בהעדר בעל דין –	.17
223	בקשה לביטול פסק דין שניתן על ידי בית דין רבני אזורי או על ידי בית הדין הגדול לערעורים שלא בפני בעל הדין	
פטור מאגרה	הוגשה הבקשה תוך חמישה עשר ימים מיום שהודע פסק הדין למבקש	
	צווי עיקול, צווי עיכוב וצווי מניעה	.18

223	(א) בקשה למתן צו עיקול, צו עיכוב נסיעה או צו מניעה (כולל מתן הצו)	
223	(ב) בקשה לביטול צו עיקול, צו עיכוב נסיעה או צו מניעה (כולל מתן הצו)	
223	(ג) בקשה לביטול הצו כאמור שניתן במעמד בעל דין אחד (כולל מתן הצו)	
	שונות	19.
1,104	(א) בקשה לרשיון לטוען רבני לפעול כמורשה	
310	(ב) בקשה להעביר תביעה או תיק מבית דין אחד למשנהו או מהרכב להרכב באותו בית דין	
223	(ג) בקשה לאשר זהות שמות במסמכים שונים	
	(ד) בקשה לדחות את תאריך הדיון או להקדימו, או לדחות תאריך הקראת פסק דין או להקדימו	פטור מאגרה
40	(ה) בקשה לאשר שהמבקש הוא צד למשפט	
310	(ו) בקשה לתיקון המצב האישי	
223	(ז) בקשה לתעודת רווקות	
223	(ח) בקשה לקביעת כשרות יוחסין או אבהות	
223	(ט) בקשה לאישור אלמנות	
223	(י) בקשה לאישור יהדות	
223	(יא) בקשה לאישור שהמבקש כהן או שאיננו כהן	
פטור	(יב) השלמת פקדונות במזומנים או בשטרות בהתאם לפסק הדין	
223	(יג) בקשה שלא נקבעה לה אגרה	
223	(יד) אישור חתימה על תצהיר שלא במהלך הדיון	
40	(טו) תצהיר בפני דיין לפי חוק שירות בטחון	

תוספת שניה
(תקנה א3)

הודעה תשס"ט-2008
ת"ט תשס"ט-2008

אגרת פרוטוקול
בשקלים חדשים

87	הליך לפי פרטים 4(א), 10(ה), 10(ו), 12(ב), 15(ג) לתוספת הראשונה	1.
62	הליך לפי פרטים 2(א), 3(א), 3(ב), 4(1)(ב), 4(1)(ג), 4(1)(ד), 4(1)(ו), 5(א), 7, 10(א), 10(ב), 10(ג), 14(ג), 14(ד), 19(1) לתוספת הראשונה	2.
פטור	כל הליך אחר הקבוע בתוספת הראשונה	3.

משה שפירא
שר הדתות

י"ז בסיון תשי"ז (16 ביוני 1957)

דיינים

תקנות הדיינים (עניינים שניתן לדון בהם בדיין אחד), תש"ן-1990

תוכן עניינים

2	Go	עניינים שיידונו בדיין אחד	סעיף 1
---	--------------------	---------------------------	--------

פרק 70

דיינים

תקנות הדיינים (עניינים שניתן לדון בהם בדיין אחד), תש"ן-1990⁽¹⁰⁾

בתוקף סמכותי לפי סעיף 8 לחוק הדיינים, תשט"ו-1955, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בעניינים דלהלן ידון בית דין רבני אזורי בדיין אחד:

עניינים שיידונו
בדיין אחד

(1) עניינים שלא על ריב —

(א) קבלת הצהרת אבהות מפי האיש והאשה; הצדדים יחתמו על הבקשה במעמד הדיין או יאשרו את דבר חתימתם בפניו;

(ב) בקשה משותפת לאישור הסכם ממון לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973;

(ג) בקשה לאישור צוואה מחיים, שניתן לאשרה לפי דין-תורה;

(ד) בקשה לאישור חלוקת עזבון בהסכמה, שניתן לאשרה לפי דין-תורה;

(ה) הזמנת בעלי דין ועדים וכפיית התייצבות לפי חוק בתי דין דתיים (כפיית ציות), תשט"ז-1956;

(ו) הטלת מאסר לפי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות), תשט"ז-1956, ולפי סעיף 2 לחוק בתי דין דתיים (מניעת הפרעה), תשכ"ה-1965, בעניינים שבית הדין דן בהם בדיין אחד;

(ז) עיכוב ביצוע פסק דין שניתן בדיין אחד.

(2) צווים לעיקול נכסים או לעיכוב יציאה מהארץ —

(א) מקרים בהם הוכח, להנחת דעתו של הדיין, כי קיים צורך דחוף לדון בענין;

(ב) ביטול צו לעיקול נכסים או צו לעיכוב יציאה מהארץ בתנאים שהוסכם עליהם בין הצדדים;

(10) פורסמו ק"ת תש"ן מס' 5267 מיום 17.5.1990 עמ' 614.

תוקנו ק"ת תשנ"ב מס' 5442 מיום 14.5.1992 עמ' 1066 — תק' תשנ"ב-1992.

(ג) ביטול צו לעיקול נכסים, שניתן על ידי אותו דיין בשבתו כדיין אחד.

(3) ענין שבעלי הדין הסכימו עליו שיידון בדיין אחד —

(א) ענין שבעלי הדין הסכימו עליו שידון בדיין אחד ובית הדין אישר שהענין ראוי, לפי דין תורה, להיות נדון בדיין אחד.

(4) ענייני סדר ומינהל —

(א) קביעת מועדים לדיון ודחייתם;

(ב) מינוי אפוטרופוס לדין;

(ג) הוראות בדבר המצאת כתבי דין, לרבות תחליף המצאה;

(ד) הוראות בדבר פרסום הודעות והזמנות ופטור מחובת פרסום;

(ה) קביעת סדר הדיון, זימון עדים, סיכומים ומועדים להגשת כתבי דין;

תק' תשנ"ב-1992

(ו) מתן אישורים בקשר לדיון;

(ז) אישור בקשות לעיון בתיק.

(5) עניינים הנדונים במעמד צד אחד —

(א) מתן צווים זמניים בעניינים דחופים הנידונים בשלושה, לפני שנקבע להם הרכב, אם הוכח לדיין כי השהיית הדיון עלולה לגרום למבקש הצו נזק שאין לו תקנה או נזק חמור;

(ב) אישור וקיום מסמכים שאינם בבחינת פסק דין.

תק' תשנ"ב-1992

זבולון המר
השר לעניני דתות

כ"ד בניסן תש"ן (19 באפריל 1990)

דיינים

תקנות הטוענים הרבניים, תשס"א-2001

תוכן ענינים

2	Go	ייחוד פעולות	סעיף 1
2	Go	מתן רישיון	סעיף 2
2	Go	ללא כותרת	סעיף 3
2	Go	תוקף הרישיון	סעיף 4
3	Go	פטור מבחינות	סעיף 5
3	Go	חידוש הרישיון	סעיף 6
3	Go	סייגים לקבלת רישיון	סעיף 7
3	Go	כבוד המקצוע	סעיף 8
3	Go	החובה כלפי הלקוח וכלפי בית דין	סעיף 9
38	Go	סייג לייצוג בשל עילת פסלות דין	סעיף 9א
3	Go	איסור פרסומת	סעיף 10
3	Go	איסור שידול לשם השגת עבודה	סעיף 11
3	Go	שימוש בתארים	סעיף 12
4	Go	איסור שותפות	סעיף 13
4	Go	איסור העסקה	סעיף 14
4	Go	כללי אתיקה	סעיף 15
4	Go	עבירות משמעת	סעיף 16
34	Go	שיפוט משמעתי	סעיף 17
35	Go	בית דין משמעתי	סעיף 18
35	Go	סדרי דין	סעיף 19
35	Go	כהונת חברי בית הדין המשמעתי	סעיף 20
35	Go	פקיעת כהונה	סעיף 21
35	Go	החלטות בית הדין המשמעתי	סעיף 22
37	Go	סמכות ענישה	סעיף 23
37	Go	ערעור	סעיף 24
37	Go	הרשעה בפלילים של טוען רבני	סעיף 25
37	Go	מגיש הקובלנה	סעיף 26
37	Go	השעייה זמנית	סעיף 27
38	Go	ערעור	סעיף 28
38	Go	פרשנות	סעיף 29
38	Go	ביטול	סעיף 30

דיינים

תקנות הטוענים הרבניים, תשס"א-2001*

- בתוקף סמכותי לפי סעיף 27 לחוק הדיינים, תשט"ו-1955 (להלן — החוק), לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הרבני הגדול ועם שר המשפטים, אני מתקין תקנות אלה:
1. *מי שאיננו עורך דין לא ייצג בפני בתי הדין הרבניים אדם אחר, לא יטען ולא יעשה כל פעולה אחרת בשמו, דרך עיסוק או בתמורה, אף שלא בדרך עיסוק, אלא אם כן קיבל רישיון של טוען רבני לפי תקנות אלה (להלן — הרישיון).
2. * (א) נשיא בית הדין הרבני הגדול ייתן רישיון למי שנתקיימו בו תנאים אלה:
- (1) הוא תושב ישראל;
- (2) הוא למד, לאחר שמלאו לו 18 שנה, באחד מאלה:
- (א) ישיבה, במשך ארבע שנים לפחות;
- (ב) מוסד חינוכי, שהכיר בו לענין זה, בית הדין הרבני הגדול, במשך שלוש שנים לפחות, והוא זכאי לתעודת גמר של המוסד החינוכי;
- (3) עמד בבחינות שערכה ועדה בוחנת שמינה נשיא בית הדין הגדול כולל בחינה בתחום המעשי של המקצוע;
- (4) מבחינת אופיו ואורח חייו, הוא ראוי לשמש טוען רבני;
- (5) (נמחקה).
- (ב) הועדה הבוחנת, כאמור בתקנת משנה (א)(3), לא תבחן מי שלא השלים שלוש שנות לימוד בישיבה או שתי שנות לימוד במוסד חינוכי, כמשמעותו בתקנת משנה (א)(2)(ב).
3. * (בוטלה).
4. * תוקפו של רישיון יהיה לחמש שנים, לפי הלווח העברי, החל באחד בתשרי של שנת הוצאתו; ואולם רשאי בית הדין הרבני הגדול לבטל את הרישיון בכל עת, לפני תום תקופת תוקפו, אם הוכח לו כי בעל הרישיון הוא בגדר האנשים שתקנה 7 חלה עליהם, ובלבד שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את דברו.
5. * (א) בית הדין הרבני הגדול רשאי לפטור מהבחינות הנערכות לפי תקנה 2(3), כולן או מקצתן —
- (1) מי שכשיר להתמנות לדיין;
- (2) מי שכשיר להיבחר לרב עיר.
- (ב) מי שעבר בהצלחה בחינה בדיונות, ניתן לפוטרו מבחינה באותו חומר שנבחן בו.
6. * (א) הרישיון יחודש בתום תקופת תוקפו, אם הגיש בעל הרישיון בקשה בכתב לנשיא בית הדין הרבני הגדול, בתנאי שהמבקש הוא תושב ישראל ואיננו בגדר האנשים

* פורסמו ק"ת תשס"א מס' 6107 מיום 5.6.2001 עמ' 828.

חוקנו ק"ת תשס"ג מס' 6208 מיום 21.11.2002 עמ' 181; ר' שם לענין תחילה.

ק"ת תשס"ה: מס' 6347 מיום 16.11.2004 עמ' 142 — תק' תשס"ה-2004; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן. [מס' 6352 מיום 14.12.2004 עמ' 207 — תק' תשס"ה-2004; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן. חזרה על אותו התיקון]

² מי שעבר תחילת תיקון תשס"ג-2002 סיים את כל הבחינות שדרשה הועדה הבוחנת, יהיה פטור מבחינה בתחום המעשי של המקצוע כאמור בתקנת משנה זו.

שסעיף 7 חל עליהם.

(ב) המבקש חידוש רישיון, לא יידרש לעמוד שוב בבחינות האמורות בתקנה 2(3), אם הוגשה הבקשה בתוך עשר שנים, מיום שפקע תוקפו של הרישיון הקודם.

7. *לא יהיו זכאים לקבלת רישיון או לחידושו —

סייגים לקבלת רישיון

(1) מי שהורשע בעבירה, שמחמת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת בית הדין הרבני הגדול לשמש כטוען רבני;

(2) מי שמבחינת אופיו ואורח חייו איננו ראוי, לדעת בית הדין הרבני הגדול, לשמש טוען רבני, ובתנאי שניתנה לו הזדמנות להשמיע את דבריו;

(3) טוען רבני שבית הדין המשמעתי פסל או השעה לפי תקנה 23 — למשך תקופת הפסילה או ההשעיה.

8. *טוען רבני ישמור על כבוד המקצוע וימנע מכל דבר העלול לפגוע בכבוד המקצוע של טוען בפני בתי דין רבניים.

כבוד המקצוע

9. *טוען רבני יפעל במילוי תפקידו לטובת שולחו, בנאמנות ובמסירות ויעזור לבית הדין הרבני בעשיית משפט צדק.

החובה כלפי הלקוח וכלפי בית דין

9א. *א (א) התבקש טוען רבני לקבל על עצמו לייצג צד בהליך בבית הדין, ויש לו יסוד להניח כי קבלת הייצוג תביא לכך שהדיין שנקבע לדון באותו הליך לא ישב בדיון בשל התקיימות עילה מעילות הפסלות המפורטות להלן, לא יקבל על עצמו את הייצוג אלא אם כן ההליך הוא הליך קשור להליך קודם שבו ייצג הטוען הרבני את אותו צד או שבית הדין התיר את הייצוג לפי בקשה שהגיש הטוען הרבני:

סייג לייצוג בשל עילת פסלות דיון תק' תשס"ה-2004

(1) הדיין שנקבע לדון בהליך הוא בן משפחה של הטוען הרבני או שקיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת;

(2) לדיין הדן בהליך או לבן משפחה מדרגה ראשונה של הדיין יש ענין כספי ממשי או ענין אישי ממשי בטען הרבני.

(ב) לענין תקנה זו —

"בן משפחה" — בן זוג, הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח, סב, נכד וכן ילד או בן זוג של כל אחד ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של הדיין או שהדיין היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"בן משפחה מדרגה ראשונה" — בן זוג, הורה, ילד, אח וכן ילד או בן זוג של כל אחד מאלה ולרבות מי שהיה אפוטרופוס או מי ששימש משפחה אומנת של הדיין או שהדיין היה אפוטרופוסו או שימש משפחה אומנת שלו;

"הליך קשור", ביחס להליך קודם — ערעור או בקשת רשות ערעור על הליך קודם, או הליך אחר הקשור קשר ישיר להליך קודם והנוגע לאותה מסכת עובדתית.

10. *טוען רבני לא יעשה לעצמו פרסומת כעוסק במקצוע טוען רבני אלא במידה המותרת לעורך דין.

איסור פרסומת

11. *לא ישדל טוען רבני, בעצמו או על ידי אחר, כל אדם, למסור לידי עבודה מקצועית.

איסור שידול לשם השגת עבודה שימוש בתארים

12. *טוען רבני ישתמש לציון מקצועו בתואר "טוען רבני" או בתרגום לועזי מקביל לתואר זה בלבד; אין בהוראה זו כדי למנוע מטוען רבני להשתמש בתואר "רב", אם הוסמך לרבנות בידי הרבנות הראשית לישראל, או בתואר אקדמאי או בתואר שדין אחר מתיר את השימוש בו.

13. *טוען רבני לא יעסוק במקצועו, בשותפות עם אדם שאינו טוען רבני, ולא ישתף אדם כזה בהכנסותיו, בתמורה בעד שירותים, סיוע או תועלת אחרת לעסקו.

איסור שותפות

14. *טוען רבני לא יעסיק במשרדו טוען רבני או עורך דין שרישיונו נשלל ממנו, בתקופת שלילת הרישיון. איסור העסקה
15. *א) טוען רבני שהוא חבר מועצה ברשות מקומית או מועצה דתית או שטרם חלפה שנה מאז חדל להיות חבר בה — כללי אתיקה
- (1) לא יתייצב בשם שולחו בפני המועצה, לא ייצגו ולא יפעל בשמו בפניה;
- (2) לא ייצג את שולחו בכל ענין שבפני בית הדין, ועדה או גוף שיפוטי או מעין שיפוטי אחר, אם המועצה היא צד לאותו הליך;
- (3) לא ישתתף בדיון ובהצבעה בישיבות המועצה כאשר הענין העומד לדיון או להצבעה נוגע לאדם או לגוף שהוא מייצגם בגדר תפקידו המקצועיים.
- (ב) הוראות תקנת משנה א(1) ו-2 יחולו גם על —
- (1) טוען רבני שהוא שותפו, מעבידו או עובדו של טוען רבני הנזכר בראש תקנת משנה א);
- (2) טוען רבני שהוא רב המקבל משכורת ממועצה דתית או מרשות מקומית.
- ג) כללי האתיקה המקצועית, כפי שקבעה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין, לפי סעיף 109(4) לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, יחולו על טוען רבני, בשינויים המחויבים בהתאם לתקנות אלה.
16. *אלה עבירות משמעת: עבירות משמעת
- (1) הפרת הוראה מהוראות התקנות 8 עד 15 או של דין אחר המטיל חיוב או איסור על טוען רבני, בקשר למקצועו;
- (2) כל מעשה או מחדל שאינו הולם את מקצוע הטוען בפני בתי דין רבניים.
17. *כל טוען רבני יהיה נתון לשיפוטו של בית דין משמעתי. שיפוט משמעתי
18. *א) בית הדין המשמעתי ידון בהרכב של שלושה: דיין, טוען רבני ונציג ציבור, או דיין ושני טוענים רבניים, הכל כפי שנשיא בית הדין הרבני הגדול יקבע, לכל ענין. בית דין משמעתי
- (ב) בית הדין הרבני הגדול, בהרכב של חמישה דיינים לפחות, ימנה את הדיינים שיכהנו בבית הדין המשמעתי; הטוענים הרבניים ימונו, מתוך רשימה של טוענים רבניים שיגיש המנהל לבית הדין הגדול; נציג הציבור ימונה על ידי השר לעניני דתות (להלן — השר).
- ג) הדיין יהיה אב בית הדין המשמעתי.
- ד) הודעה על חברי בית הדין המשמעתי תפורסם ברשומות.
19. *א) בית הדין הרבני הגדול יקבע כללים לסדרי הדין בבית הדין המשמעתי; הכללים כאמור יפורסמו ברשומות. סדרי דין
- (ב) ענין שלא נקבעו לגביו סדרי דין, יקבע בית הדין המשמעתי את סדרי הדין בו.
20. *א) תקופת כהונתם של חברי בית הדין המשמעתי תהיה שלוש שנים מיום מינוים. כהונת חברי בית הדין המשמעתי
- (ב) חבר בית הדין המשמעתי שהחל לדון בענין פלוני רשאי לסיימו גם לאחר שתמה תקופת כהונתו, אלא אם כן הושעה מכהונתו או הועבר מתפקידו לפי סעיפים 22 עד 23 לחוק, או במקרה של טוען רבני, אם הושעה או נפסל לפי תקנה 23.

(ג) נבצר מחבר בית הדין המשמעותי, זולת אב בית הדין, להשתתף בדיון או להמשיך בו, יכול נשיא בית הדין הגדול למנות אחר במקומו והדיון יימשך, מהשלב שבו הופסק.

(ד) נבצר מחבר בית הדין המשמעותי, זולת אב בית הדין, להשתתף בישיבה, יכול אב בית הדין על אף האמור בתקנה 18(א), להחליט שהישיבה תתקיים לפני שני חברי בית הדין הנותרים, ובלבד שלא ייגרם עיוות דין, הכל אם לא החליט אב בית הדין על דחיית הדיון.

21. *כהונת חבר בית הדין המשמעותי תפקע באחת מאלה:

פקיעת כהונה

(1) בתום תקופת כהונתו;

(2) בהתפטרותו, על ידי מסירת כתב התפטרות לנשיא בית הדין הגדול;

(3) אם נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;

(4) הוגשה נגד הדיין קובלנה לפי סעיף 21 לחוק, או הוגש נגדו כתב אישום, או הורשע בעבירה ונשיא בית הדין הרבני הגדול החליט, שאין הוא ראוי לכהן בבית הדין המשמעותי;

(5) הוגשה נגד הטוען הרבני קובלנה לפי תקנה 26, או הוגש נגדו כתב אישום, או הורשע בעבירה והמנהל קבע שאין הוא ראוי לכהן כחבר בית הדין המשמעותי;

(6) הוגש נגד נציג הציבור כתב אישום, או הורשע בעבירה והשר החליט, שאין הוא יכול לכהן בבית הדין המשמעותי.

22. *נחלקו דעות חברי בית הדין, תכריע דעת הרוב; אין רוב לדעה אחת, תכריע הדעה שלדעת אב בית הדין מקילה עם הנאשם; אולם אם לא היה רוב דעות לגבי סוג העונש או מידתו או מידת ההשעיה הזמנית, רואים את חבר בית הדין שהציע את סוג העונש, את מידת העונש או את ההשעיה הזמנית החמורים ביותר, כאילו הצטרף לדעתו של חבר בית הדין שהציע את ההצעה הקרובה ביותר להצעתו.

החלטות בית הדין המשמעותי

23. * (א) בית הדין המשמעותי יהיה מוסמך להטיל על טוען רבני עונשים כמפורט להלן:

סמכות ענישה

(1) אזהרה;

(2) נזיפה;

(3) חיוב בשל כל עבירת משמעת שהורשע בה, בתשלום קנס בסכום שלא יעלה על 25,000 שקלים חדשים, שישולם לקרן העגונות או לאוצר המדינה, הכל לפי שיקול דעת בית הדין;

(4) השעיה לתקופה קצובה, שלא תעלה על 5 שנים;

(5) פסילה לצמיתות לשמש טוען רבני.

(ב) הטיל בית הדין המשמעותי עונש של השעיה או פסילה, רשאי הוא להורות בגזר הדין, שהעונש כולו או מקצתו יהיה על תנאי; מי שנידון להשעיה או לפסילה על תנאי —

(1) לא יישא את עונשו, אלא אם כן עבר בתוך התקופה שנקבעה בגזר הדין, שלא תעלה על שלוש שנים, עבירת משמעת לפי תקנות אלה (להלן — עבירה נוספת) שקבע בית הדין בגזר הדין, והורשע בשלה בתוך תקופת התנאי או לאחריה;

(2) תקופת התנאי תתחיל מיום גזר הדין ואם הנידון נושא, באותה עת, עונש השעיה, מיום תום אותה השעיה;

(3) אם הורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית הדין המשמעותי על הפעלת ההשעיה או הפסילה על תנאי.

(ג) בית הדין המשמעתי רשאי —

- (1) להרשיע טוען רבני בשל עבירת משמעת ולא להטיל עליו עונש;
(2) לחייב טוען רבני שהורשע בשל השגת שכר בנסיבות המהוות עבירת משמעת, בהחזרת השכר, כולו או מקצתו;

(3) לחייב טוען רבני, בשל כל עבירה שהורשע בה, בתשלום פיצויים בסכום שלא יעלה על 25,000 שקלים חדשים, שישולם בשלמותו או בחלקו למתלונן או לאוצר המדינה, הכל לפי שיקול דעת בית הדין.

(ד) הטיל בית הדין המשמעתי, בפסק דינו, על טוען רבני השעיה או פסילה, יפורסם הדבר ברשומות ובעיתון יומי שקבע בית הדין.

(ה) חיובו של טוען רבני בתשלומים לפי תקנת משנה (א)(3) או (ג)(2) ו-(3) ניתן להוצאה לפועל, כמו פסק דין של בית דין רבני.

24. *פסק דין של בית הדין המשמעתי, יהיה נתון לערעור בפני בית הדין הרבני הגדול.

25. *א) טוען רבני שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי, בפסק דין סופי בשל עבירה פלילית, רשאי בית הדין המשמעתי, לפי בקשת המנהל, להטיל עליו את אחד העונשים האמורים בתקנה 23, אם ראה שמפאת חומרתה או נסיבותיה מן הראוי לעשות כן.

ב) בית משפט ובית דין צבאי שהרשיע טוען רבני בשל עבירה פלילית, ימציא למנהל, באמצעות היועץ המשפטי לממשלה, העתק מפסק הדין, למעט בעבירות המנויות בצו לשכת עורכי הדין (עבירות שלגביהן לא יחול סעיף 77 לחוק), תשכ"ח-1968.

26. *קובלנה נגד טוען רבני בשל עבירת משמעת, תוגש על ידי מנהל בתי הדין הרבניים או בא כוחו, או על ידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, בין ביוזמתם הם ובין על פי תלונת אדם אחר.

27. *א) הוגשה קובלנה נגד טוען רבני, בפני בית הדין המשמעתי, יהיה בית הדין המשמעתי מוסמך להשעותו זמנית מלהופיע לפני בתי הדין, עד לתום ההליכים המשמעתיים, אם הוא סבור שבנסיבות הענין אין הטוען הרבני ראוי להופיע לפני בתי הדין הרבניים, ובלבד שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו.

ב) טוען רבני שהורשע בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית הדין המשמעתי, אם ראה שמפאת חומרתה או נסיבותיה מן הראוי לעשות כן, להשעותו זמנית מלהופיע לפני בתי הדין, עד להכרעה סופית בבקשת המנהל לפי תקנה 25(א); לא הוגשה בקשה כאמור בתוך 30 ימים מהיום שפסק הדין נעשה סופי, או בוטלה ההרשעה, בטלה ההשעיה הזמנית.

ג) טוען רבני שהוגש נגדו כתב אישום בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה פלילית, רשאי בית הדין המשמעתי, אם ראה שמפאת חומרת העבירה המיוחסת לטוען רבני או נסיבותיה ראוי לעשות כן, להשעותו זמנית מלהופיע לפני בתי הדין, עד להכרעת דינו בבית המשפט או בבית הדין הצבאי.

ד) לא תינתן החלטה בדבר השעיה זמנית של הטוען הרבני, אלא אם כן ניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו בפני בית הדין המשמעתי.

ה) החליט בית הדין המשמעתי להשעות את הטוען הרבני כאמור, יהיה הטוען הרבני רשאי להגיש בקשה לבית הדין המשמעתי לעיון חוזר.

ו) טוען רבני יוכל לערער על החלטת בית הדין המשמעתי שלא לבטל את ההשעיה, לפני בית הדין הגדול לערעורים, בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהודע לו על החלטה.

28. *על פסק דין של בית הדין המשמעתי, רשאי טוען רבני לערער לפני בית הדין הרבני הגדול, בתוך שלושים ימים מיום שהודע לו פסק הדין. ערעור
29. *כל מקום בתקנות אלה שנאמר בו "טוען רבני", אף טוענת רבנית במשמע, וכל מקום שנאמר בו "בית הדין הגדול" הכוונה לרוב מניינם של חברי בית הדין הגדול ובתוכם נשיא בית הדין הגדול. פרשנות
30. *תקנות הטוענים הרבניים, תשכ"ה-1967 — בטלות. ביטול

אשר אוחנה
השר לעניני דתות

כ"ט בניסן תשס"א (22 באפריל 2001)

יחסי ממון בין בני זוג

חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

3	Go	פרק ראשון : הסדר מוסכם	
2	Go	הסכם ממון	1 סעיף
2	Go	אישור ואימות	2 סעיף
3	Go	פרק שני : הסדר איזון המשאבים	
2	Go	תחולת ההסדר	3 סעיף
2	Go	העדר תוצאות במשך הנישואין	4 סעיף
3	Go	הזכות לאיזון בפקיעת הנישואין	5 סעיף
35	Go	הקדמת המועד לאיזון המשאבים	5א סעיף
3	Go	מימוש הזכות לאיזון	6 סעיף
35	Go	מכירת דירת מגורים של בני הזוג	6א סעיף
3	Go	הרחבת בסיס האיזון	7 סעיף
3	Go	סמכויות מיוחדות	8 סעיף
3	Go	ראיות	9 סעיף
3	Go	עסקאות בזכות לאיזון	10 סעיף
4	Go	פרק שלישי : הוראות לכל הסדר	
3	Go	אמצעים לשמירת זכויות	11 סעיף
3	Go	אישור לפעולה טעונת הסכמה	12 סעיף
5	Go	פרק רביעי : הוראות שונות	
4	Go	החוק ובתי הדין	13 סעיף
4	Go	הוראות מעבר	14 סעיף
4	Go	משפט בינלאומי פרטי	15 סעיף
4	Go	תיקון חוק הירושה	16 סעיף
34	Go	שמירת זכויות ודינים	17 סעיף
35	Go	ביצוע ותקנות	18 סעיף
35	Go	תחילה	19 סעיף

יחסי ממון בין בני זוג

חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973*

פרק ראשון: הסדר מוסכם

1. הסכם בין בני זוג המסדיר יחסי ממון שביניהם (להלן – הסכם ממון), ושינוי של הסכם כזה, יהיו בכתב. הסכם ממון
2. (א) הסכם ממון טעון אישור בית המשפט לענייני משפחה (להלן – בית המשפט) או בית הדין הדתי שלו סמכות השיפוט בענייני נישואין וגירושין של בני הזוג (להלן – בית הדין), וכן טעון שינוי של הסכם כזה אישור כאמור. אישור ואימות (תיקון מס' 3) תשנ"ה-1995
- (ב) האישור לא יינתן אלא לאחר שנוכח בית המשפט או בית הדין, שבני הזוג עשו את ההסכם או את השינוי בהסכמה חפשית ובהבינם את משמעותו ואת תוצאותיו.
- (ג) בהסכם ממון שנכרת לפני הנישואין או בשעת עריכתם, יכול אימות רושם הנישואין לבוא במקום אישור בית המשפט או בית הדין.
- (ג1) הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין יכול שיאומת בידי נוטריון לפי חוק הנוטריונים, תשל"ו-1976, ובלבד שהנוטריון נוכח שבני הזוג הניצבים בפניו עשו את ההסכם בהסכמה חופשית ובהבינם את משמעותו ותוצאותיו. (תיקון מס' 2) תשנ"ה-1995
- (ד) הסכם בין בני הזוג שאושר בפסק דין להתרת נישואין על ידי בית הדין, דינו כדין הסכם ממון שאושר לפי סעיף זה; בחוק זה, "התרת נישואין" – לרבות גירושין, ביטול נישואין, הכרזה שהנישואין בטלים מעיקרם או פירוד לפי דין דתי שאינו מאפשר גירושין. (תיקון מס' 4) תשס"ח-2008

פרק שני: הסדר איזון המשאבים

3. (א) לא עשו בני הזוג הסדר ממון, ואם עשו – במידה שההסכם אינו קובע אחרת, יראום כמסכימים להסדר איזון המשאבים לפי פרק זה, ויראו הסדר זה כמוסכם בהסכם ממון בעל תוקף שנתמלאו בו הוראות סעיף 2.
- (ב) בני זוג שלא ביקשו אימות של הסכם ממון בהתאם לסעיף 2(ג), יסביר להם רושם הנישואין לפני עריכתם את תכנו ומשמעותו של סעיף קטן (א).
4. אין בכריתת הנישואין או בקיומם כשלעצמם כדי לפגוע בקנינים של בני הזוג, להקנות לאחד מהם זכויות בנכסי השני או להטיל עליו אחריות לחובות השני.
5. (א) עם התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג (בחוק זה – פקיעת הנישואין) זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג, למעט – (1) נכסים שהיו להם ערב הנישואין או שקיבלו במתנה או בירושה בתקופת הנישואין; תחולת הסדר

* פורסם [ס"ח תשל"ג מס' 712](#) מיום 3.8.1973 עמ' 267 ([ה"ח תשכ"ט מס' 849](#) עמ' 333).

חוקן [ס"ח תשנ"ן מס' 1313](#) מיום 4.4.1990 עמ' 118 ([ה"ח תשנ"ן מס' 1977](#) עמ' 124) – תיקון מס' 1; ר' סעיף 3 לענין הוראות מעבר.

[ס"ח תשנ"ה מס' 1506](#) מיום 24.2.1995 עמ' 136 ([ה"ח תשנ"ד מס' 2245](#) עמ' 212) – תיקון מס' 2.

[ס"ח תשנ"ה מס' 1537](#) מיום 7.8.1995 עמ' 398 ([ה"ח תשנ"ה מס' 2330](#) עמ' 153) – תיקון מס' 3 בסעיף 21 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995; ר' סעיף 27 לענין הוראות מעבר. ת"ט דפוס [ס"ח תשנ"ו מס' 1600](#) מיום 10.9.1996 עמ' 387 – פריט 6(2).

[ס"ח תשס"ט מס' 2186](#) מיום 12.11.2008 עמ' 18 ([ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 163](#) עמ' 240) – תיקון מס' 4; ר' סעיף 8 לענין תחולה והוראות מעבר.

(2) גימלה המשתלמת לאחד מבני הזוג על-ידי המוסד לביטוח לאומי, או גימלה או פיצוי שנפקדו או המגיעים על פי חיקוק לאחד מבני-הזוג בשל נזק גוף, או מוות;

(תיקון מס' 1)
תש"ן-1990

(3) נכסים שבני הזוג הסכימו בכתב ששוויים לא יאוזן ביניהם.

(ב) בפקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג יבואו, לענין הזכות, לאיזון המשאבים, יורשיו במקומו.

(ג) בסעיף זה, "כלל נכסי בני הזוג" – לרבות זכויות עתידיות לפנסיה, פיצויי פרישה, קרנות השתלמות, קופות תגמולים וחסכונות.

(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008

5א. (א) הזכות לאיזון משאבים לפי סעיף 5 תהיה לכל אחד מבני הזוג אף בטרם פקיעת הנישואין אם הוגשה בקשה לביצועו של הסדר איזון משאבים לפי פרק זה והתקיים אחד מהתנאים המפורטים להלן:

הקדמת המועד לאיזון המשאבים
(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008

(1) חלפה שנה מיום שנפתח אחד מההליכים האלה:

(א) הליך להתרת נישואין;

(ב) תביעה לחלוקת רכוש בין בני הזוג, לרבות תביעה לפירוק שיתוף במקרקעין המשותפים לבני הזוג לפי חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, תביעה לפסק דין הצהרתי בדבר זכויות בני הזוג ברכוש, בקשה לביצוע הסדר איזון משאבים לפי פרק זה או בקשה לפי סעיף 11;

(2) קיים קרע בין בני הזוג או שבני הזוג חיים בנפרד אף אם תחת קורת גג אחת במשך תקופה מצטברת של תשעה חודשים לפחות מתוך תקופה רצופה של שנה; בית המשפט או בית הדין רשאי לקצר את התקופה האמורה בפסקה זו אם ניתנה החלטה שיפוטית המעידה על קיומו של קרע בין בני הזוג.

(ב) בית המשפט או בית הדין רשאי בהחלטה מנומקת בכתב, לקצר את התקופות האמורות בסעיף קטן (א) או, אם הוגשה בקשה לביצוע הסדר איזון משאבים לפי פרק זה ומצא בית המשפט או בית הדין כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת, להקדים את המועד לביצוע ההסדר אף אם לא התקיימו הוראות סעיף קטן (א), בהתקיים אחד מאלה:

(1) ניתן כלפי בן הזוג של המבקש צו הגנה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, צו לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001, או צו הרחקה להבטחת מדור שקט, והכל בדיון שנקבע למעמד שני הצדדים;

(2) הוגש כתב אישום נגד בן הזוג של המבקש הכולל אישום בעבירת אלימות שבוצעה במבקש או בילדו;

(3) בית משפט ציווה על מעצרו של בן הזוג של המבקש לאחר ששוכנע כי קיים חשד סביר שהוא עבר עבירת אלימות שבוצעה במבקש או בילדו וכי קיים יסוג סביר לחשש שהוא יסכן את ביטחונם, או ציווה על שחרורו ממעצר בנסיבות האמורות, בתנאים המפורטים בסעיף 1' לפרק ב' בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, אם קבע כי התנאים, כולם או חלקם, נועדו להגן על המבקש או על הילד.

(ג) בית המשפט או בית הדין שנתן פסק דין לאיזון המשאבים רשאי להתנות את ביצועו בהפקדת כתב הסכמה להתרת נישואין, לרבות כתב הסכמה למתן גט או לקבלת גט, מצד המבקש, בבית הדין או בבית המשפט המוסמך להתיר את נישואי בני הזוג.

(ד) בית המשפט או בית הדין שנתן פסק דין לאיזון המשאבים רשאי לעכב את ביצועו אם סבר כי המבקש פועל בחוסר תום לב בעניין התרת הנישואין; ואולם לא יראו סירוב של המבקש לוותר על זכויות שהוא או ילדו זכאים להן על פי דין, כחוסר תום לב.

(ה) בקשה לביצוע הסדר איזון משאבים לא תידחה או תימחק בשל כך שטרם חלפה שנה מיום שנפתח הליך כאמור בסעיף קטן (א)(1)(ב), ובית המשפט או בית הדין רשאי לעכב את הדיון בבקשה כאמור.

6. (א) לצורך איזון המשאבים לפי סעיף 5 יש לשום את נכסי כל אחד מבני הזוג, פרט לנכסים שאין לאזן שוויים; משווי הנכסים האמורים של כל בן-זוג יש לנכות את סכום החובות המגיעים ממנו, למעט חובות בקשר לנכסים שאין לאזן שוויים.

(ב) היה שוויים של נכסי בן הזוג האחד עולה על שוויים של נכסי השני, חייב האחד לתת לשני את מחצית ההפרש, אם בעין ואם בכסף או בשווה כסף.

(ג) באין הסכמה בין בני הזוג בשאלה מה מגיע מהאחד לשני או באיזו דרך יבוצע האיזון, יחליט בית המשפט או בית הדין לפי הנסיבות, ורשאי הא לקבוע מועדי הביצוע, הבטחתו ושאר תנאיו, לרבות תוספת ריבית במקרה של ארכה או סילוק בשיעורים.

(ד) בהחלטתו לפי סעיף קטן (ג) יתחשב בית-המשפט או בית-הדין בכל הנסיבות הקשורות במצבו הכלכלי של כל אחד מבני הזוג ובטובת ילדיהם הקטינים, ובאופן שימנע ככל האפשר –

מימוש הזכות לאיזון

(תיקון מס' 1)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(1) גרימת אובדן מקור פרנסה סבירה לאחד מבני הזוג;

(2) הפסקת קיומו או פגיעה בהמשך תפקודו התקין של תאגיד או של מקום עבודה אחר;

(3) פגיעה בצבירת הזכויות הסוציאליות של אחד מבני הזוג;

(4) פגיעה ברווחת ילדי בני הזוג הקטינים.

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

6א. ראה בית המשפט או בית הדין כי לצורך ביצוע איזון המשאבים יש למכור דירה המשמשת למגורי בני הזוג או למגורי ילדי בני הזוג הקטינים וכן הזוג המחזיק בהם, לא יורה על ביצוע המכירה והיא תעוכב, כל עוד לא נוכח בית המשפט או בית הדין כי לילדי בני הזוג הקטינים ולבן הזוג המחזיק בהם, יחדיו, נמצא הסדר מגורים אחר המתאים לצורכיהם, לרבות הסדר ביניים למגורים זמניים המתאים לצורכיהם, לתקופה שיקבע.

מכירת דירת מגורים של בני הזוג (תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

7. נכס שבן זוג הוציא או התחייב להוציא מרשותו בכוונה לסכל זכותו של בן זוגו לפי סעיף 5, ונכס שנתן או התחייב לתת במתנה – למעט מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין – רשאי בית המשפט או בית הדין לראותו, לצורך איזון המשאבים, כאילו הוא עדיין של אותו בן-זוג.

הרחבת בסיס האיזון

8. ראה בית המשפט או בית הדין נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, רשאי הוא, לבקשת אחד מבני הזוג – אם לא נפסק בדבר יחסי הממון בפסק דין להתרת נישואין – לעשות אחת או יותר מאלה במסגרת איזון המשאבים:

סמכויות מיוחדות (תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(1) לקבוע נכסים נוספים על המפורטים בסעיף 5 ששוויים לא יאזן בין בני הזוג;

(2) לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה מחצה על מחצה, אלא לפי יחס אחר שיקבע בהתחשב, בין השאר, בנכסים עתידיים, לרבות בכושר ההשתכרות של כל אחד מבני הזוג;

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(3) לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה לפי שוויים במועד איזון המשאבים, אלא לפי שוויים במועד מוקדם יותר שיקבע;

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(4) לקבוע שאיזון המשאבים לא יתייחס לנכסים שהיו לבני הזוג במועד איזון המשאבים אלא לנכסים שהיו להם במועד מוקדם יותר שיקבע.

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

9. ראייה על היות נכס בבעלותו או בהחזקתו של אחד מבני הזוג או על היותו רשום על

ראיות

שמו, אין בה בלבד כדי לצאת ידי נטל ההוכחה שיש למעט נכס זה מן הנכסים ששוויים יאוזן בין בני הזוג.

10. זכותו של בן זוג לאיזון המשאבים אינה ניתנת להעברה, לשיעבוד או לעיקול כל עוד אינו זכאי לממשה.

עסקאות בזכות לאיזון
(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

פרק שלישי: הוראות לכל הסדר

11. עשה אחד מבני הזוג פעולה שיש בה כדי לסכל זכות או זכות עתידה של בן הזוג השני על פי הסכם ממון או על פי הסדר איזון המשאבים, או שקיים חשש סביר שהוא עומד לעשות פעולה כזאת, רשאי בית המשפט או בית הדין, לפי בקשת בן הזוג השני, לנקוט אמצעים לשמירת הזכות האמורה, ובין השאר רשאי הוא לעשות אחת או יותר מאלה:

אמצעים לשמירת
זכויות

(1) לצוות על מתן ידיעות ועל מתן ערובה;

(2) לקבוע פעולות שיהיו טעונות הסכמת שני בני הזוג;

(3) לצוות על רישום הערה מתאימה בפנקס המתנהל על פי חוק שרשום בו נכס של אחד מבני הזוג.

12. היתה פעולה של אחד מבני הזוג טעונה, לפי הסכם ממון או לפי צו בהתאם לסעיף 11(2), הסכמת בן הזוג השני ואותו בן זוג סירב להסכים, רשאי בית המשפט או בית הדין לאשר את הפעולה אם ראה שהסירוב היה שרירותי; לא יכול היה בן הזוג השני להביע דעתו או שלא היתה אפשרות סבירה לברר דעתו, רשאי בית המשפט או בית הדין לאשר את הפעולה אם ראה שהיא לטובת המשפחה.

אישור לפעולה טעונה
הסכמה

פרק רביעי: הוראות שונות

13. (א) חוק זה אינו בא לשנות מסמכות שיפוטם של בתי הדין הדתיים.

החוק ובתי הדין

(ב) בענין שחוק זה דן בו ינהג גם בית דין דתי לפי הוראות חוק זה, זולת אם הסכימו בעלי הדין לפני בית הדין להתדיין לפי הדין הדתי.

14. סעיף 3 ושאר הוראות הפרק השני לא יחולו על בני זוג שנישאו זה לזה לפני תחילת חוק זה.

הוראות מעבר

15. על יחסי הממון בין בני זוג יחול חוק מושבם בשעת עריכת הנישואין, אולם רשאים הם בהסכם לקבוע ולשנות יחסים אלה בהתאם לחוק מושבם בשעת עשיית ההסכם.

משפט בינלאומי פרטי

16. בחוק הירושה, תשכ"ה-1965 –

תיקון חוק הירושה

(1) בסעיף 11(ב), אחרי "בבעלות משותפת של שניהם" יבוא "או שהגיע במות אחד מהם לנשאר בחיים מחצית שווים של כל נכסי שניהם או של מרביתם לפי שווים, אם על פי דין ואם על פי הסכם ביניהם";

(2) בסעיף 11(ג), במקום "הוראה זו אינה באה לפגוע", יבוא "הוראה זו לא תחול על מה שמגיע לבן זוג לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, או לפי הסכם ממון כמשמעותו באותו חוק, ואינה באה לפגוע";

(3) בסעיף 104(א)(4), בסופו יבוא "והגיע לבן זוג לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, או לפי הסכם ממון כמשמעותו באותו חוק".

17. אין בחוק זה כדי לגרוע מזכויות לפי חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959, או מזכויות האשה לפי כתובתה, ואין בו כדי לגרוע מהוראות סעיף 101 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969.

שמירת זכויות ודינים

18. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות. לביצועו.

ביצוע ותקנות

19. תחילתו של חוק זה ביום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974).

תחילה

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

גולדה מאיר
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

עורכי דין

כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

3	Go	פרק א': פרשנות	
3	Go	הגדרות	סעיף 1
3	Go	פרק ב': הוראת יסוד	
3	Go	חובת עורך דין	סעיף 2
4	Go	פרק ג': משרד עורך הדין	
3	Go	מקום לקבלת לקוח	סעיף 3
3	Go	ייחוד המשרד	סעיף 4
4	Go	סניפים כללים תשמ"ח 1988	סעיף 5
5	Go	פרק ד': פרסום ופרסומת	
4	Go	ללא כותרת	
4	Go	כללים תשס"א 2001	סעיף 6
4	Go	כללים תשס"א 2001	סעיף 6א
4	Go	כללים תשס"א 2001	סעיף 7
4	Go	כללים תשס"א 2001	סעיף 8
4	Go	פרק ה': עורך הדין והלקוח	
2	Go	שכר טרחה רק בכסף	סעיף 9
2	Go	איסור על מתן ערבות	סעיף 10
2	Go	איסור על רכישת טובת הנאה	סעיף 11
2	Go	כללים תשס"ג 2003	סעיף 11א
3	Go	איסור מתן שירותים משפטיים במקרים מיוחדים כללים כללים	סעיף 11ב
3	Go	רשות שלא לקבל ענין לטיפול	סעיף 12
3	Go	הפסקת טיפול	סעיף 13
3	Go	ניגוד אינטרסים	סעיף 14
3	Go	טיעון נגד כשרות הסכם	סעיף 15
3	Go	איסור על טיפול נגד לקוח	סעיף 16
3	Go	עורך דין שדן בענין כשופט	סעיף 17
3	Go	העברת ענין לעורך דין אחר	סעיף 18
5	Go	פרק ו': חובת הסודיות	
4	Go	שמירת סודיות	סעיף 19
4	Go	שמירת סודיות בידי העובדים	סעיף 20
4	Go	אי שימוש בידיעה מהלקוח	סעיף 21
6	Go	פרק ז': איסור על הקלטה	
4	Go	הקלטת הזולת	סעיף 22
6	Go	פרק ח': עורך הדין והצד שכנגד	
34	Go	יחס כלפי הצד שכנגד	סעיף 23
35	Go	איסור על איומים	סעיף 24
35	Go	מגע עם אדם מיוצג	סעיף 25

כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986
נוסח מלא ומעודכן

6	Go	פרק ט': עורך הדין וחברו למקצוע	
35	Go	יחסי חברים כללים תשס"ה 2005	סעיף 26
35	Go	קבלת עניין שבטיפולו של אחר כללים תשס"ט 2008	סעיף 27
35	Go	כללים תשס"ט 2008	סעיף 28
37	Go	כללים תשנ"ט 1999	סעיף 29
37	Go	שיתוף עורך דין בשכר טרחה	סעיף 30
37	Go	מחלוקת עם עורך דין	סעיף 31
7	Go	פרק י': עורך הדין ובית המשפט	
37	Go	כבוד לבית המשפט	סעיף 32
37	Go	כבוד הצד שכנגד	סעיף 33
38	Go	איסור הטעיה	סעיף 34
38	Go	תשלום לעד	סעיף 35
38	Go	עורך דין כעד	סעיף 36
38	Go	מגע עם העדים	סעיף 37
38	Go	חקירה נגדית בהגינות	סעיף 38
8	Go	פרק י"א: כספים	
38	Go	ניהול חשבון פקדון	סעיף 39
33	Go	העברת כספים ללקוח	סעיף 40
35	Go	השקעת פקדון	סעיף 41
32	Go	דין וחשבון כספי	סעיף 42
8	Go	איסור על הלוואות	סעיף 43
8	Go	תשלום בעד הוצאות הלקוח	סעיף 44
8	Go	ביטול	סעיף 45
8	Go	תחילה	סעיף 46

עורכי דין

כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו-1986*

בתוקף סמכותה לפי סעיף 109 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961 (להלן – החוק), מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

פרק א': פרשנות

1. בכללים אלה –

הגדרות

"בית משפט" - בית משפט, בית דין וכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית שהוקמה על פי דין;

"שופט" - בעל תפקיד שיפוטי בבית משפט, בבית דין או בכל ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית, שהוקמה על פי דין;

"ועד מחוזי" - הועד המחוזי של הלשכה שמקום עבודתו של חבר הלשכה הוא בתחום פעולתו.

פרק ב': הוראת יסוד

2. עורך דין ייצג את לקוחו בנאמנות, במסירות, ללא מורא, תוך שמירה על הגינות, על כבוד המקצוע ועל יחס כבוד לבית המשפט.

חובת עורך דין

פרק ג': משרד עורך הדין

3. (א) עורך דין יקבל את לקוחו במשרדו.

מקום לקבלת לקוח

(ב) עורך דין רשאי לפגוש את לקוחו במקום אחר זולת משרדו, ובלבד שיעשה כן בתנאים ההולמים את כבוד המקצוע.

(ג) עורך דין המשמש יועץ קבוע ללקוח, רשאי לסטות מן האמור בסעיף קטן (א) לשם מתן שירות יעיל לאותו לקוח, בנסיבות ההולמות את כבוד המקצוע.

4. (א) משרדו של עורך דין, לרבות חדר ההמתנה וחדר המזכירות וכל חלק אחר ממנו, לא ישמש כל מטרה זולת עבודתו המקצועית של עורך הדין.

ייחוד המשרד

* פורסמו ק"ת תשמ"ו מס' 4965 מיום 4.9.1986 עמ' 1373.

תוקנו ק"ת תשמ"ז מס' 5044 מיום 23.7.1987 עמ' 1159 – כללים תשמ"ז-1987.

ק"ת תשמ"ח מס' 5131 מיום 5.9.1988 עמ' 1106 – כללים תשמ"ח-1988; ר' סעיף 3 לענין תחילה.

ק"ת תשמ"ט מס' 5176 מיום 9.4.1989 עמ' 663 – כללים תשמ"ט-1989; תחילתם שנה מיום פרסומם ור' סעיף 2 לענין הוראות מעבר.

ק"ת תשנ"ז מס' 5840 מיום 15.7.1997 עמ' 932 – כללים תשנ"ז-1997; תחילתם ביום 1.9.1997.

ק"ת תשנ"ח: מס' 5909 מיום 1.7.1998 עמ' 1009 – כללים תשנ"ח-1998; תחילתם 30 ימים מיום פרסומם. מס' 5912 מיום 23.7.1998 עמ' 1048 – כללים (מס' 2) תשנ"ח-1998.

ק"ת תשנ"ט מס' 5966 מיום 19.4.1999 עמ' 670 – כללים תשנ"ט-1999; תחילתם 30 ימים מיום פרסומם והם יחולו על שירות שהוזמן מיום תחילתם.

ק"ת תשס"א מס' 6094 מיום 19.3.2001 עמ' 631 – כללים תשס"א-2001 בסעיף 6 לכללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), תשס"א-2001.

ק"ת תשס"ג מס' 6238 מיום 11.5.2003 עמ' 702 – כללים תשס"ג-2003 בסעיף 3 לכללי לשכת עורכי הדין (עיסוק אחר), תשס"ג-2003.

ק"ת תשס"ה מס' 6410 מיום 11.8.2005 עמ' 882 – כללים תשס"ה-2005; תחילתם 30 ימים מיום פרסומם.

ק"ת תשס"ט מס' 6725 מיום 30.11.2008 עמ' 148 – כללים תשס"ט-2008.

- (ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לאסור על עורך הדין –
- (1) להרשות שמשרדו ישמש משרד רשום של תאגיד שהוא יועצו המשפטי;
- (2) לייחד חלק מדירת מגוריו למשרדו;
- (3) לפעול במשרדו בענייני ציבור.
- (ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על עורך דין שביום י"ב בטבת תשכ"ו (4 בינואר 1966) חדרי ההמתנה שלו היו משותפים לו ולאדם אחר, והוא הודיע על כך לועד המרכזי עד יום י"ג בשבט תשכ"ו (3 בפברואר 1966).
5. (א) עורך דין לא יקיים יותר ממשרד אחד, אלא אם כן בכל משרד נמצא עורך דין שמקום עבודתו הקבוע הוא באותו משרד.
- (ב) הועד המרכזי בהתייעצות עם הועד המחוזי שבתחום סמכותו נמצא משרדו של עורך הדין, רשאי להתיר מטעמים מיוחדים חריגה מהוראת סעיף קטן (א), בתנאים ולתקופה שימצא לנכון.
- פרק ד': פרסום ופרסומת**
(בוטל)
6. (בוטל).
- 6א. (בוטל).
7. (בוטל).
8. (בוטל).
- פרק ה': עורך הדין והלקוח**
9. (א) לא יקבל עורך דין שכר טרחה בעד עבודתו המקצועית אלא בכסף.
(ב) אין מניעה, כאשר הדין מאפשר זאת, כי שכר הטרחה יחושב כאחוז מנושא הענין.
10. לא יערוב עורך דין ערבות אישית בענין הנמצא בטיפולו, גם אם אין במתן הערבות טובת הנאה חומרית; ואולם אין בהוראה זו כדי לאסור על עורך דין לקבל אחריות אישית להוצאות עדים או להוצאות משפט אחרות.
11. לא ירכוש לו עורך דין טובת הנאה חומרית, פרט לשכר טרחתו, בענין שהוא משמש בו נאמן, מפרק, מנהל עזבון או כונס נכסים.
- 11א. (בוטל).
- 11ב. (א) עורך דין לא ייתן שירות משפטי ללקוח, שהפנה אליו גוף - שאינו עורך דין, שותפות של עורכי דין או חברת עורכי דין - הפועל למטרת רווח ולמטרה זו מפרסם ברבים מתן שירותים משפטיים.
- (ב) עורך דין המועסק על ידי מי שאינו עורך דין, שותפות של עורכי דין או חברת עורכי דין (להלן - המעסיק), לא ייתן שירות משפטי למי שאינו מעסיקו אם המעסיק פועל למטרת רווח וגובה תמורה בעד אותו שירות משפטי.
- (ג) הועד המרכזי, בהתייעצות עם ועד מחוז, רשאי להתיר, מטעמים מיוחדים שבטובת הציבור, חריגה מהוראות אלה, בתנאים ולתקופה שיקבע.
12. עורך דין רשאי, לפי שיקול דעתו, שלא לקבל ענין לטיפולו; החליט עורך דין שלא לקבל ענין לטיפולו, יודיע על כך לפונה תוך זמן סביר.
13. (א) קיבל עורך דין ענין לטיפולו, אינו רשאי להפסיק את הטיפול בו אלא אם כן

נתגלעו חילוקי דעות בינו ובין לקוחו בנוגע לאופן הטיפול, או שנוצרה מניעה מבחינה חוקית או מבחינת האתיקה המקצועית, או בשל אי תשלום שכר טרחה והוצאות, או מחמת סיבה אחרת המצדיקה את הפסקת הטיפול.

(ב) החליט עורך דין להפסיק טיפול בענין לפני סיומו, יתן, ללא דיחוי, הודעה על כך ללקוחו, וחובה עליו, במידת האפשר, להפסיק את הטיפול באופן שלא יפגע בעניניו של לקוחו.

(ג) היה ענין תלוי ועומד לפני בית המשפט, לא יפסיק עורך דין לייצג את לקוחו אלא בכפוף להוראות כל חיקוק.

14. (א) לא ייצג עורך דין לקוח, לא יקבל על עצמו לייצגו ולא ימשיך בייצוגו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו, בשל ענין אישי שלו, או בשל התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר או בשל עומס עבודה או בשל סיבה דומה אחרת.

(ב) לא ייצג עורך דין צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים באותו ענין.

(ג) בענין שצד בו לקוח קבוע של עורך הדין לא ייצג עורך דין צד אחר, גם אם באותו ענין אין עורך הדין מייצג את הלקוח הקבוע; לענין הוראה זו, "לקוח קבוע" - לקוח שעורך הדין נותן לו שירותים דרך קבע.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יחולו על עריכת הסכם ועל טיפול בענין שהצדדים הסכימו, בכתב, כי ייעשה בידי אותו עורך דין.

(ה) עורך דין ולקוחו רשאים להסכים, בכתב, לתחום את השירות המקצועי אשר יתן עורך הדין ללקוח, כדי למנוע התנגשות עם ייצוג לקוח אחר או עם ענין או עם חובה אחרת של עורך הדין, בתנאי שצמצום השירות הינו סביר בנסיבות הענין ואינו פוגע בחובת הנאמנות של עורך הדין ללקוחותיו.

15. עורך דין שערך מסמך או השתתף בעריכתו, או שטיפל בעסקה או שהשתתף בטיפול בה, לא יטען לאחר מכן נגד כשרות המסמך או העסקה, ולא ייצג אדם שעניינו מחייב, באופן סביר, טענה כאמור.

16. (א) עורך דין לא יטפל נגד לקוח -

(1) בענין או בקשר לענין שטיפל בו למען אותו לקוח;

(2) בענין אליו יש זיקה של ממש למידע שקיבל עורך הדין מאותו לקוח או מטעמו.

(ב) הועד המחוזי, או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי להחליט, לפי פניית עורך דין, כי מתן חוות דעת או קיום התייעצות גרידא, או פעולה במקרה פלוני, לא היה בהם משום טיפול בענין למען לקוח, או כי מידע מסויים אין לו זיקה של ממש לענין, או כי אין במידע שהתקבל כדי למנוע מעורך הדין לטפל בענין, ובלבד שהחלטה כאמור תינתן לפני שעורך הדין יקבל על עצמו את הטיפול בענין האמור.

17. לא ייצג עורך דין אדם בענין שזן בו כשופט או כבורר.

18. על אף הוראה כללית שביפוי כוח המרשה להעביר את הטיפול לעורך דין אחר, לא יעביר עורך דין את יפוי הכוח לעורך דין אחר, אלא אם כן נתן לכך הלקוח הסכמה נפרדת ומפורשת בכתב, אולם רשאי עורך דין, על פי הוראה כללית כאמור, לאצול מסמכותיו לעורך דין אחר או להיעזר בו בפעולותיו.

פרק ו': חובת הסודיות

19. עורך דין ישמור בסוד כל דבר שיובא לידיעתו בידי לקוח או מטעמו, תוך כדי מילוי תפקידיו, זולת אם הסכים הלקוח במפורש אחרת; הוראה זו אינה חלה על גילוי בהליך

ניגוד אינטרסים

טיעון נגד כשרות
הסכם

איסור על טיפול נגד
לקוח

עורך דין שזן בענין
כשופט
העברת ענין לעורך
דין אחר

שמירת סודיות

- משפטי, חקירה או חיפוש שאינו חסוי על פי סעיף 90 לחוק.
20. עורך דין יעמיד את העובדים בשירותו על חובתם לשמור על סודיות הענינים המגיעים לידיעתם במהלך עבודתם. שמירת סודיות בידי העובדים
21. לא ישתמש עורך דין בידיעה שהגיעה אליו מאת לקוחו במילוי תפקידו, ואשר עורך הדין לא יכול היה לקבלה בדרך אחרת, במאמץ סביר. אי שימוש בידיעה מהלקוח
- פרק ז': איסור על הקלטה**
22. (א) לא יקליט עורך דין שיחה עם לקוחו או עם עורך דין אחר, אלא בידיעתם.
(ב) עורך דין המקליט דיון בבית המשפט יודיע על כך לבית המשפט.
(ג) לא יעשה עורך דין שימוש בהקלטה שנעשתה תוך הפרת סעיף זה. הקלטת הזולת
- פרק ח': עורך הדין והצד שכנגד**
23. עורך דין ינהג בצד שכנגד בדרך ארץ. יחס כלפי הצד שכנגד
24. עורך דין לא ינקוט באימים בפנותו לצד שכנגדם אך רשאי הוא –
(1) לפרט אמצעים אשר מרשו ינקוט למימוש זכויותיו;
(2) להפנות את תשומת לבו של הצד שכנגד להוראות כל דין. איסור על איומים
25. (א) עורך דין היודע כי הצד שכנגד מיוצג בענין פלוני בידי עורך דין –
(1) לא יפנה אל הצד שכנגד אלא באמצעות עורך הדין המייצגו באותו ענין;
(2) לא ייפגש עם הצד שכנגד לצורך דיון באותו ענין אלא בנוכחות עורך דינו. מגע עם אדם מיוצג
- (ב) עורך דין רשאי שלא לנהוג בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) –
(1) בהסכמתו של עורך הדין של הצד שכנגד;
(2) כאשר קיימת חובה, על פי דין, למסור דבר לצד שכנגד, בתנאי שעורך הדין ימסור העתק לעורך הדין של הצד שכנגד.
- פרק ט': עורך הדין וחברו למקצוע**
26. בכל ענין מקצועי יגלה עורך דין יחס חברי כלפי חברו למקצוע ולא ימנע ממנו כל הקלה שאין בה כדי לפגוע בענינו של לקוח, ובכלל זה יסכים לבקשה לשינוי מועד כאשר חברו נקרא לשירות מילואים פעיל, מצוי בחופשת לידה או בחופשה הנובעת משמירת הריון, חלה או שרוי באבל; לענין סעיף זה, "פגיעה בענינו של לקוח" – פגיעה משמעותית שיש בה כדי לגרום ללקוח נזק של ממש. יחסי חבריים כלליים תשס"ה-2005
- "חופשת לידה" –
- לגבי עורכת דין – חופשת לידה לפי סעיף 6 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן – חוק עבודת נשים), חופשת אימוץ או חופשה להורה מיועד, לפי הענין, כמשמעותן בחוק עבודת נשים; ואם היא עורכת דין עצמאית – תקופה שבה היתה זכאית לחופשה כאמור אם היתה עובדת שכירה;
- לגבי עורך דין – חופשת לידה לפי סעיף 6(ח) לחוק עבודת נשים, חופשת אימוץ או חופשה להורה מיועד, לפי הענין, כמשמעותן בחוק עבודת נשים; ואם הוא עורך דין עצמאי – תקופה שבה הוא זכאי לדמי לידה לפי סעיף 49 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי);
- "שמירת הריון" – כהגדרתה בסעיף 58 לחוק הביטוח הלאומי.
27. עורך דין שקיבל עניין לטיפולו וידוע לו כי אותו עניין מטופל על ידי עורך דין אחר, ימסור לעורך הדין האחר, בלא דיחוי, הודעה ולפיה העניין הועבר לטיפולו ויודא את מסירת קבלת עניין שבטיפולו של אחר כלליים תשס"ט-2008

- ההודעה.
28. (נמחק). כללים תשס"ט-2008
29. (בוטל). כללים תשנ"ט-1999
30. עורך דין המעביר ענין לטיפולו המקצועי של חברו, לא יהיה זכאי לחלק בשכר הטרחה אלא אם כן הוסכם במפורש אחרת, ובלבד שאם נבצר מעורך הדין המעביר לטפל בענין בשל הוראות סעיף 14, אסור לו לקבל תשלום כלשהו מעורך הדין המקבל את הענין לטיפולו. שיתוף עורך דין בשכר טרחה
31. בטרם יפתח עורך דין בשם לקוחו בהליך משפטי נגד עורך דין אחר, יפנה אל אותו עורך דין בכתב, ואם קיימת אפשרות - אף בעל פה, כדי לנסות וליישב את הסכסוך בדרכי שלום, ובלבד שפניה כאמור לא תגרום נזק ללקוח. מחלוקת עם עורך דין
- פרק י': עורך הדין ובית המשפט**
32. (א) עורך דין ישמור, בעמידתו לפני בית המשפט, על יחס כבוד לבית המשפט, תוך הגנה על זכויות לקוחו בהגינות, במסירות ותוך שמירה על כבוד המקצוע. כבוד לבית המשפט
- (ב) עורך דין יפיע בבית המשפט הופעה מכובדת ובמדי משפט הולמים, כפי שנקבעו בדין.
33. עורך דין יטען טענותיו לפני בית המשפט, בין בעל פה ובין בכתב, בדרך ארץ, תוך שמירה על כבוד הצד שכנגד ועל כבוד כל אדם אחר הקשור בהליך השיפוט. כבוד הצד שכנגד
34. (א) לא יעלה עורך דין, בין בעל פה ובין בכתב, טענה עובדתית או משפטית ביודעו שאינה נכונה. איסור הטעיה
- (ב) האמור בסעיף קטן (א) אין בו כדי למנוע הכחשה בכתב טענות בהליך אזרחי, או כפירה בעובדה בהליך פלילי.
35. לא ישלם עורך דין, לא יציע לשלם ולא יתן יד לביצוע כל תשלום או תמורה אחרת לעד תמורת עדותו, אם תשלום זה מותנה בתוצאות המשפט. תשלום לעד
36. (א) לא ייצג עורך דין אדם בהליכים משפטיים, לרבות ערעור, אם הוא עומד להעיד מטעם אותו אדם באחד משלבי ההליכים האמורים; נקרא עורך הדין להעיד מטעמו של אדם אחרי שהחל לייצגו - יחדל מן הייצוג. עורך דין כעד
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מסירת עדות כשעורך דין נקרא להעיד בידי בעל דין יריב, או בענין שהוא טכני או ברשות בית המשפט או ברשות הועד המחוזי.
37. (א) עורך דין רשאי לבוא בדברים עם אדם העשוי להעיד מטעם לקוחו. מגע עם העדים
- (ב) לא יבוא עורך דין בדברים עם אדם העומד, לפי ידיעתו, להעיד במשפט מטעם הצד שכנגד, בענין הקשור לעדותו, אלא בהסכמת הצד שכנגד, ואם הוא מיוצג - בהסכמת בא כוחו.
- (ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו כאשר עומד עורך הדין להזמין לעדות מטעם לקוחו (להלן - הלקוח), אדם שהוזמן להעיד מטעם צד אחר, אם נתקיים בו אחד מאלה:
- (1) העד הוא הלקוח, ואם הלקוח הוא תאגיד - יושב ראש הדירקטוריון, יושב ראש ההנהלה או המנהל הכללי מטעמו;
- (2) בית המשפט או הועד המחוזי או מי שהועד המחוזי הסמיכו לכך, נתן היתר, ורשאי המתיר לקבוע תנאים בהיתר;
- (3) במשפט אזרחי - העד פעל מטעמו של הלקוח בענין נושא המשפט.

38. לא ישאל עורך דין, בחקירה נגדית, שאלות הנוגעות למהימנותו של עד, במטרה להטיל דופי באופיו, ואשר אין להן, מבחינה אחרת, נגיעה לענין הנדון, אלא אם כן יש לחוקר יסוד סביר להאמין שהשתמע מהשאלה הוא אמת או שיש לו בסיס נאות.

חקירה נגדית בהגינות

פרק י"א: כספים

39. עורך דין ינהל חשבון בנק נפרד לכספים שהופקדו בידיו בנאמנות.

ניהול חשבון פקדון

40. (א) עורך דין חייב להודיע ללקוחו ולהעביר כל סכום כסף שקיבל עבורו, תוך זמן סביר מעת קבלתו.

העברת כספים ללקוח

(ב) עיכב עורך דין, על פי דין, סכומי כסף שקיבל עבור לקוחו, או ניכה, על פי הסכם, כספים מתוכם, יודיע על כך ללקוח תוך זמן סביר.

41. (א) עורך דין המקבל כספים בנאמנות, יודיע על כך ללקוחו מיד ויבקש, בסמוך למועד קבלתם, ממי שעבורו הוא מחזיק את הכספים בנאמנות, הוראות מפורטות המתייחסות למסירת הכספים ולהשקעתם.

השקעת פקדון

(ב) קיבל עורך דין כספים בנאמנות ולא נתקבלו, תוך זמן סביר, הוראות בקשר להשקעתם, ישקיע את הכספים באחת מדרכים אלה:

(1) בהתאם לסעיף 6 לחוק הנאמנות, תשל"ט-1979;

(2) בהתאם לסעיף 50 לתוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, תשכ"ב-1962;

(3) בדרך אחרת שיש בה סיכוי סביר לשמירת ערך הכספים, לפי הנסיבות הידועות באותה העת.

42. (א) עורך דין ימציא ללקוח דין וחשבון על מצב חשבונו של הלקוח –

דין וחשבון כספי

(1) לפי דרישת הלקוח – תוך זמן סביר לאחר הדרישה, ובלבד שהוגשה לא יאוחר משלוש שנים מיום סיום הטיפול;

(2) תוך זמן סביר לאחר סיום הטיפול.

(ב) עורך דין שנדרש בידי לקוחו להמציא לו העתק מקבלות על הוצאות שהוציא או ממסמכים הנוגעים לכספים המוחזקים כפקדון, ימציאם ללקוח תוך זמן סביר; הוראה זו לא תחול כאשר דרישת הלקוח להמציא לו את המסמכים באה אחרי שעבר זמן סביר או שהמסמכים אינם עוד בידי עורך הדין.

43. לא יתן עורך דין הלוואה או טובת הנאה אחרת כדי לקבל עבודה.

איסור על הלוואות

44. לא ילווה עורך דין כספים ללקוח כדי לשלם הוצאות הכרוכות במתן שירות מקצועי ללקוח; ואולם אין בהוראה זו כדי למנוע מעורך דין לשלם עבור הלקוח את ההוצאות האמורות, או להתחייב לשלמן, ובלבד שעורך הדין ינקוט אמצעים לגביית הכפפים מאת הלקוח, תוך זמן סביר לאחר ששילם את ההוצאות.

תשלום בעד הוצאות הלקוח

45. כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשכ"ו-1966 – בטלים.

ביטול

46. תחילתן של כללים אלה שלושה חדשים מיום פרסומם.

תחילה

נתאשר.

ט"ז בתמוז תשמ"ו (23 ביולי 1986) י' נר
יושב ראש המועצה הארצית
של לשכת עורכי הדין

יצחק מודעי
שר המשפטים

דיני משפחה

חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	צו הגנה	סעיף 2
3	Go	התחייבות לקבלת טיפול	סעיף 2א
3	Go	איסור החזקה ונשיאה של נשק	סעיף 2ב
4	Go	היתר להחזקה ולנשיאה של נשק	סעיף 2ג
4	Go	דיון במעמד הצדדים	סעיף 2ד
4	Go	הסדרים להבטחת שלום בן משפחה	סעיף 2ה
4	Go	העברת החלטות בית המשפט	סעיף 2ו
5	Go	בקשה למתן צו הגנה והתנאים לנתינתו	סעיף 3
5	Go	צו הגנה מפני קטין	סעיף 3א
5	Go	סדרי דין	סעיף 4
5	Go	תקופת תוקף	סעיף 5
6	Go	תסקיר	סעיף 6
6	Go	הפרת צו	סעיף 7
6	Go	דיני ראיות	סעיף 8
6	Go	דרכי המצאה	סעיף 9
6	Go	סמכות	סעיף 10
6	Go	הוצאות ופיצויים בפניית סרק	סעיף 11
6	Go	חובת יידוע	סעיף 11א
7	Go	שמירת דינים	סעיף 12
7	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 13
7	Go	תיקון חוק הנוער	סעיף 14
7	Go	תיקון חוק סדר הדין הפלילי	סעיף 15
7	Go	תחילה	סעיף 16

דיני משפחה

חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991*

1. בחוק זה –	הגדרות
"בית משפט" – בית משפט השלום, בית המשפט לענייני משפחה, וכן בית דין דתי לגבי צדדים שבענינם הוא מוסמך לדון;	(תיקון מס' 1) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 4) תשנ"ח-1998
"בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי;	(תיקון מס' 4) תשנ"ח-1998
"בן זוג" – לרבות ידוע בציבור;	
"בן משפחה" – לרבות מי שהיה בן משפחה בעבר, והוא אחד מאלה: (1) בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, הורה של בן זוג או בן זוגו של ההורה, סב או סבתא, צאצא או צאצא של בן זוג, אח או אחות, גיס או גיסה, דוד או דודה, אחיין או אחיינית; (2) מי שאחראי לצרכי מחייתו, בריאותו, חינוכו או שלומו של קטין או חסר ישע, המתגורר עמו, וקטין או חסר ישע המתגורר עם מי שאחראי עליו כאמור; "חסר ישע" – כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; "קטין" – כהגדרתו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962; "פקיד סעד" – מי שמונה לכך על פי דין;	(תיקון מס' 2) תשנ"ו-1996
"רשות ביטחון" – משטרת ישראל, הרשות להגנה על עדים, משמר הכנסת, כמשמעותו בחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968, צבא הגנה לישראל,	(תיקון מס' 5) תשס"א-2000 (תיקון מס' 8) תשס"ד-2004 (תיקון מס' 12) תשס"ט-2008
<hr/>	
* פורסם ס"ח תשנ"א מס' 1352 מיום 28.3.1991 עמ' 138 (ה"ח תשנ"א מס' 2002 עמ' 232). תוקן ס"ח תשנ"ה מס' 1537 מיום 7.8.1995 עמ' 399 (ה"ח תשנ"ה מס' 2330 עמ' 153) – תיקון מס' 1 בסעיף 24 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995; ר' סעיף 27 לענין הוראות מעבר. ס"ח תשנ"ו מס' 1583 מיום 21.3.1996 עמ' 243 (ה"ח תשנ"ו מס' 2496 עמ' 525) – תיקון מס' 2. ס"ח תשנ"ח מס' 1640 מיום 5.12.1997 עמ' 16 (ה"ח תשנ"ז מס' 2562 עמ' 70) – תיקון מס' 3. ס"ח תשנ"ח מס' 1681 מיום 3.8.1998 עמ' 308 (ה"ח תשנ"ח מס' 2728 עמ' 427) – תיקון מס' 4; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו. ס"ח תשס"א מס' 1759 מיום 30.11.2000 עמ' 24 (ה"ח תשס"א מס' 2870 עמ' 366) – תיקון מס' 5. ס"ח תשס"ב מס' 1809 מיום 30.10.2001 עמ' 10 (ה"ח תשס"א מס' 3028 עמ' 769) – תיקון מס' 6 בסעיף 14 לחוק מניעת הטרדה מאיימת, תשס"ב-2001. ס"ח תשס"ב מס' 1817 מיום 30.12.2001 עמ' 46 (ה"ח תשס"א מס' 3023 עמ' 747) – תיקון מס' 7; תחילתו ביום 1.4.2002. ס"ח תשס"ד מס' 1942 מיום 17.6.2004 עמ' 398 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 42 עמ' 78) – תיקון מס' 8 בסעיף 20 לחוק משכן הכנסת ורחבתו (תיקון מס' 11), תשס"ד-2004. ס"ח תשס"ז מס' 2092 מיום 28.3.2007 עמ' 293 (ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 130 עמ' 46) – תיקון מס' 9. ס"ח תשס"ח מס' 2117 מיום 18.11.2007 עמ' 31 (ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 176 עמ' 15) – תיקון מס' 10. ס"ח תשס"ח מס' 2137 מיום 9.3.2008 עמ' 244 (ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 198 עמ' 125) – תיקון מס' 11. ס"ח תשס"ט מס' 2192 מיום 16.11.2008 עמ' 115 (ה"ח הממשלה תשס"ח מס' 380 עמ' 520) – תיקון מס' 12 בסעיף 42 לחוק להגנה על עדים, תשס"ט-2008.	

שירות הביטחון הכללי ושירות בתי הסוהר.

2. (א) בית המשפט רשאי לתת צו האוסר על אדם לעשות את אלה כולם או מקצתם או לקבוע להם תנאים (להלן - צו הגנה):

צו הגנה

- (1) להיכנס לדירה בה מתגורר בן משפחתו או להימצא בתחום מרחק מסויים מאותה דירה, והוא אף אם יש לו זכות כלשהי בה;
- (2) להטריד את בן משפחתו בכל דרך ובכל מקום;
- (3) לפעול בכל דרך המונעת או המקשה על שימוש בנכס המשמש כדין את בן משפחתו, והוא אף אם יש לו זכות כלשהי בנכס;
- (4) (נמחקה).

(תיקון מס' 5
תשס"א-2000)

(ב) צו הגנה יכול שיכיל גם דרישה לערובה הן לקיומו והן להתנהגות טובה, או כל הוראה אחרת הדרושה, לדעת בית המשפט, להבטחת שלומו ובטחונו של בן משפחה, ויכול שיכיל גם הוראות בדבר הסידורים הנדרשים כתוצאה ממתן הצו.

(ג) תנאי הערובה כאמור בסעיף קטן (ב), לרבות חילוטה, יפורטו בצו ההגנה.

(1) בית המשפט רשאי בנימוקים מיוחדים שיפורטו בהחלטתו, להאריך את תקופת תוקפה של ערובה להתנהגות טובה לתקופה שלא תעלה על שנה מיום שיפוג תוקפו של צו ההגנה.

(תיקון מס' 2
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 3
תשנ"ז-1997)

(ד) (בוטל).

(תיקון מס' 5
תשס"א-2000)

(ה) (בוטל).

(תיקון מס' 5
תשס"א-2000)

(ו) (בוטל).

(תיקון מס' 5
תשס"א-2000)

(1) (2) ניתן צו הגנה להגנתו של קטין, תימסר הודעה על כך על ידי בית המשפט, לפקיד סעד כמשמעותו בחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960;

(תיקון מס' 3
תשנ"ח-1997)

(2) ניתן צו הגנה להגנתו של קטין, רשאי בית המשפט להורות לפקיד סעד כאמור בפסקה (1), להגיש תסקיר בכתב במועד שיקבע;

(3) ניתן צו הגנה להגנתו של קטין כאמור בסעיף קטן (א)(1), כלפי אדם האחראי על הקטין, יורה בית המשפט לפקיד סעד כאמור בפסקה (1), על הגשת תסקיר לבית המשפט; תסקיר כאמור יוגש בתוך 30 ימים ובו ימסור פקיד הסעד, בין היתר, את עמדתו ביחס לקיומה של אפשרות לשמירת קשר בין הקטין לבין האחראי על הקטין;

(4) נוכח בית המשפט, על סמך תסקיר כאמור בפסקה (3), כי שמירת הקשר בין הקטין ובין האחראי על הקטין שכלפיו ניתן צו ההגנה, עולה בקנה אחד עם טובת הקטין, רשאי הוא ליתן הוראות לעניין זה.

(ח) ניתן צו הגנה כאמור בסעיף קטן (א)(1) כלפי אדם האחראי על קטין, ומטרת הצו אינה להגן על הקטין, רשאי בית המשפט לתת הוראות לעניין שמירת הקשר שבין האדם לבין הקטין, ובלבד שנוכח, על סמך תסקיר לפי הוראות סעיף 6 או בדרך אחרת, כי מתן הוראות כאמור לא יהיה כרוך בפגיעה בקטין.

(תיקון מס' 3
תשנ"ח-1997)

(ח) בית משפט הודן בבקשה למתן צו הגנה לפי הוראות חוק זה, רשאי לתת גם צו מניעת הטרדה מאיימת לאדם, לענין בן משפחתו, בהתאם להוראות חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001.

(תיקון מס' 6
תשס"ב-2001)

(ט) לעניין סעיף זה, "אחראי על קטין" – הורה, הורה חורג, אפוטרופוס, או מי שהקטין נתון במשמורתו או בהשגחתו.

(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997

2א. (א) ניתן צו הגנה, רשאי בית המשפט עם מתן הצו או במועד מאוחר יותר, להורות למחוייב על פי הצו, לתת התחייבות שיקבל טיפול מגורם שיקבע בית המשפט (להלן בסעיף זה – התחייבות לקבלת טיפול).

התחייבות לקבלת
טיפול
(תיקון מס' 2)
תשנ"ו-1996

(ב) לא יורה בית משפט על התחייבות לקבלת טיפול, אלא לאחר שהוגש לו תסקיר כאמור בסעיף 6 ובית המשפט נוכח כי המחוייב על פי צו ההגנה מתאים לטיפול, מסכים ומבין את תנאיו ואת מהותו של הטיפול, וכי קיימת מסגרת לטיפול בו.

(ג) נתן בית משפט הוראה להתחייבות לקבלת טיפול, יורה על מסירת דיווח לבית המשפט על התקדמות הטיפול, במועדים ובדרכים שיקבע.

2ב. ניתן צו הגנה כאמור בסעיף 2, ייאסר על המחוייב בצו להחזיק או לשאת נשק, לרבות נשק שניתן לו מטעם רשות ביטחון או רשות אחרת מרשויות המדינה; בית המשפט יורה, במעמד מתן הצו, על תפיסת נשקו של המחוייב בצו, לאלתר.

איסור החזקה
ונשיאה של נשק
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

2ג. (א) על אף הוראות סעיף 2ב, ניתן צו הגנה שאינו כולל איסור כאמור בסעיף 2א(1), רשאי בית המשפט, לבקשת המחוייב בצו, הנושא או המחזיק נשק כדין, להתיר לו להמשיך להחזיק או לשאת נשק, אם סבר כי אין בכך כדי להוות סיכון לשלומו של בן משפחה, והתקיימה אחת מהוראות פסקאות (1) עד (3) –

היתר להחזקה
ולנשיאה של נשק
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(1) הנשק דרוש לו לשם הגנה עצמית מפני סכנה ממשית;

(2) הנשק משמש אותו במסגרת עבודתו או במסגרת עבודתו או במפעל ראוי והתקיימו שני אלה:

(א) איסור החזקה או נשיאה של נשק עלול להביא להפסקת עבודתו או לפגוע באופן ממשי בהמשך עבודתו;

(ב) הממונה על המחוייב בצו אצל בעל הרישיון המיוחד או במפעל הראוי, הגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב להמשיך החזקה והנשיאה של הנשק בידי המחוייב בצו;
בפסקה זו –

"בעל רישיון מיוחד" – בעל רישיון מיוחד לפי סעיף 10ג לחוק כלי היריה, התש"ט-1949 (להלן – חוק כלי היריה);

"מפעל ראוי" – כהגדרתו בסעיף 10 לחוק כלי היריה;

(3) הוא איש רשות ביטחון והממונה עליו ברשות הביטחון הגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב להמשיך החזקה והנשיאה של הנשק בידי המחוייב בצו; בפסקה זו, "הממונה" – אחד מאלה:

(א) כשהמחוייב בצו הוא איש משטרת ישראל – ממונה שהוא בדרגת ניצב משנה ומעלה;

(ב) כשהמחוייב בצו הוא איש משמר הכנסת – ממונה שהוא בדרגת גונן משנה ומעלה;

(ג) כשהמחוייב בצו הוא איש צבא הגנה לישראל – ממונה שהוא מפקד יחידה בדרגת סגן אלוף ומעלה;

(ד) כשהמחוייב בצו הוא איש שירות בתי הסוהר – ממונה שהוא בדרגת גונדר משנה ומעלה;

(ה) כשהמחוייב בצו הוא איש הרשות להגנה על עדים – מנהל הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך.

(תיקון מס' 12)
תשס"ח-2008

(ב) לענין מחויב בצו הנמנה עם הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל, רשאי גם מפקד יחידה שדרגתו סגן אלוף ומעלה להגיש ביוזמתו בקשה לבית המשפט כי יותר למחויב בצו הגנה כאמור, להחזיק או לשאת נשק, ורשאי בית המשפט להתיר כן למחויב בצו, אם סבר כי אין בכך כדי להוות סיכון לשלומו של בן משפחה.

2ד. דיון בבקשה לפי סעיף 2ג יתקיים במעמד שני הצדדים ובלבד שבבקשה –

דיון במעמד הצדדים
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(1) לפי סעיף 2ג(א) או (2) או (3) יתקיים הדיון גם במעמד נציג בעל הרישיון המיוחד, המפעל הראוי או רשות הביטחון לפי הענין;

(2) לפי סעיף 2ג(ב) יוזמן לדיון גם המחויב בצו.

2ה. התיר בית המשפט למחויב בצו הגנה להחזיק או לשאת נשק לפי הוראות סעיף 2ג, יפרט את הנימוקים ויקבע בצו תנאים והסדרים להבטחת שלום בן משפחתו של המחויב בצו; ניתן ההיתר על פי הבקשה לפי סעיף 2ג(א) או (2) או (3) או (ב), יפרט בית המשפט את הצעדים שינקוט בעל הרישיון המיוחד, בעל המפעל הראוי או רשות הביטחון, לפי הענין, שנקבעו בהסכמתם להבטחת קיומם של התנאים וההסדרים שקבע לענין זה.

הסדרים להבטחת
שלום בן משפחה
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

2ו. בית המשפט ימסור לגורמים האלה הודעה על צו הגנה שנתן לפי הוראות סעיף 2 וכן על היתר שנתן לפי הוראות סעיפים 2ג ו-2ה:

העברת החלטות בית
המשפט
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(1) פקיד הרישוי כהגדרתו בחוק כלי היריה;

(2) משטרת ישראל;

(3) צבא הגנה לישראל – אם המחויב בצו נמנה עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל או אם נמסר לו נשק מטעם צבא הגנה לישראל או בהסכמתו כדי להחזיקו, לרבות נשק שנמסר לו לפי תעודת הרשאה כאמור בסעיף 5ב(ג) לחוק כלי היריה;

(4) רשות ביטחון – רשות הביטחון שעמה נמנה המחויב בצו.

3. לבקשת בן משפחה, היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, תובע משטרתי או פקיד סעד שהתמנה על פי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 או על פי חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו-1966, רשאי בית המשפט לתת צו הגנה מפני אדם אם ראה כי נתקיים אחד מאלה:

בקשה למתן צו הגנה
והתנאים לניתנו
(תיקון מס' 2)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 10)
תשס"ח-2007
(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997

(1) בסמוך לפני הגשת הבקשה נהג באלימות בבן משפחתו, ביצע בו עבירת מין או כלא אותו שלא כדין;

(2) התנהגותו נותנת בסיס סביר להניח כי הוא מהווה סכנה גופנית ממשית לבן משפחתו או שהוא עלול לבצע בו עבירת מין;

(3) התעלל בבן משפחתו התעללות נפשית מתמשכת, או התנהג באופן שאינו מאפשר לבן משפחתו ניהול סביר ותקין של חייו;

(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997

לענין סעיף זה, "עבירת מין" – עבירה לפי סימן ה' בפרק י' לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

3א. (א) בקשה למתן צו הגנה מפני קטין תוגש לבית המשפט לעניני משפחה בלבד.

(ב) על בקשה שהגיש בן משפחה יחולו הוראות אלה:

צו הגנה מפני קטין
(תיקון מס' 9)
תשס"ז-2007

(1) בית המשפט יפנה את המבקש ואת הקטין (בסעיף קטן זה – הצדדים) ליחידת הסיוע שבבית המשפט;

(2) יחידת הסיוע תודיע לבית המשפט אם הגיעו הצדדים להסכמה בדבר הסדר הסכסוך ואת המלצותיה בענין;

(3) לא הגיעו הצדדים לידי הסכמה, תודיע יחידת הסיוע לקטין על זכותו להיות מיוצג על ידי עורך דין בדיון כאמור בפסקה (4), בהתאם להוראות חוק הסיוע

המשפטי, התשל"ב-1972, זולת אם בחר הקטין להיות מיוצג על ידי עורך דיין מטעמו;

(4) ראה בית המשפט, לאחר ששקל את נסיבות העניין ואת טובת הקטין נושא הבקשה, כי יש צורך לתת צו הגנה, רשאי הוא, לאחר שנתן לקטין הזדמנות להשמיע את עמדתו לפניו, לתת צו הגנה; ואולם לא ייתן בית המשפט צו לפי סעיף 2(א)(1), אלא לאחר שקיבל תסקיר בכתב מפקיד סעד כמשמעותו בסעיף 3, ובלבד שנמצא סידור חוץ ביתי הולם לקטין.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 3א לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.

4. (א) בית המשפט רשאי לתת צו הגנה במעמד צד אחד; ניתן צו במעמד צד אחד יתקיים הדיון בנוכחות שני הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו.

(ב) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט להאריך את תקפו של הצו כאמור בסעיף 5, לבטלו או להכניס בו שינויים, אף אם מי שמחוייב בצו לא התייצב לדיון.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), צו כאמור בסעיף 3(3) יינתן רק במעמד שני הצדדים, אלא אם כן הוזמן המשיב כדין ולא התייצב לדיון.

(ד) בית המשפט לא ידחה בקשה למתן צו הגנה אלא לאחר שנתן למבקש או לבא כוחו הזדמנות להשמיע את טענותיו בעל פה, אלא אם כן ראה שמתקיימות נסיבות חריגות ומטעמים שיירשמו.

5. (א) תקפו של צו הגנה לא יעלה על שלושה חדשים; בית המשפט רשאי להאריך את תקפו של הצו מפעם לפעם, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על ששה חדשים; ואולם, מנימוקים מיוחדים שיפורטו בהחלטתו, רשאי הוא להאריך את תוקפו של הצו לתקופה כוללת שלא תעלה על שנה אחת.

(ב) איסור נשיאה והחזקה של נשק כאמור בסעיף 2ב ימשיך לעמוד בתוקפו גם לאחר פקיעת תוקפו של צו ההגנה, כל עוד לא בוטל על ידי בית המשפט לפי בקשת המחוייב בצו, ולגבי מי שנמנה עם הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל גם לפי בקשת מפקד יחידה בדרגת סגן אלוף ומעלה; הדיון בבקשה לפי סעיף קטן זה יתקיים במעמד שני הצדדים; לדיון לפי בקשת מפקד יחידה כאמור, יוזמן גם המחוייב בצו.

(ג) תנאים והסדרים שבהם הותרו נשיאה והחזקה של נשק כאמור בסעיף 2ה, יעמדו בתוקפם כל עוד לא בוטלו על ידי בית המשפט לפי בקשת המחוייב בצו, ולגבי מי שנמנה עם הכוחות הסדירים או כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל גם לפי בקשת מפקד יחידה שהוא בדרגת סגן אלוף ומעלה; הדיון בבקשה לפי סעיף קטן זה יתקיים במעמד שני הצדדים כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) התקיים דיון בבקשה לביטול האיסור, או לביטול התנאים וההסדרים לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), לא ידון בית המשפט בבקשה חוזרת בעניינים אלו אלא לאחר שעברו שישה חודשים מיום מתן ההחלטה בדיון הקודם.

(ה) (1) נעתר בית המשפט לבקשה לביטול האיסור או לביטול התנאים וההסדרים לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), לא יוחזר הנשק למחוייב בצו, אלא לאחר הצגת רישיון תקף שנתקבל לפי חוק כלי היריה, אם רישיון כזה נדרש לשם נשיאתו או החזקתו של הנשק;

(2) אין לביטול האיסור לשאת או להחזיק נשק על ידי בית המשפט לפי סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של פקיד הרישוי לפי סעיף 12 לחוק כלי היריה.

6. לצורך הליך על פי סעיף 4(ב) או סעיף 5(ב) או (ג), רשאי בית המשפט לצוות על

סדרי דין

(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997

(תיקון מס' 11)
תשס"ח-2008

תקופת תוקף
(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

תסקיר
(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997
(תיקון מס' 5)
תשס"א-2000

פקיד סעד להכין תסקיר בכתב עד למועד שיקבע בכל דבר הקשור למתן צו הגנה, והוראות חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, יחולו בשניונים המחוייבים על הכנתו, אף אם התסקיר נתבקש לגבי מי שאינו כלול בחוק האמור.

7. (א) (בוטל).

הפרת צו
(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997

(ב) הוגשה תלונה במשטרה על הפרת צו הגנה הכולל איסור לפי סעיף 2(א)(1), רשאי שוטר לעצור את המפר.

(תיקון מס' 3)
תשנ"ח-1997

(ג) לא תהיה זו הגנה טובה למי שהפר צו הגנה שבני משפחתו לא עמדו על קיומו או על הפעלת הוראות החוק בשל הפרתו.

8. (א) בהליך על פי חוק זה לא יחולו הוראות סעיפים 3 ו-4 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

דיני ראיות
(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

(ב) הוראות סעיף 8 לחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, יחולו על בית משפט השלום הדין בתובענה על פי חוק זה.

(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

9. כתבי בית-דין וצווים על פי חוק זה יומצאו על ידי פקיד בית המשפט, או על ידי מי שהוסמך בכתב בידי בית המשפט או מנהל בתי המשפט; ואולם לא יוסמך לכך בן משפחתו של צד בהליך או כל אדם מטעמו, למעט עורך דינו אם זה הסכים לכך.

דרכי המצאה

10. בהליך על פי חוק זה בית משפט לא יימנע מלדון או מלתת סעד בענין, מחמת זה בלבד שהענין מתברר בהליך אחר, שנטענה טענה של העדר סמכות מקומית, או שאדם התנה על זכותו על פי חוק.

סמכות
(תיקון מס' 6)
תשס"ב-2001

11. דחה בית המשפט בקשה למתן צו הגנה וקבע כי היא קנטרנית, רשאי הוא להטיל על מי שביקש צו הגנה את אלה או חלק מהם:

הוצאות ופיצויים
בפניית סדק

(1) הוצאות לטובת המדינה ולצד שנפגע, בשיעור שימצא לנכון;

(2) פיצוי נאות למי שנפגע מהגשת הבקשה.

11א. (א) בסעיף זה –

חובת יידוע
(תיקון מס' 7)
תשס"ב-2001

"מחלקה לשירותים חברתיים" – לשכת סעד כמשמעותה בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958;

"עבירה" – עבירה לפי סעיפים 329, 333, 335, 345 עד 348, 377, 380 ו-382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

(ב) רופא, אחות, עובד חינוך, עובד סוציאלי, שוטר, פסיכולוג, קרימינולוג קליני, עוסק במקצוע פרה-רפואי, עורך דין, איש דת או טוען רבני, שעקב טיפול או ייעוץ שנתן לאדם במסגרת עיסוקו במקצועו או בתפקידו, היה לו יסוד סביר לחשוב כי זה מקרוב נעברה עבירה באותו אדם (בסעיף זה - המטופל) על ידי בן זוגו או על ידי מי שהיה בן זוגו בעבר, יידע את המטופל על כך שבאפשרותו לפנות לתחנת משטרה, למחלקה לשירותים חברתיים או למרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה מטעם המחלקה לשירותים חברתיים, וייתן לו כתובת ומספר טלפון של המקומות האמורים הקרובים למקום מגוריו של המטופל.

³ ר' תקנות למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי שוטר), תשס"ב-2002, תקנות למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי עובדי חינוך), תשס"ב-2002, תקנות למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי אנשי מקצוע בתחום הבריאות), תשס"ב-2002, כללים למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי עורכי דין), תשס"ג-2002 ותקנות למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי עובד סוציאלי), תשס"ג-2003.

(ג) השר האחראי, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור הועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, יקבע הוראות לביצוע סעיף קטן (ב) ולתיעוד פעולות שנעשו לביצועו; בסעיף קטן זה, "השר האחראי" –

- (1) לענין רופאים, אחיות, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים במערכת הבריאות, קרימינולוגים קליניים ועוסקים במקצועות פרה-רפואיים – שר הבריאות;
- (2) לענין עובדי חינוך – שר החינוך;
- (3) לענין עובדים סוציאליים, למעט עובדים סוציאליים במערכת הבריאות – שר העבודה והרווחה;
- (4) לענין שוטרים – השר לביטחון הפנים;
- (5) לענין אנשי דת וטוענים רבניים – השר לעניני דתות⁴.

(ד) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין, באישור שר המשפטים והועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, תתקין כללים לביצוע סעיף קטן (ב) ולתיעוד פעולות שנעשו לביצועו לענין עורכי דין.

12. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן. שמירת דינים
13. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות
(תיקון מס' 4)
תשנ"ח-1998
- (ב) השר לעניני דתות⁵, בהסכמת שר המשפטים, יתקין תקנות, כפי שהותקנו לפי סעיף קטן (א), לכל בית דין דתי, בהתאמות הנדרשות. (תיקון מס' 4)
תשנ"ח-1998
14. בחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960, אחרי סעיף 3 יבוא:
"צו הגנה תיקון חוק הנוער
(טיפול והשגחה)
- 3א. בית המשפט הדין בענינו של קטין רשאי, אם ראה צורך בכך, לתת צו הגנה על פי חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991".
15. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בסעיף 44 בסופו, יבוא "כן רשאי בית המשפט לתת צו הגנה כאמור בחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991". תיקון חוק סדר הדין
הפלילי
16. תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו. תחילה

דן מרידור
שר המשפטים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

דב שילנסקי
יושב ראש הכנסת

חיים הרצוג
נשיא המדינה

⁴ סמכויותיו הועברו לשר המשפטים בי"פ תשס"ד מס' 5266 מיום 21.1.2004 עמ' 1642.

⁵ סמכויותיו הועברו לשר המשפטים בי"פ תשס"ד מס' 5266 מיום 21.1.2004 עמ' 1642.

מניעת אלימות במשפחה

כללים למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי עורכי דין), תשס"ג-2002

תוכן ענינים

2	Go	הגדרה	סעיף 1
2	Go	יידוע על אפשרות לפנות לגורמי טיפול	סעיף 2
2	Go	תיעוד פעולות היידוע	סעיף 3
2	Go	שמירת דינים	סעיף 4

מניעת אלימות במשפחה

כללים למניעת אלימות במשפחה (יידוע בידי עורכי דין), תשס"ג-2002*

בתוקף סמכותה לפי סעיף 11א(ד) לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 (להלן – החוק), ולפי סעיף 109 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, ובאישור שר המשפטים והועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, מתקינה המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין כללים אלה:

1. בכללים אלה, "גורמי טיפול" – תחנת משטרה, מחלקה לשירותים חברתיים, מרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה מטעם המחלקה לשירותים חברתיים.
2. עורך דין, שנדרש לידע אדם לפי הוראות סעיף 11א(ב) לחוק –
 - (1) יידע את האדם על כך שבאפשרותו לפנות לגורמי טיפול לקבלת סיוע;
 - (2) ייתן לאדם כתובות ומספרי טלפון של גורמי הטיפול הקרובים למקום מגוריו, לפי רשימות שיעביר משרד המשפטים ללשכת עורכי הדין מזמן לזמן ושיופצו על ידה.
3. עורך דין יתעד בכתב את הפעולות שעשה לביצוע סעיף 11א(ב) לחוק, כאמור בתקנה 1; התיעוד יהיה ערוך לפי הטופס שבתוספת.
4. אין בכללים אלה כדי לגרוע מסעיף 19 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986.

הגדרה

יידוע על אפשרות לפנות לגורמי טיפול

תיעוד פעולות היידוע

שמירת דינים

תוספת

(סעיף 3)

יידוע על אפשרות סיוע בנושא אלימות במשפחה

ביום יידעתי את גב' _____ על כך שבאפשרותה לפנות לתחנת משטרה, למחלקה לשירותים חברתיים ולמרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה, ונתתי לה כתובות ומספרי טלפון ליצירת קשר עם גורמי הטיפול האמורים.

תאריך

חתימת עורך הדין

כ"ו בכסלו התשס"ג (1 בדצמבר 2002)

ישראל כלוף
יושב ראש המועצה הארצית
של לשכת עורכי הדין

נתאשר.

מאיר שטרית
שר המשפטים

* פורסמו ק"ת תשס"ג מס' 6214 מיום 19.12.2002 עמ' 309.

דיני משפחה

תקנות למניעת אלימות במשפחה (סדרי דין בבתי דין רבניים), תשנ"ט-1999

תוכן ענינים

3	Go	פרק א : פרשנות	
2	Go	הגדרות	סעיף 1
3	Go	פרק ב : פתיחת ההליך	
2	Go	הגשת בקשה	סעיף 2
2	Go	מועד לדיון	סעיף 3
2	Go	הודעה למשיב	סעיף 4
4	Go	פרק ג : מהלך הדיון ומתן הצו	
2	Go	התייצבות	סעיף 5
3	Go	צו הגנה	סעיף 6
3	Go	בקשה להארכת צו והדיון בה	סעיף 7
3	Go	דיון בבקשה במעמד צד אחד	סעיף 8
5	Go	פרק ד : הפרת צו הגנה	
3	Go	הפרת צו הגנה	סעיף 9
3	Go	מועד להגשת בקשה בשל הפרת צו	סעיף 10
4	Go	פרק ה : הוראות שונות	
3	Go	הגשת בקשות	סעיף 11
3	Go	מסירת כתבי בי דין	סעיף 12
3	Go	החלת תקנות הדיון של בתי הדין הרבניים	סעיף 13
4	Go	פטור מאגרה	סעיף 14
4	Go	בקשה בכתב לצו הגנה	
5	Go	פרטי המצהיר	
6	Go	תצהיר לבקשה לצו הגנה	
6	Go	בקשה לצו הגנה במעמד צד אחד	
6	Go	הודעה על דיון בבקשה לצו הגנה/להארכת תוקפו של צו הגנה*	
7	Go	צו הגנה	
8	Go	הודעה לפקיד רישוי/לרשות בטחון על צו הגנה*	
10	Go	הודעה על איסור נשיאת נשק והחזקתו	
11	Go	בקשה להארכת תוקפו של צו הגנה	
12	Go	בקשה בשל הפרת צו הגנה	
12	Go	תצהיר	
14	Go	הודעה על דיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה	

דיני משפחה

תקנות למניעת אלימות במשפחה (סדרי דין בבתי דין רבניים), תשנ"ט-1999*
בתוקף סמכותי לפי סעיף 13(ב) לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991
(להלן - החוק), ובהסכמת שר המשפטים, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. בתקנות אלה –
- "בית דין" - בית דין רבני;
 - "בקשה" - בקשה למתן צו הגנה;
 - "מבקש" - מי שרשאי לבקש צו הגנה;
 - "מוגן" - מי שלטובתו מבוקש צו הגנה;
 - "משיב" - האדם שמפניו מתבקש צו הגנה;
- "פרטי זיהוי" –
- (1) שם פרטי, שם האב ושם משפחה;
 - (2) מספר זיהוי וסוג התעודה שממנה נרשם המספר, אם הדבר ידוע;
 - (3) המען הקבוע.

פרק ב': פתיחת ההליך

2. (א) בקשה תוגש בכתב לבית הדין שבאזור שיפוטו מצוי מקום המגורים של המוגן, לפי טופס 1 שבתוספת, ויצורף לה תצהיר מטעם המבקש או מאת יודע הפרטים הקשורים בבקשה, לפי טופס 2 שבתוספת.
- (ב) בית הדין רשאי, בנסיבות מיוחדות לפי שיקול דעתו, לדון בבקשה שהוגשה אף שלא באזור השיפוט שבו מקום המגורים של המוגן.
- (ג) בקשה למתן צו במעמד צד אחד תוגש לפי טופס 3 שבתוספת, בצירוף תצהיר כאמור בתקנת משנה (א).
3. במעמד הגשת הבקשה ייקבע המועד לדיון בה, מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר משבעה ימים מיום הגשת הבקשה, והודעה עליו תימסר למבקש.
4. (א) הוגשה בקשה ונקבע מועד לדיון במעמד שני הצדדים, תומצא למשיב הודעה ערוכה לפי טופס 4 שבתוספת ובה יפורט המועד הקבוע לדיון.
- (ב) ניתן צו במעמד צד אחד בהתאם לסעיף 4(א) לחוק, יומצא למשיב העתק הצו יחד עם הבקשה ונספחיה, בצירוף הודעה כאמור בתקנת משנה (א).
- (ג) בתאריך שנקבע לדיון במעמד שני הצדדים, יתייצבו המצהירים כדי לאפשר את חקירתם על תצהיריהם.

פרק ג': מהלך הדיון ומתן הצו

5. (א) לא התייצב המבקש לאחר שנמסרה לו הודעה על מועד הדיון, רשאי בית הדין למחוק את הבקשה או לדחותה ולחייב את המבקש בהוצאות כפי שיראה לנכון, אלא אם כן נמנע מן המבקש להופיע מסיבות שאינן תלויות בו.
- (ב) לא התייצב איש מבעלי הדין, רשאי בית הדין לדחות את הדיון למועד אחר או למחוק את הבקשה או לדחותה, ולפסוק הוצאות לטובת המדינה כאמור בסעיף 11 לחוק.
- (ג) לא התייצב המשיב, ינהג בית הדין בהתאם לאמור בסעיף 4(ב) לחוק.
6. (א) צו הגנה יהא ערוך לפי טופס 5 שבתוספת.
- (ב) כלל צו ההגנה איסור לשאת או להחזיק נשק, תימסר הודעה על כך לפקיד רישוי כלי ירייה במשרד הפנים, לפי טופס 6 שבתוספת; היה המשיב איש רשות ביטחון, תימסר הודעה על כך גם לרשות הביטחון הנוגעת לענין, לפי אותו טופס.
7. (א) נתן בית הדין צו הגנה לתקופה קצרה מהתקופה המרבית הכוללת הקבועה בסעיף 5 לחוק, רשאי המבקש להגיש לבית הדין שנתן את הצו, בקשה להארכת תוקפו (להלן - בקשת הארכה) לפי טופס 7 שבתוספת, ויצורף לה תצהיר מטעם המבקש או מאת יודע הפרטים הקשורים לבקשת ההארכה, לפי טופס 2 שבתוספת.
- (ב) ניתן צו הגנה במעמד שני הצדדים, שלא במקום המגורים הקבוע של המוגן, יחליט בית הדין באותו מעמד על העברת הדיון לענין בקשות הארכת הצו, לבית הדין במקום המגורים הקבוע של המוגן, אלא אם כן מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן.
- (ג) הוגשה בקשת ההארכה עד שבעה ימים לפני מועד פקיעת צו ההגנה, ידון בית הדין בבקשת ההארכה ויחליט בה לפני מועד פקיעתו של הצו.
- (ד) הודעה על דיון בבקשת ההארכה תישלח למשיב לפי טופס 4 שבתוספת.
- (ה) הוראות תקנה 5 יחולו, בשינויים המחויבים, לענין התייצבות בעלי הדין לדיון בבקשת ההארכה.
8. בקשה למתן צו במעמד צד אחד, יכול שתידון בפני דיין יחיד.
- פרק ד': הפרת צו הגנה**
9. (א) בקשה בשל הפרת צו הגנה תוגש לפי טופס 8 שבתוספת ויצורף לה תצהיר לפי טופס 9 שבתוספת והודעה על הדיון בבקשה תומצא למשיב לפי טופס 10 שבתוספת. הבקשה תוגש לבית הדין שנתן את הצו, אלא אם כן הועבר התיק, בהתאם לתקנה 7(ב).
- (ב) הוראות תקנה 5 יחולו, בשינויים המחויבים, לענין התייצבות בעלי הדין לדיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה.
10. (א) בקשה כאמור בתקנה 9(א) תוגש בתוך שבעה ימים מיום הפרת צו ההגנה.
- (ב) הוגשה תלונה למשטרה בשל הפרת צו הגנה הכולל איסור לפי סעיף 2(א)(1) לחוק, תוגש הבקשה בתוך ארבעים ושמונה שעות מזמן הגשת התלונה, אלא אם כן נמנע מהמבקש להגישה בשל סיבות שאינן תלויות בו; במנין השעות לא יבואו בחשבון שבתות וחגים.
- פרק ה': הוראות שונות**
11. בקשות לפי תקנות אלה, לרבות תצהיר ונספחים אחרים, יוגשו בשלושה עותקים.
12. כתבי בי-דין והודעות לענין הליכים לפי חוק זה יומצאו בהתאם לסעיף 9 לחוק, בדרך שתבטיח את מסירתם לפי דחיפות ההליך, בהתאם לכתובת למסירת כתבי בי-דין כמפורט בתצהיר המבקש.

13. תקנות הדיון בבתי-דין רבניים, תשנ"ג, יחולו בשינויים המחויבים לפי הענין, בכל ענין הנוגע לצו הגנה שאינו מוסדר בתקנות אלה.

החלת תקנות הדיון
של בתי הדין הרבניים

14. ההליכים לפי החוק פטורים מאגרת בית דין.

פטור מאגרה

טופס 1

(תקנה 2(א))

בקשה בכתב לצו הגנה

(סעיף 3 לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991)

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

המבקש

נגד

המשיב

בית הדין מתבקש בזה לתת צו הגנה, לפיו יורה כמפורט להלן:

א. לאסור על המשיב —

ח(1) להיכנס לבית מס' דירה מס' ברחובעיר.

ח(2) להימצא בתחום של מהבית/מהדירה/מהעיר**

ח(3) להטריד את

(פרטי הזיהוי של המוגן)

בכל דרך לרבות

(פרט את דרכי ההטרדה)

ובכל מקום לרבות

(מקום עבודה חינוך או מקום אחר)

ח(4) למנוע שימוש ב

(דירה, רכב, מיטלטלין)

ח(5) למכור הנכסים

(דירה, רכב, מיטלטלין)

ח(6) לשאת או להחזיק נשק.

ב. לצוות על המשיב לקיים קשר עם גורם טיפולי או לתת כל הוראה אחרת, להבטחת שלומו ובטחונו של המוגן.

* פרט את האיסורים המבוקשים ומלא לפי הענין.

** מחק את המיותר.

נימוקי הבקשה מפורטים בתצהיר של המהווה חלק בלתי נפרד מבקשה בכתב זו:

פרטי המצהיר

מצ"ב רשימת נכסים לענין פסקאות (4) ו-(5) שבסעיף א.

כמו כן מתבקש כבוד בית הדין לחייב את המשיב בהוצאות בבקשה זו.

חתימה

תאריך

תצהיר לבקשה לצו הגנה

אני הח"מ מצהיר כי הפרטים שאמסור להלן* הם נכונים/נכונים למיטב ידיעתי ואמונתתי:

1. פרטים על בן משפחה המבקש*

א. שם משפחה שם פרטי

ב. מס' ת.ז.

ג. מען קבוע מס' טלפון

ד. מען ומס' טלפון למסירת כתבי בי דין או הודעות

ה. תאריך לידה

ו. המעמד האישי: רווק/נשוי/אלמן/גרור.

ז. תאריך נישואין

ח. שם בן הזוג

ט. עיסוק ומקום עבודה מס' טלפון

י. קרבת משפחה למשיב

2. פרטים על המוגן*

א. שם משפחה שם פרטי

ב. מס' ת.ז.

ג. מען קבוע מס' טלפון

ד. תאריך לידה

ה. המוגן: קטין/בגיר/חסוי

ו. המעמד האישי: רווק/נשוי/אלמן/גרור.

ז. תאריך נישואין

ח. עיסוק ומקום עבודה מס' טלפון

ט. קרבת משפחה למשיב

3. פרטים על המשיב:*

א. שם משפחה שם פרטי

ב. מס' ת.ז.

ג. מען קבוע מס' טלפון

ד. מען זמני מס' טלפון

ה. תאריך לידה

ו. המעמד האישי: רווק/נשוי/אלמן/גרור.

ז. תאריך נישואין

ח. עיסוק ומקום עבודה מס' טלפון

ט. למיטב ידיעתי נמצא המשיב רוב שעות היום בכתובת שלהלן:

י. ידוע למצהיר כי למשיב יש/אין רשיון לנשיאת נשק; יש/אין נשק בהחזקתו

יא. המשיב מחזיק בנשק בשל עבודתו ב

יב. המשיב הינו/איננו איש רשות בטחון:

- יג. אם כן, פרט: משטרה/צה"ל/שירות בתי הסוהר/שירות הבטחון:
חמקום השירות
חתפקיד
חנושא נשק בשל מילוי תפקידו כן/לא:
חלא חייב לשאת נשק
- יד. המשיב הורשע בעבר בעבירה שיש בה אלימות או איום במעשה אלימות כן/לא:
אם כן פרט
טו. המשיב נמצא בקשר עם גורם טיפולי כן/לא:
אם כן, פרט הגורם הטיפולי
- לשכה לשירותים חברתיים/פקיד סעד/קצין מבחן/ארגון וולונטרי/גורם אחר
4. נסיבות הבקשה*
ח המשיב נהג באלימות נגד המבקש/המוגן או כלא אותו שלא כדין ביום/בתקופה
בנסיבות המתוארות להלן:
ח המשיב ביצע במבקש/במוגן עבירת מין ביום/בתקופה
בנסיבות
ח המשיב מהווה סכנה גופנית ממשית למבקש/למוגן כמתואר להלן:
המשיב עלול לבצע עבירת מין במבקש/במוגן כמתואר להלן:
המשיב התעלל במבקש/במוגן התעללות נפשית מתמשכת או התנהג באופן שאינו
מאפשר למבקש/למוגן ניהול סביר ותקין של חייו.
5. תלונה במשטרה*
הוגשה תלונה במשטרה בשל האירוע נושא הבקשה ביום מס' רישום (מצ"ב אישור
על הגשת תלונה).
לא הוגשה תלונה במשטרה בשל הנסיבות שלהלן:
6. מימצאים רפואיים*
המבקש/המוגן, אושפז/נזקק לטיפול רפואי בשל האירוע נושא הבקשה.
יש מימצאים רפואיים בקשר לאירוע הנ"ל (מצ"ב צילום תעודה רפואית מבית
חולים/מרפאה/קופ"ח/רופא).
המבקש/המוגן, אושפז/נזקק לטיפול רפואי בשל אירוע קודם מיום בנסיבות (מצ"ב
תעודה רפואית)
7. צו הגנה קודם*
הוגשה בעבר ביום בקשה למתן צו הגנה כנגד המשיב (מצ"ב העתק הבקשה)
ניתן בעבר ביום / לא ניתן בעבר צו הגנה כנגד המשיב (מצ"ב העתק הצו).
האם נדונה בקשה דומה לבקשה זו בהליך אחר או בערכאה אחרת? כן/לא
אם כן, פרט באיזה הליך ומה הוחלט בבקשה (מצ"ב העתק ההחלטה).
8. הפרת צו הגנה קודם*
המשיב הפר/לא הפר בעבר צו הגנה.
המשיב נעצר ל ימים בשל הפרת צו הגנה (מצ"ב העתק ההחלטה).
המשיב נקנס בשל הפרת צו הגנה (מצ"ב העתק ההחלטה).
9. הליכים משפטיים*:

בין הצדדים לבקשה מתקיימים הליכים משפטיים נוספים (בית משפט שלום, בית משפט לענייני משפחה, בית משפט מחוזי, בית דין דתי) ומהות ההליך בין הצדדים לבקשה התקיימו בעבר הליכים משפטיים (בית משפט שלום, בית משפט לענייני משפחה, בית משפט מחוזי, בית דין דתי) ומהות ההליך ההליכים נסתיימו בפסק דין/הופסקו בהסכמה. ההליכים נסתיימו בתאריך

10. קשר עם שירותי הרווחה: *

למבקש יש קשר עם שירותי הרווחה.

שם העובד הסוציאלי שתפקידו מלשכת שכתובתה

פרט את נסיבות יצירת הקשר

11. קשר עם גורם טיפולי אחר: *

למבקש יש קשר עם גורם טיפולי אחר

(פרט את הגורם)

פרט את נסיבות יצירת הקשר

12. נסיבות נוספות המצדיקות מתן הצו במעמד צד אחד: *

א. חשש לאלימות בשל הגשת בקשה זו

ב. חשש לאלימות חוזרת

ג.

חתימת המצהיר

אני הח"מ מאשר כי ביום הופיע בפני המוכר לי אישית/שזיהיתי לפי תעודת (פרטי הזיהוי של המצהיר)

זהות מס' ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו לעיל וחתם עליה בפני.

חתימת מקבל התצהיר**

* מלא את הפרטים לפי הענין ואם הם ידועים לך, ומחק את המיותר, לפי הענין; צרף מסמכים במידת האפשר.

** מקבל התצהיר יכול שיהיה: דיין, עורך דין, טוען רבני.

טופס 3

(תקנה 2(ג))

בקשה לצו הגנה במעמד צד אחד

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

המבקש

נגד

המשיב

כב' בית הדין מתבקש לתת צו הגנה במעמד צד אחד, לפיו יורה בית הדין כדלקמן.
א. לאסור על המשיב* —

ח1. להיכנס לבית מס' דירה מס' ברחוב עיר

ח2. להימצא בתחום של מהבית/מהדירה/מהעיר*

ח3. להטריד את

(פרטי הזיהוי של המוגן)

בכל דרך לרבות

(פרט את דרכי ההטרדה)

ובכל מקום לרבות

(מקום עבודה, חינוך או מקום אחר)

ח4. למנוע שימוש ב

(דירה, רכב, מיטלטלין)

ח5. למכור הנכסים

(דירה, מיטלטלין, רכב)

ח6. לשאת או להחזיק נשק.

ב. לצוות על המשיב לקיים קשר עם גורם טיפולי או לתת כל הוראה אחרת, להבטחת שלומו
ובטחונו של המוגן.

נימוקי הבקשה מפורטים בתצהיר המצ"ב; וכן מצ"ב רשימת נכסים לענין פסקאות (3) ו-(4)
שבסעיף א'.

הנסיבות לפיהן דרוש מתן צו במעמד צד אחד:

כמו כן יתבקש כב' בית הדין לחייב את המשיב בהוצאות בקשה זו.

תאריך

חתימת המבקש

*מלא את הפרטים לפי הענין ומחק את המיותר לפי הענין

טופס 4

(תקנות 4 ו-7(ד))

הודעה על דיון בבקשה לצו הגנה/להארכת תוקפו של צו הגנה*

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

המבקש

נגד

המשיב

אל:

(פרטי הזיהוי של המשיב)

דע כי

(פרטי הזיהוי של המבקש)

כהגיש נגדך בקשה לצו הגנה בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991, כמפורט
בבקשה על נספחיה המצורפת בזה:

כהגיש בקשה לפיה ניתן נגדך צו הגנה במעמד צד אחד, שהעתק ממנו ומהבקשה מצורפים בזה:
כהגיש בקשה להארכת תקפו של צו הגנה, כמפורט בבקשת ההארכה על נספחיה, המצורפת בזה.
כהבקשה נקבעה לדיון במעמד שני הצדדים ביום בשעה הנך רשאי להגיש תצהיר נגדי עד למועד
הדיון בבקשה. אם לא תופיע לדיון במועד הנ"ל, ידון בית הדין בבקשה בהעדרך.

תאריך

חתימת פקיד ביה"ד

טופס 5

(תקנה 6(א))

צו הגנה

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

* מחק את המיותר

המבקש

נגד

המשיב

חלאחר עיון בבקשה ובתצהיר מצווה בית הדין במעמד צד אחד, כלהלן:
1. לאסור על המשיב

(פרטי זיהוי של המשיב)

חלהיכנס לבית מס' דירה מס' ברחוב בעיר,

חלהימצא בתחום של מהבית/מהדירה/מהעיר,*

חלהטריד את

(פרטי המוגן)

בכל דרך לרבות

(פירוט דרכי ההטרדה)

ובכל מקום לרבות

(מקום עבודה, חינוך או מקום אחר)

חלמנוע שימוש ב

(דירה, רכב, מיטלטלין אחרים)

חלמכור את הנכסים

(דירה, רכב, מיטלטלין אחרים)

חכן מצווה בית הדין על המשיב:

קשר עם גורם טיפולי/הוראה אחרת להבטחת שלומו ובטחונו של המוגן,

3. המשיב יתן ערובה/ערובה בנקאית/ערובה צד ג' בסך לקיום הצו ולהתנהגות טובה.

4. הערובה תחולט כולה/חלקה עם החלטת בית (פירוט החלק)

הדין כי —

חהופר הצו

ההופר איסור של הצו.

5. הערובה תפקע עם פקיעת הצו.

6. כן מחייב בית הדין את המשיב בהוצאות בסך ש"ח לטובת המבקש.

7. צו זה יעמוד בתקפו עד

8. על אף האיסור להיכנס ולהתקרב לבית, רשאי המשיב להיכנס לבית נושא הצו ביום בשעה בליווי/בלי ליווי משטרה/ אדם אחר (פרטי הזיהוי של המלווה האחר)

כדי לקחת

(פירוט המיטלטלין)

9. שונות

ניתן היום

בית הדין

אל: מזכירות בית הדין

נא להודיע על הצו ל-

חפקיד הרישוי לכלי יריה במשרד הפנים במחוז

חמשטרת ישראל/שירות בתי הסוהר/שירות הבטחון הכללי/צה"ל

בית הדין

תאריך

טופס 6

(תקנה 6(ב))

הודעה לפקיד רישוי/לרשות בטחון על צו הגנה*

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

המבקש

נגד

המשיב

הודעה על איסור נשיאת נשק והחזקתו

סעיף 2(ה) לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991

אל:

(פקיד הרישוי לכלי יריה במשרד הפנים/רשות בטחון)

* מחק את המיותר

חדע שביום נתן בית דין זה צו הגנה שהעתק ממנו מצ"ב, לפיו אסר על לשאת נשק ולהחזיקו עד יום

(פרטי הזיהוי של המשיב)

חמאחר שהמשיב הוא איש רשות בטחון, על הרשות הנוגעת לענין לעשות את הסידורים הנדרשים,

שיבטיחו קיום הצו בהתאם לאמור בסעיף 2(ה) לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991.
תאריך

חתימת פקיד בית הדין

טופס 7
(תקנה 7(א))

בקשה להארכת תוקפו של צו הגנה

(סעיף 5 לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991)

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

המבקש

נגד

המשיב

כב' בית הדין מתבקש בזה להאריך תוקפו של צו הגנה שניתן ביום כמפורט להלן*
א. לאסור על המשיב —

ח(1) להיכנס לבית מס' דירה מס' ברחוב עיר,

ח(2) להימצא בתחום של מהבית/הדירה/העיר**

ח(3) להטריד את

(פרטי הזיהוי של המוגן)

בכל דרך לרבות

(פירוט דרכי ההטרדה)

ובכל מקום לרבות

(מקום עבודה, חינוך או מקום אחר)

ח(4) למנוע שימוש ב

(דירה, רכב, מיטלטלין)

* פרט את האיסורים המבוקשים

** מחק את המיותר

ח(5) למכור הנכסים

(דירה, מיטלטלין, רכב)

ח(6) לשאת או להחזיק נשק.

ב. לצוות על המשיב לקיים קשר עם גורם טיפולי או לתת כל הוראה אחרת להבטחת שלומו
ובטחונו של המוגן.

נימוקי הבקשה מפורטים בתצהיר של, המהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו; מצ"ב רשימת נכסים
לענין פסקאות (4) ו-(5) שבסעיף א.

כמו כן מתבקש כב' בית הדין לחייב את המשיב בהוצאות בבקשה זו.

תאריך

חתימה

טופס 8

(תקנה 9(א))

בקשה בשל הפרת צו הגנה

בבית הדין הרבניתיק מס'

ב

המבקש

נגד

המשיב

כב' בית הדין מתבקש בזה בידי

(פרטי הזיהוי של המבקש)

חלכוף את המשיב בקנס או במאסר לציית לצו ההגנה שניתן ביום
חכמו כן מתבקש בית הדין לחלט את הערובה / חלק ממנה כפי שנקבע בצו ההגנה שהופר.
כמו כן מתבקש כב' בית הדין לחייב את המשיב בהוצאות בקשה זו.

המבקש

תאריך

טופס 9

(תקנה 9(א))

תצהיר

אני הח"מ מצהיר כי הפרטים שאמסור להלן הם נכונים / נכונים למיטב ידיעתי ואמונתתי:*

1. פרטים על בן משפחה המבקש*

א. שם משפחה שם פרטי

ב. מס' ת"ז

ג. מען קבוע מס' טלפון

ד. מען וטלפון למסירת כתבי בי-דין או הודעות

ה. תאריך לידה

ו. המעמד האישי: רווק/נשוי/אלמן/גרוד

ז. תאריך נישואין

ח. שם בן הזוג

ט. עיסוק ומקום עבודה מס' טלפון

י. קירבת משפחה למשיב

2. פרטים על המוגן:*

א. שם משפחה שם פרטי

ב. מס' ת"ז

ג. מען קבוע מס' טלפון

- ד. תאריך לידה
- ה. המוגן: קטין/בגיר/חסוי
- ו. המעמד האישי: רווק/נשוי/אלמן/גרוע
- ז. תאריך נישואין
- ח. שם בן הזוג
- ט. עיסוק ומקום עבודה מס' טלפון
- י. קירבת משפחה למשיב:

* מחק את המיותר ומלא לפי הענין.

3. פרטים על המשיב: *
 - א. שם משפחה שם פרטי
 - ב. מס' ת"ז
 - ג. מען קבוע מס' טלפון
 - ד. מען זמני מס' טלפון
 - ה. תאריך לידה
 - ו. המעמד האישי: רווק/נשוי/אלמן/גרוע
 - ז. תאריך נישואין
 - ח. שם בן הזוג
 - ט. עיסוק ומקום עבודה מס' טלפון
 - י. למיטב ידיעתי נמצא המשיב רוב שעות היום בכתובת מס' טלפון
4. ביום ניתן צו הגנה שהעתקו מצ"ב בבית הדין הרבני*
 - ב
5. ביום התקיים דיון במעמד שני הצדדים והמשיב הופיע/ לא הופיע* לדיון.
6. ביום נמסרו מסמכי בי-דין למשיב.
7. נסיבות ההפרה (אם המבקש/המוגן נזקק לטיפול רפואי, צרף צילום של תעודה רפואית):

חתימת המצהיר

אני הח"מ מאשר כי ביום הופיע בפני המוכר לי אישית/שזיהיתי לפי תעודת זהות (פרטי הזיהוי של המצהיר)

מס'..... ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישור נכונות הצהרתו לעיל וחתם עליה בפני.

.....
חתימת מקבל התצהיר**

טופס 10

(תקנה 10(א))

הודעה על דיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה

בבית הדין הרבני תיק מס'.....
ב.....

המבקש

נגד

המשיב

אל:

(פרטי הזיהוי של המשיב)

דע כי

(פרטי הזיהוי של המבקש)

1. הגיש נגדך בקשה בשל הפרת צו הגנה בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991, כמפורט בבקשה, על נספחיה, המצורפת בזה.

2. הבקשה נקבעה לדיון במעמד שני הצדדים ב..... בשעה.....
אם לא תופיע לדיון יורה בית הדין על הבאתך בפניו לצורך קיום הדיון.

תאריך.....

חתימת פקיד בית הדין

***** מקבל התצהיר יכול שיהיה: דיין, עורך דין, טוען רבני

כ"ט בניסן תשנ"ט (15 באפריל 1999) אליהו סויסה
השר לעניני דתות

מידע גנטי

חוק מידע גנטי, תשס"א-2000

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

3	Go	פרק א: פרשנות	
2	Go	מטרת החוק	סעיף 1
2	Go	הגדרות	סעיף 2
3	Go	פרק ב: בדיקה גנטית — רישוי ומתן ייעוץ גנטי	
2	Go	לקיחת דגימת DNA ועריכת בדיקה גנטית	סעיף 3
2	Go	תנאים לרישיון למעבדה לבדיקות גנטיות	סעיף 4
2	Go	תוקפו של רישיון	סעיף 5
3	Go	סירוב לתת רישיון, ביטולו, הגבלתו או התלייתו	סעיף 6
3	Go	איסור העברת רישיון	סעיף 7
3	Go	אגרה	סעיף 8
3	Go	כשירות מקצועית מתאימה	סעיף 9
3	Go	מתן ייעוץ גנטי	סעיף 10
4	Go	פרק ג: לקיחת דגימת DNA	
3	Go	הסכמה מדעת	סעיף 11
3	Go	מתן הסבר נוסף לענין דגימת DNA מזוהה	סעיף 12
3	Go	מחקר	סעיף 13
4	Go	מסירת תוצאת בדיקה גנטית	סעיף 14
4	Go	שמירת דגימת DNA	סעיף 15
4	Go	מחיקת פרטים מזהים	סעיף 16
5	Go	פרק ד: מסירת מידע גנטי	
4	Go	מאגר מידע גנטי מזוהה	סעיף 17
34	Go	סודיות	סעיף 18
35	Go	מסירת מידע לאחר	סעיף 19
35	Go	מסירת מידע לצורך טיפול בקרוב	סעיף 20
35	Go	אופן מסירת מידע גנטי	סעיף 21
35	Go	ויתור על סודיות	סעיף 22
35	Go	מסירת מידע גנטי למטרות מחקר	סעיף 23
4	Go	פרק ה: קטין, חסוי ופסול דין	
37	Go	עריכת בדיקה גנטית בקטין, בחסוי או בפסול דין	סעיף 24
37	Go	הסכמה של קטין שמלאו לו שש עשרה שנים	סעיף 25
37	Go	הוראות מיוחדות לענין הסכמה ופרטים מיוחדים	סעיף 26
37	Go	עריכת בדיקה גנטית בקטין, בחסוי או בפסול דין בעבור בן משפחה או בעבור אחר	סעיף 27
37	Go	מסירת תוצאות בדיקה	סעיף 28
4	Go	פרק ו: מניעת הפליה	
38	Go	מניעת הפליה בתעסוקה	סעיף 29
38	Go	אבחנות לענין ביטוח	סעיף 30
5	Go	פרק ז: שימוש במידע גנטי על ידי רשויות הביטחון ורשויות אכיפת החוק	

חוק מידע גנטי, תשס"א-2000
נוסח מלא ומעודכן

38	Go	מונחים	סעיף 31
38	Go	שימוש בדגימת DNA ובתוצאות בדיקה גנטית	סעיף 32
38	Go	הרחבת תחולה	סעיף 33
38	Go	שמירת דגימת DNA ותוצאות בדיקתה	סעיף 34
33	Go	מאגר מידע	סעיף 35
35	Go	תקנות לענין פרק ז	סעיף 36
32	Go	תחולה — הוראות מיוחדות	סעיף 37
6	Go	פרק ח: עונשין	
8	Go	עבירות	סעיף 38
8	Go	אחריות נושא משרה בתאגיד, ומעסיק	סעיף 39
6	Go	פרק ט: הוראות שונות	
8	Go	ועדה מייעצת	סעיף 40
8	Go	דין וחשבון	סעיף 41
3	Go	בא כוח של נבדק	סעיף 42
3	Go	שינויים בפעילות בעל רישיון	סעיף 43
3	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 44
3	Go	שמירת דינים	סעיף 45
6	Go	פרק י: תיקונים עקיפים	
4	Go	תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה	סעיף 46
4	Go	תיקון חוק בית הדין לעבודה	סעיף 47
7	Go	פרק יא: תחילה, תחולה, הוראות מעבר והוראת שעה	
4	Go	תחילה	סעיף 48
4	Go	הוראות מעבר	סעיף 49
4	Go	תחולה	סעיף 50
18	Go	הוראת שעה תסתסב 2001*	סעיף 51

מידע גנטי

חוק מידע גנטי, תשס"א-2000*

פרק א': פרשנות

1. מטרתו של חוק זה להסדיר עריכת בדיקות גנטיות ומתן ייעוץ גנטי ולהגן על זכות הנבדק לפרטיות לגבי המידע הגנטי המזוהה, והכל בלי לפגוע באיכות הטיפול הרפואי, במחקר הרפואי והגנטי, בקידום הרפואה ובהגנה על שלום הציבור.
2. בחוק זה –
- "אחראי על מחקר" - מי שאחראי על מחקר שנעשה בו שימוש בדגימות DNA או בתוצאות של בדיקות גנטיות;
- "אחראי על קטין, חסוי או פסול דין" - הורה, לרבות הורה חורג, מאמץ ואפוטרופוס;
- "בדיקה גנטית" - בדיקת דגימת DNA של אדם לשם אפיון והשוואה של רצפים של DNA;
- "בדיקה גנטית לקשרי משפחה" - בדיקה גנטית לקביעת ממצאים בדבר קשרי משפחה של אדם;
- "בדיקה גנטית למחקר" - בדיקה גנטית הנעשית למטרות מחקר;
- "בית דין דתי" - בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרים ובית דין דתי דרוזי, כמשמעותם על פי דין;
- "תקנות ניסויים רפואיים" - תקנות בריאות העם (ניסויים רפואיים בבני אדם), תשמ"א-1980;
- "גנטיקאי קליני" - בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 9(2) שהכיר בו המנהל;
- "דגימת DNA" - דגימה ביולוגית של אדם הנלקחת במטרה להפיק ממנה DNA של אדם, במסגרת בדיקה גנטית;
- "דגימת DNA מזוהה" - דגימת DNA אשר מופיע עליה פרט מזהה של הנבדק, או שהפרטים הופרדו מהדגימה אך ניתן לחזור אליהם בכל דרך שהיא;
- "המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהמנהל הסמיכו לענין חוק זה, כולו או חלקו;
- "הסכמה מדעת", "ועדת אתיקה", "טיפול רפואי", "מטפל", "מידע רפואי", "רשומה רפואית" - כמשמעותם בחוק זכויות החולה;

* פורסם [ס"ח תשס"א מס' 1766](#) מיום 25.12.2000 עמ' 62 (ה"ח תשנ"ט מס' 2786 עמ' 290).

חוקן [ס"ח תשס"א מס' 1781](#) מיום 19.3.2001 עמ' 178 – תיקון מס' 1 בסעיף 6 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 7), תשס"א-2001; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.

[ס"ח תשס"ב מס' 1816](#) מיום 23.12.2001 עמ' 44 (ת"ט).

[ס"ח תשס"ה מס' 2005](#) מיום 19.6.2005 עמ' 500 ([ה"ח הממשלה תשס"ה מס' 115](#) עמ' 536) – תיקון מס' 2 בסעיף 19 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד) (תיקון), תשס"ה-2005; תחילתו שלושה חודשים מיום פרסומו.

[ס"ח תשס"ח מס' 2173](#) מיום 30.7.2008 עמ' 736 ([ה"ח הכנסת תשס"ח מס' 203](#) עמ' 158) – תיקון מס' 3; תחילתו ארבעה חודשים מיום פרסומו.

"ועדה מייעצת" - ועדת הלסינקי עליונה שמונתה לפי תקנות ניסויים רפואיים, המדען הראשי של משרד המדע ונציג שר המדע;

"ועדת המדע" - הועדה לענייני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת;

"חוק הגנת הפרטיות" - חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981;

"חוק העונשין" - חוק העונשין, תשל"ז-1977;

"חוק זכויות החולה" - חוק זכויות החולה, תשנ"ו-1996;

"יועץ גנטי" - בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 9(3) שהכיר בו המנהל;

"מוסד מוכר" - כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958;

"מידע גנטי מזוהה" - כל מידע גנטי הנוגע לנבדק מסוים שמופיע עליו פרט מזהה;

"מידע גנטי" - מידע הנובע מבדיקה גנטית;

"מכון גנטי" - מחלקה גנטית בבית חולים רשום לפי פקודת בריאות העם, ושיש בה מעבדה העורכת בדיקות גנטיות;

"מעבדה לבדיקות גנטיות" - מעבדה רפואית לעריכת בדיקות גנטיות שקיבלה רישיון לפי סעיף 4;

"מעבדה רפואית" - מעבדה רפואית הרשומה לפי פקודת בריאות העם;

"נבדק" - אדם שממנו נלקחה או מיועדת להילקח דגימת DNA לצורך עריכת בדיקה גנטית;

"פסול-דין", "חסוי" ו"קטין" - כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962;

"פקודת בריאות העם" - פקודת בריאות העם, 1940;

"פקודת הרופאים" - פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976;

"פרט מזהה" - אחד מאלה: שם פרטי ושם משפחה, מספר זהות, מספר מזהה אחר שניתן על ידי רשות שלטונית;

"קרוב" - מי שיש לו קרבת דם לנבדק;

"ראש בית דין דתי" - כל אחד מאלה:

- (1) לעניין יהודים - נשיא בית הדין הרבני הגדול;
- (2) לעניין בני עדה נוצרית - ראש בית הדין הגבוה של אותה עדה נוצרית;
- (3) לעניין מוסלמים - נשיא בית הדין השרעי לערעורים;
- (4) לעניין דרוזים - ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;

"רופא גנטיקאי" - בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 9(1);

"רופא מומחה" - בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 9(4);

"רישיון" - רישיון שניתן למעבדה לבדיקות גנטיות לפי סעיף 4;

"תוצאות בדיקה גנטית מזוהה" - תוצאות של בדיקה גנטית אשר מופיע עליה פרט מזהה של הנבדק, או שהפרטים הופרדו מהתוצאות אך ניתן לחזור אליהם בכל דרך שהיא;

"השר" - שר הבריאות.

פרק ב': בדיקה גנטית – רישוי ומתן ייעוץ גנטי

סימן א': כללי

3. (א) לא תילקח דגימת DNA מזוהה מאדם, לא תיערך בדיקה גנטית ולא יינתן ייעוץ גנטי על פי תוצאות הבדיקה אלא בהתאם להוראות חוק זה.
- (ב) בדיקה גנטית תיערך במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על בדיקה גנטית למחקר.
- (ג) לא תיערך בדיקה גנטית למחקר אלא אם כן המחקר אושר לפי כל דין.
- (ד) (בוטל).

לקיחת דגימת DNA ועריכת בדיקה גנטית

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

סימן ב': רישוי

4. (א) המנהל רשאי לתת רישיון לעריכת בדיקות גנטיות למעבדה רפואית, בתנאים שיקבע, ואם נתקיימו כל אלה:

תנאים לרישיון
למעבדה לבדיקות
גנטיות

- (1) המבקש הוא תושב ישראל או תאגיד הרשום בישראל;
 - (2) המבקש הוא בעל מקום ומכשור מתאימים ואמצעים אחרים לעריכת בדיקות גנטיות, כפי שקבע השר;
 - (3) המבקש או מנהל המעבדה, לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה ראוי שיינתן לו רישיון;
 - (4) מנהל המעבדה הוא רופא גנטיקאי או גנטיקאי קליני או בעל מקצוע רפואי אחר ובלבד שכל אחד מהם קיבל היתר מהמנהל לנהל מעבדה רפואית לפי סעיף 36 לפקודת בריאות העם.
- (ב) מעבדה במכון גנטי העורכת בדיקות גנטיות ואשר מתקיימות לגביה הוראות סעיף קטן (א)(2) עד (4), בשינויים המחויבים, אינה טעונה רישיון לפי סעיף זה.
5. תוקפו של רישיון למעבדה לבדיקות גנטיות הוא לשלוש שנים, וניתן לשוב ולחדשו.
6. (א) המנהל רשאי לסרב לתת רישיון או לבטלו, וכן להגבילו או להתלותו בתנאים שיראה לנכון, לאחר שנתן למבקש או לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו, אם נתקיים לגביו אחד מאלה:

תוקפו של רישיון

סירוב לתת רישיון,
ביטולו, הגבלתו או
התלייתו

- (1) לא התקיימה או חדלה להתקיים הוראה מהוראות לפי סעיף 4;
 - (2) הופר תנאי מהותי מתנאי הרישיון שקבע המנהל;
 - (3) הרישיון ניתן לו על יסוד מידע כוזב;
 - (4) בית משפט קבע כי בעל הרישיון או מי מטעמו הפר הוראה לפי חוק זה, חוק זכויות החולה, פקודת בריאות העם, חוק הגנת הפרטיות או פקודת הרופאים;
 - (5) מבקש הרישיון, בעל הרישיון, מנהל המעבדה לבדיקות גנטיות או מי מעובדי המעבדה, הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מן הראוי לסרב להעניק רישיון, לבטלו, להגבילו או להתלותו.
- (ב) המנהל רשאי להתלות טיפול בבקשה או להתלות רישיון או להתנות רישיון בתנאים שיראה לנכון, לאחר שנתן הזדמנות למי מהמנויים בפסקה (1) לטעון את טענותיו, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוגש נגד בעל הרישיון, מבקש הרישיון או מנהל המעבדה לבדיקות גנטיות כתב אישום בעבירה לפי חוק זה או לפי אחד החוקים המנויים בסעיף קטן (א)(4);

- (2) הוגשה קובלנה נגד אחד המנויים בפסקה (1) לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים;
- (3) הוגבל או הותלה רישונו של אחד המנויים בפסקה (1), לפי הענין, לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים.
- (ג) על החלטת המנהל לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט המחוזי, בתוך שלושים ימים מהיום שהובאה ההחלטה לידיעת העורר.
- (ד) הורה המנהל על ביטול רישיון או התלייתו יקבע גם מה ייעשה בדגימות ה-DNA ורשאי הוא להורות, בין השאר, על העברתן למשרד הבריאות או לבעל רישיון אחר.
- (ה) הוראות סעיף 25 לפקודת בריאות העם יחולו על מעבדה לבדיקות גנטיות ועל מכון גנטי והם ייחשבו לענין זה כמוסד רפואי הטעון רישום לפי הוראות הפקודה.
7. (א) רישיון שניתן לפי חוק זה אינו ניתן להעברה. איסור העברת רישיון
- (ב) העברת השליטה בתאגיד שהוא בעל רישיון טעונה אישור מראש ובכתב של המנהל, ורשאי המנהל לקבוע כי העברה כאמור טעונה רישיון חדש.
8. השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע אגרה בעד – אגרה
- (1) הגשת בקשה לרישיון ובעד חידוש הרישיון;
- (2) עריכת בדיקת בטיחות;
- (3) עריכת בדיקת איכות.
- סימן ג': ייעוץ גנטי
9. לענין חוק זה בעל כשירות מקצועית מתאימה הוא אחד מאלה: כשירות מקצועית מתאימה
- (1) לענין רופא גנטיקאי - רופא בעל תואר מומחה בגנטיקה רפואית לפי פקודת הרופאים;
- (2) לענין גנטיקאי קליני - בעל תואר שלישי במדעי החיים ממוסד מוכר או תואר מקביל ממוסד מחוץ לישראל שאישר המנהל, בתחום דומה, וכן ניסיון של שנתיים בעבודה מעשית לאחר קבלת התואר במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות, שהכיר בהם המנהל ואשר קיבל הכרה מהמנהל כגנטיקאי קליני;
- (3) לענין יועץ גנטי - בעל תואר שני בגנטיקה של האדם ממוסד מוכר, או ממוסד מחוץ לישראל שאישר המנהל, שקיבל הכשרה מעשית במתן ייעוץ גנטי במעבדה לבדיקות גנטיות או במכון גנטי, שהכיר בהם המנהל ואשר קיבל הכרה מהמנהל כיועץ גנטי;
- (4) לענין רופא מומחה - רופא בעל תואר מומחה לפי פקודת הרופאים.
10. לא יינתן ייעוץ גנטי והסבר בדבר המשמעות הרפואית-גנטית של תוצאות בדיקה גנטית שנערכה לנבדק אלא על ידי המנויים בפסקאות (1) עד (4) וכמפורט בהן: מתן ייעוץ גנטי
- (1) רופא גנטיקאי - הסבר וייעוץ גנטי כולל;
- (2) גנטיקאי קליני - הסבר וייעוץ גנטי בכפוף לתנאי הכרתו על ידי המנהל;
- (3) יועץ גנטי - הסבר וייעוץ גנטי בכפוף לתנאי הכרתו על ידי המנהל;
- (4) רופא מומחה - הסבר וייעוץ רפואי-גנטי בתחום מומחיותו.

פרק ג': לקיחת דגימת DNA

סימן א': לקיחת דגימת DNA עריכת בדיקה גנטית ושמירתה

11. (א) לא תילקח דגימת DNA ולא תיערך בדיקה גנטית בלא קבלת הסכמה מדעת של הנבדק, והוראות פרק ד' לחוק זכויות החולה, יחולו בשינויים המחויבים.

הסכמה מדעת

(ב) הסכמה מדעת ללקיחת דגימת DNA לשם עריכת בדיקת מחקר תינתן בכתב.

11א. (א) ציווה בית המשפט לענייני משפחה על עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק לפי סעיף 128ו, יינתן לנבדק הסבר בדבר אופן עריכת הבדיקה והשפעתה על גופו; הוראות סעיפים 11, 12 (א) ו-25 לא יחולו על בדיקה כאמור.

בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

(ב) אין בצו כאמור בסעיף קטן (א) כדי לחייב בעל מקצוע רפואי לעשות פעולה שהנבדק מסרב בפניו לעשייתה.

12. (א) לענין קבלת הסכמה מדעת לשם לקיחת דגימת DNA מזוהה ובדיקתה יינתן לנבדק, נוסף על המפורט בסעיף 13 (ב) לחוק זכויות החולה ועל פי כל דין, הסבר בדבר המשמעות של עריכת בדיקה גנטית, לגביו ולגבי קרוביו.

מתן הסבר נוסף לענין דגימת DNA מזוהה

(ב) לכל נבדק יינתן הסבר בכתב בדבר זכויותיו לענין לקיחת דגימת DNA ועריכת בדיקה גנטית לפי חוק זה ולפי כל דין, בנוסח שאישר המנהל.

13. על מחקר שנעשה בו שימוש רק בדגימות DNA בלתי מזוהות או על מחקר שנעשה בו שימוש בדגימות DNA קיימות שהפרטים המזהים הופרדו מהן באופן שלא ניתן, בכל דרך שהיא לחזור אליהם, והמחקר אושר לפי כל דין, לא יחולו הוראות סעיפים 11 ו-12.

מחקר

סימן ב': מסירת תוצאת בדיקה גנטית

14. (א) תוצאות בדיקה גנטית יימסרו, בהתאם להוראת הנבדק, לנבדק או למי שהורה.

מסירת תוצאת בדיקה גנטית

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי מטפל להחליט שלא למסור לנבדק תוצאות בדיקה גנטית שנערכה לו, מלאות או חלקיות, אם ידיעתן עלולה לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של הנבדק או לסכן את חייו; החליט המטפל כאמור, יודיע מיד על החלטתו לוועדת אתיקה ויצרף את התוצאות שלא נמסרו לנבדק ואת נימוקיו לאי-מסירתן, ולענין זה יחולו הוראות סעיף 18 לחוק זכויות החולה.

(ג) ייעוץ גנטי והסבר בדבר המשמעות הרפואית-גנטית של תוצאות בדיקה גנטית שנערכה לנבדק יינתן לנבדק או למי שהורה, בהתאם להוראות סעיף 10.

סימן ג': שמירת דגימת DNA

15. (א) דגימת DNA מזוהה ותוצאות בדיקה גנטית שנערכה לגביה, יישמרו בהתאם לכללים שקבע המנהל.

שמירת דגימת DNA

(ב) בכללים כאמור בסעיף קטן (א) יקבע המנהל, בין השאר, הוראות בדבר משך הזמן המזערי שבו יישמרו הדגימות והתוצאות, ורשאי הוא לקבוע כללים לסוגים שונים של בדיקות גנטיות ותוצאותיהן, ובלבד שלענין –

(1) דגימת DNA מזוהה שנלקחה לצורך טיפול רפואי לא יופרדו הפרטים המזהים מהדגימה;

(2) דגימת DNA שנלקחה לצורך מחקר ותוצאות בדיקה גנטית שנערכה לגביה, יופרדו הפרטים המזהים מהדגימה ומתוצאות בדיקתה, אלא אם כן נתן הנבדק הסכמה בכתב לשמירת הדגימה או תוצאות בדיקתה, באופן מזוהה.

(ג) לענין סעיף קטן (ב)(2) יקבע המנהל, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, נהלים

- לענין הפרדת הפרטים המזהים מדגימת DNA מזוהה, בכפוף לשיטות ולמטרות המחקר.
- (ד) כללים לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות.
16. נבדק רשאי להורות בכתב על מחיקת הפרטים המזהים מדגימת DNA מזוהה שנלקחה או שתילקה ממנו או מתוצאת בדיקה גנטית שנערכה לגביה; מחיקה כאמור תיעשה באופן שלא יהא ניתן לחזור ולזהות, בכל דרך שהיא, את הנבדק.
- פרק ד': מסירת מידע גנטי**
17. המחזיק מידע גנטי מזוהה במאגר מידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות חייב ברישומו לפי החוק האמור, והוראות חוק הגנת הפרטיות יחולו ככל שאין בחוק זה הוראה אחרת לענין הנדון.
18. (א) אדם שהגיע אליו מידע גנטי הנוגע לנבדק, תוך מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרו בסוד ולא יעשה בו כל שימוש, אלא אם כן קיבל את הסכמת הנבדק לכך, ולפיה.
- (ב) בעל רישיון, אחראי על מחקר, מטפל ומי שנותן ייעוץ גנטי, מנהל מכון גנטי, מנהל מעבדה לבדיקות גנטיות ומי שנוטל חלק במחקר, ינקטו אמצעים סבירים הדרושים כדי להבטיח שעובדים הנתונים למרותם ישמרו על סודיות הענינים המובאים לידיעתם תוך מילוי תפקידם או במהלך עבודתם.
19. בעל רישיון, אחראי על מחקר, מטפל ומי שנותן ייעוץ גנטי, מנהל מכון גנטי ומנהל מעבדה לבדיקות גנטיות רשאים למסור מידע גנטי לאחר, לפי הוראות סעיף 20 לחוק זכויות החולה, למעט סעיף קטן (א)(5) שבו, בשינויים המחויבים.
20. מטפל ומי שנותן ייעוץ גנטי רשאי למסור מידע גנטי למטפל אחר או לאדם אחר הנותן ייעוץ גנטי לצורך טיפול בקרוב של הנבדק אלא אם כן הודיע הנבדק על התנגדותו לכך; על אף התנגדותו של הנבדק ניתן למסור את המידע למטפל אחר אם ועדת האתיקה, לאחר ששמעה את הנבדק, שוכנעה בכל אלה:
- (1) מסירת המידע הגנטי אודות הנבדק נחוצה לשמירה על בריאותו של קרוב או לשיפור בריאותו, וכן למניעת מוות, מחלה או נכות חמורה של אותו קרוב, לרבות קרוב שטרם נולד;
- (2) מסירת המידע הגנטי היא הדרך היחידה להשיג את האמור בפסקה (1);
- (3) התועלת לקרוב במסירת המידע הגנטי למטפלו עולה על הנזק שייגרם לנבדק ממסירת המידע הגנטי, או שנימוקיו של הנבדק לאי מסירת המידע למטפלו של הקרוב אינם סבירים, בנסיבות הענין.
21. מסירת מידע גנטי לפי פרק זה לא תיעשה אלא במידה הנדרשת לצורך הענין, ותוך הימנעות מרבית מחשיפת זהותו של הנבדק.
22. (א) לא יראו ויתור על סודיות רפואית לגבי רשומה רפואית או מידע רפואי כהסכמה למסירת מידע גנטי מזוהה.
- (ב) הסכמה למסירת מידע גנטי תיעשה במפורש ובכתב.
23. מי שמחזיק מידע גנטי או מאגר מידע גנטי רשאי למסור את המידע שבידיו למטרות מחקר שאושר כדין, הוראה או פרסום בביטאון מדעי, אם התקיימו אחד מאלה:
- (1) המידע הגנטי מועבר בלא כל פרט מזהה;
- (2) הנבדק נתן הסכמה בכתב למסירת המידע הגנטי; בפרסום לפי פסקה זו לא ייחשף כל פרט מזהה של הנבדק אלא אם כן הוא נתן הסכמה מפורשת לכך, מראש ובכתב.
- פרק ה': עריכת בדיקה גנטית לקטין, לחסוי או לפסול דין, לשם אבחון וטיפול רפואי ולשם מחקר**

מחיקת פרטים מזהים

מאגר מידע גנטי מזוהה

סודיות

מסירת מידע לאחר

מסירת מידע לצורך טיפול בקרוב

אופן מסירת מידע גנטי

ויתור על סודיות

מסירת מידע גנטי למטרות מחקר

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

24. לא תילקח דגימת DNA מקטין שגילו פחות משש עשרה שנים, מחסוי או מפסול דין, ולא תיערך בה בדיקה גנטית, אלא אם כן נתן האחראי על הקטין, החסוי או פסול הדין הסכמה לכך בכתב ונתקיים אחד מהתנאים האלה:

עריכת בדיקה גנטית בקטין, בחסוי או בפסול דין

(1) התגלו אצל הקטין, החסוי או פסול הדין ממצאים המעידים על מחלה או מוגבלות שלצורך אבחונה נדרשת בדיקה גנטית;

(2) הבדיקה דרושה לשם בירור בדבר קיומו של גן נשאות של מחלה או מוגבלות שעל פי הערכה רפואית סבירה אפשר למנעה, לדחות את התפרצותה או לשפר או לקדם את מצבו של הקטין, החסוי או פסול הדין;

(3) הבדיקה דרושה לצורך אחת המטרות המפורטות בסעיף 27;

(4) הבדיקה דרושה לצורכי מחקר שאושר כדין.

25. לא תילקח דגימת DNA מקטין שמלאו לו שש עשרה שנים ולא תיערך בה בדיקה גנטית, אלא אם כן נתקיימו כל אלה:

הסכמה של קטין שמלאו לו שש עשרה שנים

(1) ניתן לקטין הסבר כאמור בסעיף 12 בנוכחות האחראי עליו;

(2) האחראי על הקטין והקטין נתנו את הסכמתם בכתב ללקיחת הדגימה ולעריכת הבדיקה.

26. (א) בהסכמה ללקיחת דגימת DNA ולעריכת בדיקה גנטית לצורך מחקר ייתן הקטין שמלאו לו שש עשרה שנים והאחראי עליו או האחראי על הקטין שטרם מלאו לו שש עשרה שנים, החסוי או פסול הדין, הוראות לענין שמירת הפרטים המזוהים, הפרדתם או מחיקתם.

הוראות מיוחדות לענין הסכמה לפרטים מיוחדים

(ב) קטין שמלאו לו שמונה עשרה שנים רשאי לבטל, לסייג או לשנות את ההסכמה שנתן או שניתנה לגביו באשר להשתתפותו במחקר בעת היותו קטין.

27. (א) לא תילקח דגימת DNA מקטין, מחסוי, או מפסול דין, שלא לצורכי הקטין, החסוי, או פסול הדין בהתאמה, ולא תיערך בה בדיקה גנטית, אלא לאחת המטרות המפורטות להלן, ואם נתן האחראי על הקטין, החסוי או פסול הדין הסכמה לכך בכתב — מלאו לקטין שש עשרה שנים תינתן גם הסכמתו בכתב:

עריכת בדיקה גנטית בקטין, בחסוי או בפסול דין בעבור בן משפחה או בעבור אחר

(1) מציאת התאמה גנטית בין הקטין, החסוי או פסול הדין לבין אדם אחר לצורך טיפול במחלתו של אותו אדם;

(2) בירור בדבר קיומו של גן נשאות למחלה או למוגבלות אצל קרוב של הקטין, החסוי או פסול הדין שעל פי הערכה סבירה ניתן למנעה, לדחות את התפרצותה או לשפר או לקדם את מצבו של קרובו לרבות קרובו שטרם נולד; והכל בלי לגרום נזק בריאותי או נפשי לקטין, לחסוי, או לפסול הדין.

(ב) עריכת בדיקה גנטית בחסוי או בפסול הדין בעבור אחר, שאינו קרובו, טעונה אישורו של בית המשפט לעניני משפחה.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת המדע, יתקין תקנות בתוך תשעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה לענין סדרי דין בהליכים לפי סעיף זה.

28. תוצאות בדיקה שנערכה לקטין, לחסוי או לפסול דין יימסרו לאחראי על הקטין, החסוי או פסול הדין בלבד ובהתקיים אחד מאלה:

מסירת תוצאות בדיקה

(1) התברר כי הנבדק אינו נושא גן נשאות למחלה;

(2) התברר קיומה של מחלה, או גן נשאות למחלה, שבהערכה רפואית סבירה נראה שהתערבות או טיפול בשלב זה עשויה להביא למניעת המחלה, לדחיית התפרצותה או לשיפור במצב הקטין, החסוי או פסול הדין;

והכל בלי לגרום נזק בריאותי או נפשי לקטין, לחסוי או לפסול הדין.

פרק ה'1: עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה

28א. לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה (בפרק זה – בדיקה) אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה (בפרק זה – בית המשפט), ובהתאם להוראות פרק זה.

28ב. (א) (1) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי פרק זה, אלא אם כן נתן הנבדק את הסכמתו לכך; היה הנבדק קטין, חסוי או פסול דין, נדרשת הסכמת האחראי עליו לעריכתה, ואם מלאו לקטין 16 שנים – נדרשת גם הסכמתו;

(2) לא יורה בית המשפט על בדיקה לקטין, לחסוי או לפסול דין אלא לאחר שמיעת עמדתו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו או ליכולותיו, לפי העניין, אלא אם כן שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי שמיעת עמדתו עלולה לפגוע בטובתו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), היה קטין הורה או שנטען לגביו כי הוא הורה (בסעיף קטן זה – קטין הורה), רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, הקשורים בטובת הקטין ההורה, להורות על עריכת הבדיקה בלא הסכמת האחראי על הקטין ובלא נוכחותו של האחראי בעת מתן ההסבר לקטין ההורה כאמור בסעיף זה, ובלבד שהקטין ההורה נתן את הסכמתו לעריכת הבדיקה.

28ג. בלי לגרוע מהוראות פרק זה, לא יורה בית משפט על עריכת בדיקה בחסוי שהוא עובר אלא לאחר ששקל את הצורך בעריכת הבדיקה עוד בתקופת ההריון, והאישה הנושאת את העובר נתנה הסכמה מדעת לעריכת הבדיקה, לאחר שהוסברו לה הסיכונים שבעריכת הבדיקה, לה ולעובר; לא נתנה אישה כאמור את הסכמתה להיבדק, לא יחולו הוראות סעיף 28ח(ב).

28ד. (א) בכפוף להוראות סעיף 28ה, היתה אמו של קטין, חסוי או פסול דין רשומה במרשם האוכלוסין, על פי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, כמי שהיתה נשואה, בתוך 300 ימים שלפני יום לידת הקטין, החסוי או פסול הדין, לאדם שממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו או היה אדם רשום במרשם כאמור כאביו של קטין, חסוי או פסול דין וממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו, לא יורה בית המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.

(ב) בבוא בית המשפט להורות על עריכת בדיקה לפי סעיף קטן (א), יביא בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

(1) קיומו של חשש לפגיעה בקטין, בחסוי או בפסול הדין, לרבות לפי דין דתי, כתוצאה מהבדיקה;

(2) אפשרות לערוך את הבדיקה בדרך שתקבע את קשרי המשפחה כך שהפגיעה בזכויות הקטין, החסוי או פסול הדין, תצומצם או תימנע.

28ה. (א) (1) ראה בית המשפט, בעצמו או לפי טענתו של בעל דין, ולאחר ששמע את עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין, כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, עקב חשש לממזרות לפי דין תורה, יפנה לנשיא בית הדין הרבני הגדול לקבלת חוות דעתו בעניין החשש האמור ובדבר האפשרות לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה; הפנייה תיעשה בלא ציון שמות ופרטים מזהים;

(2) נשיא בית הדין הרבני הגדול יעביר את חוות דעתו כאמור בפסקה (1) ליועץ

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008
עריכת בדיקה גנטית
לקשרי משפחה
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008
הסכמה לעריכת
בדיקה
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

בדיקה בעובר
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

צו לעריכת בדיקה
בנסיבות מיוחדות
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

צו לעריכת בדיקה
בנסיבות של חשש
לממזרות לפי דין
תורה
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לאחר שקיבל את חוות הדעת האמורה;

(3) פנה בית המשפט לנשיא בית הדין הרבני הגדול לפי פסקה (1) לעניין בדיקה בחסוי שהוא עובר, יעביר נשיא בית הדין הרבני הגדול את חוות דעתו ליועץ המשפטי לממשלה כאמור באותה פסקה בתוך חמישה ימי עבודה, והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לפי פסקה (2) בתוך חמישה ימי עבודה מיום שקיבל את חוות הדעת האמורה;

(4) נוכח בית המשפט, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו הביא לפניו את עמדתו לעניין עריכת בדיקה כאמור בפסקה (2), כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו של קטין, חסוי, לרבות חסוי שהוא עובר, או פסול דין, כאמור בפסקה (1), וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה, אלא אם כן מצא יש צורך בעריכת הבדיקה לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה בלתי הפיכה לאדם.

(ב) ראה בית המשפט כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של בגיר, עקב חשש לממזרות לפי דין תורה, וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה אלא לאחר שהפנה את בעלי הדין ליחידת הסיוע לשם קבלת הסבר בדבר המשמעות של עריכת הבדיקה, לגביו ולגבי קרוביו; בסעיף קטן זה, "יחידת הסיוע" – יחידת הסיוע שהוקמה לפי סעיף 5 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.

28. (א) על אף האמור בסעיף 28ב, רשאי בית המשפט לצוות על עריכת בדיקה, למעט בדיקה לפי סעיף 28ד, גם בלא הסכמת הנבדק, אם נוכח כי התקיימו התנאים לעריכתה לפי סעיף 28א, 28ד או 28ה, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

בדיקה בלא הסכמת הנבדק (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

(1) בית המשפט שוכנע כי יש סיכוי סביר לנכונות טענות המבקש בדבר קשרי המשפחה הנטענים;

(2) ניתנה לנבדק הזדמנות להשמיע את התנגדותו למתן הצו.

(ב) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה כאמור בסעיף קטן (א), לקטין, לחסוי או לפסול דין, אם הוא או האחראי עליו לא נתנו את הסכמתם לעריכת הבדיקה, אלא אם כן מינה לו עורך דין או אפוטרופוס לדין אשר ייצגו בהליכים שלפניו, ככל שהקטין, החסוי או פסול הדין אינו מיוצג על ידי עורך דין מטעמו.

(ג) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי סעיף זה אלא בדרך של בדיקה חיצונית; לעניין זה, "בדיקה חיצונית" – כל אחת מאלה:

(1) לקיחת דגימת תאים מחלקה הפנימי של הלחי;

(2) לקיחת דגימת רוק;

(3) לקיחת דגימת שיער, לרבות שורשיו, ולמעט שיער מחלקים מוצנעים של הגוף;

(4) לקיחת דגימה חיצונית אחרת שיקבע השר, בצו, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת המדע.

(ד) ציווה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי הוראות סעיף זה, יכול שהבדיקה תיערך בדרך שאינה בדיקה חיצונית, אם הנבדק נתן את הסכמתו לכך.

28. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בדיקה לפי פרק זה תיערך בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של אי-

אופן עריכת הבדיקה (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

נוחות.

(ב) בדיקה תיערך אך ורק במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות, בישראל, שהמנהל הכיר בהם, בהודעה ברשומות, לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי בדיקה תיערך במעבדה שאינה בישראל, ובלבד ששוכנע כי מתקיימים כל אלה:

(1) אין מכון גנטי או מעבדה לבדיקות גנטיות בישראל שהוכרו לפי סעיף קטן (ב) שניתן לערוך בהם את הבדיקה;

(2) אותה מעבדה מקיימת, בקירוב המרבי, את התנאים לפי חוק זה לרישוי מעבדה לבדיקות גנטיות ולהכרה לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה;

(3) יש אפשרות, במידת הצורך, לחקור את עורך הבדיקה על אופן עריכתה, ולהבטיח את שמירת הראיות על אופן עריכתה ועל ממצאיה.

28ח. (א) סירב אדם להיבדק לאחר מתן צו כאמור בסעיף 28ו, יחולו הוראות סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על קטין, חסוי או פסול דין.

סירוב להיבדק
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(ב) בית המשפט רשאי להסיק מסירובו של אדם להיבדק כל מסקנה הנראית לו מוצדקת בנסיבות העניין, לרבות בדבר קביעת קשרי המשפחה הנטענים כלפי אותו אדם.

28ט. (א) על אף הוראות סעיף 14, נערכה בדיקה לפי פרק זה, לא יימסרו תוצאותיה אלא לבית המשפט שהורה על עריכתה.

מסירת תוצאות
בדיקה, אי-גילוי
ואיסור פרסום
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיפים 68(ה) ו-70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, רשאי בית המשפט, לאחר שהובאה לפניו עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין –

(1) לאסור את גילויין או את פרסומן של תוצאות הבדיקה, את גילוי שמו של מי שבעניינו נערכה הבדיקה או כל דבר אחר העשוי להביא לזיהויו, ואת תוכנם של מסמכים שהוגשו לו באותו עניין;

(2) לא לגלות לבעלי הדין, כולם או חלקם, את תוצאות הבדיקה.

28י. (א) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28ט(ב)(1), רשאי בית דין דתי הדן בעניין שבסמכותו על פי כל דין, להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית משפט בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28יד; הורה בית דין דתי להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28ט(ב)(1) כלפי כל גורם אחר.

העברת תוצאות
בדיקה לבית דין דתי
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(ב) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28ט(ב)(2), תוצאות בדיקה שניתנה לגביה החלטת בית משפט כאמור לא יהיו חסויות בפני בית דין רבני הדן בעניינם של בעלי דין בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28יד; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28ט(ב)(2) כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

28יא. לא יעשה אדם שימוש בדגימת DNA ששימשה לבדיקה, או בתוצאות בדיקה, אלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה.

שימוש בדגימת DNA
ובתוצאות בדיקה
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

28יב. תוצאות בדיקה שנערכה בלא צו שנתן בית משפט או בית דין דתי לפי פרק זה או שנערכה בניגוד להוראות סעיף 28ז(ב) או (ג), לא יובאו לפני בית משפט, בית דין דתי או כל ערכאה שיפוטית אחרת, ולא יהיו קבילות כראיה.

תוצאות בדיקה
שנערכה בלא צו
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

28ג. קביעה שקבע בית משפט לפי בדיקה לא תחייב בית דין דתי, וקביעה שקבע בית דין דתי לפי בדיקה לא תחייב בית משפט או בית דין דתי אחר; בסעיף זה, "בית משפט" – כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

דינה של קביעה של בית משפט או של בית דין לפי בדיקה (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

28ד. (א) על אף הוראות סעיף 28א, רשאי גם בית דין דתי, בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ליתן צו לעריכת בדיקה בעניין שנדון לפניו, אם כל הנבדקים נתנו את הסכמתם לבדיקה לפי סעיף 28ב והתקיימו כל התנאים האמורים בפרק זה; כל ההוראות החלות על בית המשפט ועל קביעותיו לפי פרק זה יחולו על בית הדין הדתי.

תחולת הפרק על בתי הדין הדתיים (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יינתן באישור מראש של ראש בית הדין הדתי הזן בעניין.

28טו. (א) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ט(ב)(1), רשאי בית משפט להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית הדין הדתי בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; הורה בית משפט להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ט(ב)(1) כלפי כל גורם אחר.

העברת תוצאות בדיקה לבית משפט (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

(ב) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ט(ב)(2), לא יהיו תוצאות בדיקה כאמור סחויים בפני בית משפט הזן בעניינם של בעלי דין כאמור, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ט(ב)(2) כלפי בעלי הדין בעניינם ניתנה.

28טז. העתק מכל בקשה לעריכת בדיקה לפי פרק זה וכן בקשה להעברת תוצאות בדיקה לפי סעיפים 28 ו-28טו, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

המצאה ליועץ המשפטי לממשלה (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

28יז. שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בהליכים לפי פרק זה.

סדרי דין (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

פרק ו': מניעת הפליה

29. (א) מעביד לא ידרוש מעובד או ממועמד לעבודה (בסעיף זה - עובד) מידע גנטי, או לעבור בדיקה גנטית.

מניעת הפליה בתעסוקה

(ב) דרש מעביד מידע גנטי או לעבור בדיקה גנטית, בניגוד להוראות סעיף קטן (א), לא יפגע בעובד מחמת סירובו למסור מידע גנטי או לערוך בדיקה גנטית לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים.

(ג) לא יעשה מעביד שימוש במידע גנטי או בתוצאה של בדיקה גנטית של עובד לרבות לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים.

(ד) (1) לשם שמירה על בריאותו של העובד רשאי השר, בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה ובאישור ועדת המדע, ועל אף הוראות סעיף קטן (א), לקבוע מקומות עבודה שבהם לצורך סוגי עבודה מסוימים נחוצה בדיקה גנטית;

(2) קבע השר כאמור בפסקה (1), רשאי מעביד, על אף הוראות סעיף קטן (א), לדרוש ממועמד לעבודה, לאחר שהודיע לו שהתקבל לעבודה וטרם תחילת עבודתו, לעבור בדיקה גנטית שתיערך תוך שמירה מרבית על פרטיותו; לאור תוצאות הבדיקה הגנטית שנערכה ינקוט המעביד, ככל הניתן, בכל האמצעים הדרושים כדי לאפשר למועמד לעבודה לעבוד באותו מקום עבודה, תוך שמירה על בריאותו;

(3) בתקנות לפי פסקה (1) יכול שייקבעו הוראות לענין דרכי עריכתן של בדיקות גנטיות, דרכי השימוש בתוצאות הבדיקה הגנטית וכן לענין האמצעים הנדרשים להגנה על בריאות העובד.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו, לענין מעביד ועובד, בשינויים המחויבים, ולפי הענין,

(תיקון מס' 1) תשס"א-2001

גם על מעסיק בפועל, על עובד של קבלן כוח אדם המועסק אצל מעסיק בפועל ועל אדם המועמד להעסקה כאמור; בסעיף קטן זה, "מעסיק בפועל" ו"קבלן כוח אדם" — כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו-1996.

30. (א) בסעיף זה, "מבטח" — מבטח או סוכן ביטוח, כמשמעותם בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981, או קופת חולים, כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994.

אבחנות לענין ביטוח

(ב) מבטח לא ישאל מבוטח או מועמד לביטוח (להלן — מבוטח) אם עבר בדיקה גנטית ולא יבקש ממבוטח תוצאות של בדיקה גנטית או לעבור בדיקה גנטית.

(ג) נוסף על הוראות סעיף קטן (ב) לא יעשה מבטח שימוש במידע גנטי מזוהה או בסירוב למסור לו מידע כאמור, כדי לסרב, לדחות או להתנות את הכיסוי הביטוחי של אדם, להגדיל או להקטין את שיעור דמי הביטוח, או להשפיע על תנאי הביטוח בדרך כשלהי.

(ד) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), הציע מבוטח לכרות חוזה ביטוח חיים, מחלה או נכות, בסכום העולה על הסכומים שקבע שר האוצר לכל ביטוח כאמור, רשאי המבטח לשאול את המבוטח אם עבר בדיקה גנטית לגבי מחלה שקבע שר הבריאות בשלוש השנים האחרונות לפני שהגיש את הצעתו והאם תוצאותיה ידועות לו;

(2) התקיימו התנאים כאמור בפסקה (1), והציג המבוטח לפני המבטח את תוצאות הבדיקה רשאי המבטח, על אף הוראות סעיף קטן (ג), לעשות שימוש, כאמור באותו סעיף קטן, במידע הגנטי שנמסר לו;

(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) לא יחולו על אדם המבקש לבטח את עצמו בביטוח חיים כתנאי למשכנתא שנרשמה על נכס מגורים שבבעלותו למטרת רכישת נכס המגורים כאמור.

(ה) מבטח שקיבל מידע גנטי כאמור בסעיף קטן (ד), לא יעבירו לאחר והשימוש שייעשה במידע יהא אך ורק לצורך כריתת חוזה הביטוח שלשמו נמסר המידע ויחולו עליו הוראות סעיף 19, בשינויים המחויבים.

(ו) תקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור הועדה.

פרק ז': שימוש במידע גנטי על ידי רשויות הביטחון

(תיקון מס' 2)
תשס"ה-2005
מונחים

31. בפרק זה —

"גוף ציבורי" — כהגדרתו בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות הפועל לאחת המטרות האמורות בסעיף 32(א);

"רשויות אכיפת החוק" — (נמחקה);

(תיקון מס' 2)
תשס"ה-2005

"רשויות הביטחון" — צבא הגנה לישראל וכל גוף אחר שקבע שר המשפטים בצו;

"שימוש" — בדיקה גנטית, וכן כל פעולה המותרת לפי דין למטרות האמורות בסעיף 32(א) ולרבות כל פעולה המותרת ביחס לחומר חקירה כמשמעותו בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

32. (א) רשויות הביטחון רשאיות לעשות שימוש בדגימת DNA הנמצאת בידיהם כדין למטרות אלה בלבד:

שימוש בדגימת DNA
ובתוצאות בדיקה
גנטית
(תיקון מס' 2)
תשס"ה-2005

(1) לצורך זיהוי בהליך פלילי, בחקירה פלילית, לפענוח עבירות או למניעתן, לצורך גילוי עבריינים ותפיסתם לרבות לצורך העמדה לדין על כל הכרוך בכך (להלן — הליך פלילי);

(2) לצורך איסוף מידע מודיעיני ומניעת פגיעה בביטחון המדינה;

(3) לצורך זיהוי אלמונים וגופות או לאיתור ולזיהוי נפטרים, חללים, נעדרים או

שבויים;

(4) לצורך מחקר בקשר למטרות האמורות בפסקאות (1) עד (3);

(5) לצורך מחקר אחר שאושר כדין ואך ורק בהסכמת הנבדק בכתב.

(ב) רשויות הביטחון רשאיות להעביר תוצאות של בדיקה גנטית שנערכה לפי סעיף קטן (א) בלא העברת דגימת ה-DNA לידי גוף ציבורי אחר לשימושו במסגרת מילוי תפקידו.

(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

33. הוראות פרק זה יחולו גם על תוצאות בדיקה גנטית שלא נערכה על ידי רשויות הביטחון אלא התקבלה אצלן כדין.

הרחבת תחולה
(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

34. דגימת DNA או תוצאות בדיקה גנטית יישמרו בידי רשויות הביטחון בדרך שתבטיח את סודיותן.

שמירת דגימת DNA
ותוצאות בדיקתה
(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

35. (א) על מאגר מידע המכיל תוצאות בדיקות גנטיות המוחזק בידי רשויות הביטחון יחולו הוראות חוק הגנת הפרטיות.

מאגר מידע
(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

(ב) דין רשויות הביטחון כדין רשות ביטחון בחוק הגנת הפרטיות.

36. השר יקבע תקנות לביצוע פרק זה –

תקנות לענין פרק ז'

(1) לענין רשויות הביטחון בהתייעצות עם שר הביטחון;

(2) (נמחקה).

(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

37. (א) על נטילת דגימת DNA ושימוש בה, שימוש בתוצאות של בדיקה גנטית, עריכת בדיקה גנטית, שמירת דגימת DNA ושמירת תוצאות של בדיקה גנטית, על ידי רשויות הביטחון, לצורך המטרות האמורות בסעיף 32, לא יחולו הוראות חוק זה ויחולו הוראות פרק זה בלבד.

תחולה – הוראות
מיוחדות
(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות רשויות הביטחון לפי כל דין.

(תיקון מס' 2
תשס"ה-2005)

פרק ח': עונשין

38. (א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי חמישה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

עבירות

(1) מגלה או מוסר מידע או עושה בו שימוש בניגוד להוראות סעיף 18(א) או בניגוד להוראות סעיפים 19, 20, 21, 22 או 23;

(2) אינו נוקט אמצעים סבירים לשמירה על סודיות בניגוד להוראות סעיף 18(ב);

(3) לוקח דגימת DNA מקטין שגילו פחות משש עשרה שנים, מחסוי או מפסול דין או עורך בה בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיפים 24 ו-26;

(4) לוקח דגימת DNA מקטין שמלאו לו שש עשרה שנים או עורך בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיפים 25 ו-26;

(5) לוקח דגימת DNA מקטין, מחסוי או מפסול דין שלא לצרכיו ושלא לאחת המטרות המפורטות בסעיף 27 או בניגוד להוראות אותו סעיף;

(6) אינו מוסר תוצאות בדיקה שנערכה לקטין, לחסוי או לפסול דין בהתאם להוראות סעיף 28 או מוסר תוצאות בדיקה כאמור בניגוד לאותן הוראות;

(7) עורך בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא לפי צו של בית משפט או של בית דין דתי, שניתן לפי פרק ה'1;

(תיקון מס' 3
תשס"ח-2008)

- (8) מוסר תוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה בניגוד להוראות סעיף 28ט(א);
- (9) מגלה או מפרסם דבר שגילוי או פרסומו נאסר על ידי בית משפט או בית דין דתי, לפי סעיף 28ט(ב).
- (ב) מי שעוסק בבדיקות גנטיות בלא רישיון או שלא בהתאם לתנאיו, דינו - מאסר שנתיים או קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.
- (ג) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:
- (1) (נמחקה);
- (2) אינו מוסר תוצאות בדיקה גנטית בהתאם להוראות סעיף 14(א) או (ב) או מוסר תוצאות כאמור בניגוד להוראות אותם סעיפים קטנים;
- (3) אינו נותן ייעוץ גנטי והסבר בהתאם להוראות סעיפים 10 ו-14(ג) או נותן ייעוץ והסבר כאמור בניגוד להוראות אותם סעיפים;
- (4) אינו שומר דגימת DNA מזוהה ותוצאות בדיקה גנטית שנערכה לגביה בניגוד לכללים שנקבעו לפי סעיף 15;
- (5) אינו מוחק פרטים מזהים של נבדק בניגוד להוראות סעיף 16;
- (5א) עושה שימוש בדגימת DNA או בתוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה, בניגוד להוראות סעיף 28א;
- (6) אינו מודיע למנהל על הפסקת פעילות בהתאם להוראות סעיף 43 או אינו פועל בהתאם להוראות אותו סעיף או הוראות המנהל לפי סעיף 6(ד).
- (ד) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס פי שישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:
- (1) דורש מעובד או ממועמד לעבודה מידע גנטי או דורש ממנו לעבור בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיף 29(א) או בניגוד להוראות לפי סעיף 29(ד);
- (2) פוגע בעובד לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים בשל סירובו למסור מידע גנטי או לערוך בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיף 29(ב);
- (3) עושה שימוש במידע גנטי או בתוצאה של בדיקה גנטית לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים בניגוד להוראות סעיף 29(ג);
- (4) אינו נוקט את האמצעים הדרושים כדי לאפשר למועמד לעבודה לעבוד במקום עבודה תוך שמירה על בריאותו בניגוד להוראות סעיף 29(ד)(2) סיפה;
- (5) שואל מבוטח אם עבר בדיקה גנטית או מבקש ממבוטח תוצאות של בדיקה גנטית או מבקש ממנו לעבור בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיף 30(ב) או (ד);
- (6) עושה שימוש במידע גנטי מזוהה או בסירוב של אדם למסור לו מידע, בניגוד להוראות סעיף 30(ג);
- (7) מעביר מידע גנטי לאחר בניגוד להוראות סעיף 30(ה).
39. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 38 בידי התאגיד, או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לענין זה, "נושא משרה" - דירקטור, מנהל כללי, שותף פעיל או בעל תפקיד אחר בתאגיד, האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

אתריות נושא משרה
בתאגיד, ומעסיק

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 38 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על מעסיק לענין עבירות לפי סעיף 38 הנעברות בידי עובד מעובדיו.

פרק ט': הוראות שונות

40. הועדה המייעצת תעקוב אחר התפתחות הרפואה, המדע והביוטכנולוגיה בתחום המידע הגנטי תגיש לשר, מדי שנה, דין וחשבון, תייעץ לשר בענינים אלה, וכן תמליץ לשר בדבר הצורך בהתאמה ובשינוי של חוק זה, לאור ההתפתחויות האמורות והמידע הנובע מפרויקט מחקר גנום האדם.

ועדה מייעצת

41. המפקח על הביטוח יגיש מדי שנה דין וחשבון לשר האוצר על ההתפתחויות בשוק הביטוח העולמי לאור התפתחות המחקר הגנטי לענין הוראות סעיף 30.

דין וחשבון

42. בכל מקום בחוק זה, שבו נקבעו הוראות לענין הסכמה מדעת, מסירת מידע לנבדק, מתן הסבר וייעוץ גנטי ומתן הוראות על ידי נבדק, רשאי הנבדק למנות בא כוח, לענין מענינים אלה, בדרך הקבועה לפי הוראת סעיף 16 לחוק זכויות החולה ובהתאם לתנאים הקבועים לפי הסעיף האמור.

בא כוח של נבדק

43. הפסיק בעל רישיון את פעילותו או שהוא עומד להפסיקה יודיע על כך למנהל בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושים ימים לפני מועד הפסקת הפעילות, ויעביר את דגימות ה-DNA שברשותו ואת תוצאות הבדיקות הגנטיות על פי הוראות המנהל, כאמור בסעיף 6(ד).

שינויים בפעילות בעל רישיון

44. (א) השר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת המדע להתקין תקנות לביצועו, וכן רשאי הוא כאמור, ובהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות לענין תעריפים מרביים לעריכת בדיקות גנטיות לקשרי משפחה לפי פרק ה'1.

ביצוע ותקנות (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

(ב) תקנות ראשונות לפי חוק זה יוגשו לוועדה בתוך תשעה חודשים מיום פרסומו.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם השר ובאישור ועדת המדע, לקבוע הוראות לענין אופן התיעוד של מהלך בדיקה גנטית לקשרי משפחה, שמירת תוצאותיה והעברתן לבית משפט לענייני משפחה או לבית דין דתי, לפי הוראות פרק ה'1.

(תיקון מס' 3) תשס"ח-2008

45. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן, וזאת ככל שלא נקבעו לענין הנדון הוראות מיוחדות בחוק זה.

שמירת דינים

פרק י': תיקונים עקיפים

46. בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988 —

תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה

(1) בסעיף 15, בסופו יבוא:

"(ג) העובר על הוראות סעיף 29 לחוק מידע גנטי, תשס"א-2000, דינו העונש הקבוע בסעיף 38(ד) בחוק האמור.;"

(2) אחרי סעיף 20 יבוא:

"הרחבת תחולה 20א. הוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על הפרת הוראות לפי סעיף 29 לחוק מידע גנטי, תשס"א-2000, ויראו הפרת הוראות אלה כהפרת סעיף 2 לחוק זה."

47. בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, בתוספת השניה, בסופה יבוא:

תיקון חוק בית הדין לעבודה

"סעיף 29 לחוק מידע גנטי, תשס"א-2000."

פרק י"א: תחילה, תחולה, הוראות מעבר והוראת שעה

48. תחילתו של חוק זה, שנה מיום פרסומו. תחילה
49. (א) מי שערב פרסומו של חוק זה עסק בעריכת בדיקות גנטיות או במתן ייעוץ גנטי, יהיה רשאי להמשיך בעיסוק האמור למשך שנתיים נוספות מיום תחילתו של חוק זה. הוראות מעבר
- (ב) נלקחה מנבדק דגימת DNA מזוהה לפני תחילתו של חוק זה, ניתן לערוך בה מחקר ובלבד שהופרדו ממנה הפרטים המזהים, בכל דרך שהיא, והוראות החוק לענין קבלת הסכמה מדעת לא יחולו על דגימה זו, אלא אם כן נתן הנבדק, בעת מתן הסכמתו ללקיחת הדגימה הוראה אחרת, ובלבד שהופרדו ממנה, בכל דרך שהיא, הפרטים המזהים.
50. חוק זה יחול גם על המדינה, ואולם, לענין רשויות הביטחון, יחולו הוראות פרק ז' בלבד. תחולה (תיקון מס' 2) תשס"ה-2005
51. תוקפו של סעיף 30(ד), שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה. הוראת שעה ת"ט תשס"ב-2001

רוני מילוא
שר הבריאות

אהוד ברק
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

נישואין וגירושין

חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

2	Go	שיפוט בעניני נישואין וגירושין	סעיף 1
2	Go	עריכת נישואין וגירושין	סעיף 2
2	Go	שיפוט אגב גירושין	סעיף 3
2	Go	שיפוט בעניני מזונות	סעיף 4
3	Go	סמכות מבחינה בין לאומית בתביעה לגירושין	סעיף 4א
3	Go	סדרי דין בענין נתבע שהוא תושב חוץ	סעיף 4ב
4	Go	חוות דעת הלכתיות בענין גט פיטורין או היתר נישואין במדינת חוץ	סעיף 4ג
2	Go	שיפוט בעניני חליצה	סעיף 5
3	Go	כפיה למתן גט ולקבלתו	סעיף 6
3	Go	כפיה למתן חליצה	סעיף 7
3	Go	סופיות של פסק דין	סעיף 8
3	Go	שיפוט על פי הסכמה	סעיף 9
3	Go	תקפם של פסקי דין	סעיף 10
3	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 11

נישואין וגירושין

חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953*

1. עניני נישואין וגירושין של יהודים בישראל אזרחי המדינה או תושביה יהיו בשיפוטם היחודי של בתי דין רבניים. שיפוט בעניני נישואין וגירושין
2. נישואין וגירושין של יהודים ייערכו בישראל על פי דין תורה. עריכת נישואין וגירושין
3. הוגשה לבית דין רבני תביעת גירושין בין יהודים, אם על ידי האשה ואם על ידי האיש, היא לבית דין רבני שיפוט יחודי בכל ענין הכרוך בתביעת הגירושין, לרבות מזונות לאשה ולילדי הזוג. שיפוט אגב גירושין
4. הגישה אשה יהודיה לבית דין רבני תביעת מזונות, שלא אגב גירושין, נגד אישה היהודי או נגד עזבונו, לא תישמע טענת הנתבע שאין לבית דין רבני שיפוט בענין. שיפוט בעניני מזונות
- 4א. (א) בלי לגרוע מסמכויות השיפוט לפי סעיף 1, לבית דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בתביעה לגירושין בין בני זוג יהודים שנישאו על פי דין תורה, בהתקיים אחת מהזיקות האלה:
- (1) מקום מושבו של הנתבע בישראל;
 - (2) שני בני הזוג הם אזרחים ישראלים;
 - (3) מקום מושבו של התובע בישראל, ובלבד שהתגורר בה במשך שנה לפחות בסמוך להגשת התביעה;
 - (4) מקום מושבו של התובע בישראל, ובלבד שמקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג היה בישראל;
 - (5) התובע הוא אזרח ישראלי ומקום מושבו בישראל;
 - (6) התובע הוא אזרח ישראלי והתגורר בה במשך שנה במהלך השנתיים שקדמו למועד הגשת התביעה.
- (ב) הוגשה לבית דין רבני תביעה לפי סעיף קטן (א) –
- (1) לא יהיה בכך כדי למנוע מבית משפט מוסמך במדינת חוץ לדון בתביעה לגירושין אזרחיים בין בני הזוג;
 - (2) הוגשה תביעה לגירושין אזרחיים בין בני הזוג לבית משפט מוסמך במדינת חוץ בטרם ניתן גט פיטורין, לא יהיה בית הדין הרבני מוסמך לדון ולהכריע בגירושין האזרחיים.
- (ג) היו בני זוג יהודים שנישאו על פי דין תורה, גרושים לפי דין של מדינת חוץ, יהיה בית הדין מוסמך לדון בתביעה לגירושין כדין תורה או בתביעה להסרת מניעה להינשא כדין תורה, אף אם התובע בלבד הוא אזרח ישראלי.
- (ד) לבית דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בתביעה לגירושין בין בני זוג יהודים שנישאו על פי דין תורה אם התובע הוא אזרח ישראלי הנמצא בישראל במועד הגשת התביעה, ובמועד זה במקום מושבם האחרון של בני הזוג, לא ניתן לערוך גירושין על פי כל דין.

* פורסם ס"ח תשי"ג מס' 134 מיום 4.9.1953 עמ' 165 (ה"ח תשי"ג מס' 163 עמ' 186).

תוקן ס"ח תשנ"ה מס' 1507 מיום 2.3.1995 עמ' 140 (ה"ח תשנ"ד מס' 2281 עמ' 495, ה"ח תשנ"ה מס' 2322 עמ' 116) – תיקון מס' 1 בסעיף 11 לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) (הוראת שעה), תשנ"ה-1995.

ס"ח תשס"ד מס' 1925 מיום 9.2.2004 עמ' 298 (ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 71 עמ' 262) – תיקון מס' 2 בסעיף 17 לחוק הדיינים (תיקון מס' 20), תשס"ד-2004.

ס"ח תשס"ה מס' 2025 מיום 10.8.2005 עמ' 945 (ה"ח הממשלה תשס"ה מס' 12 עמ' 162) – תיקון מס' 3 בסעיף 2 לחוק שיפוט בעניני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית) (תיקוני חקיקה), תשס"ה-2005.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי להקנות לבית הדין הרבני סמכות שיפוט בענינים הכרוכים בגירושין.

(ו) לענין סעיף זה, "מקום מושב", של אדם – המקום שבו נמצא מרכז חייו או מקום מגוריו הרגיל.

4ב. הוגשה לבית דין רבני תביעה לפי סעיף 4א כנגד נתבע שמקום מושבו אינו בישראל, וקבע בית הדין כי התקיימו תנאי הסמכות שלפי סעיף, יחולו הוראות אלה:

(1) בית הדין יהיה רשאי לפסוק בתביעה רק לאחר שכתב התביעה הומצא לנתבע בצירוף הזמנה והעתק מאושר של ההחלטה בענין סמכותו של בית הדין;

(2) פסק בית הדין בתביעה לטובת התובע בהעדר התייצבות מטעם הנתבע, רשאי הנתבע להגיש לבית הדין בקשה לעיון חוזר בתביעה בתוך מועד שייקבע בתקנות;

(3) נתן בית הדין פסק דין של גירושין כנגד הנתבע והנתבע לא קיים את פסק הדין, יהיו לבית הדין הסמכויות הנתונות לו על פי כל דין לשם קיום פסק הדין, ובלבד שאם פסק הדין ניתן בהעדר התייצבות מטעם הנתבע, לא יינקטו אמצעים לפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995 (בפסקה זו – החוק), אלא לאחר שהתובע המציא לנתבע עותק מאושר של פסק הדין, הודעה על כך שהנתבע רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בתביעת הגירושין והתראה על נקיטת אמצעים לפי החוק, בנוסח שנקבע בתקנות;

(4) המצאת מסמך אל מחוץ לישראל לפי סעיף זה תיעשה בצירוף תרגום של המסמך לשפה רשמית במקום מושבו של הנתבע, כשהוא מאושר על ידי נוטריון.

4ג. בלי לגרוע מהוראות סעיף 9, התקבלה בבית דין רבני פניה לקבל חוות דעת הלכתית בענין הסדרת גט פיטורין בין בני זוג יהודים הנשואים כדין תורה שאינם נתונים לשיפוטו היחודי של בית הדין, או בענין היתר נישואין, רשאי נשיא בית הדין הרבני הגדול למנות הרכב של דיין אחד או יותר לשם מתן חוות הדעת.

5. תבעה אשה מיכמה בבית דין רבני מתן חליצה, יהא לבית הדין הרבני שיפוט יחודי בענין התביעה, לרבות מזונות לאשה עד יום מתן החליצה.

6. ציווה בית דין רבני בפסק-דין סופי לכפות איש לתת גט פיטורין לאשתו או לכפות אשה לקבל גט פיטורין מאישה, רשאי בית משפט מחוזי, כתום ששים ימים מיום מתן הצו, לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, לכפות במאסר לציית לצו.

7. ציווה בית דין רבני בפסק דין סופי לכפות איש לתת חליצה לאלמנת אחיו, רשאי בית משפט מחוזי, כתום שלושה חדשים מיום מתן הצו, לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, לכפות במאסר לציית לצו.

8. לצורך הסעיפים 6 ו-7 יראו פסק דין כסופי כשאין עוד ערעור עליו.

9. בעניני המעמד האישי של יהודים כמפורט בסעיף 51 ל"דבר המלך במועצתו על ארץ-ישראל 1922-1947" או בפקודת הירושה, אשר בהם אין לבית דין רבני שיפוט יחודי לפי חוק זה, יהא לבית דין רבני שיפוט לאחר שכל הצדדים הנוגעים בדבר הביעו הסכמתם לכך.

10. פסק דין שניתן, אחרי הקמת המדינה ולפני תחילת תקפו של חוק זה, על ידי בית דין רבני לאחר דיון במעמד בעלי הדין, ושהיה ניתן כדין אילו אותה שעה היה חוק זה בתוקף, רואים אותו כאילו ניתן כדין.

11. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

משה שפירא
שר הדתות

משה שרת
שר החוץ
ממלא מקום ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

סדרי דין בענין נתבע
שהוא תושב חוץ
(תיקון מס' 3)
תשס"ה-2005

חוות דעת הלכתיות
בענין גט פיטורין או
היתר נישואין במדינת
חוק
(תיקון מס' 3)
תשס"ה-2005

שיפוט בעניני חליצה

כפיה למתן גט
ולקבלתו
(תיקון מס' 1)
תשנ"ה-1995

כפיה למתן חליצה

סופיות של פסק דין

שיפוט על פי הסכמה

תקפם של פסקי דין

ביצוע ותקנות
(תיקון מס' 2)
תשס"ד-2004